

AURE KOMMUNE

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL ØKONOMI-OG HANDLINGSPLAN FOR 2025-2028 BUDSJETT 2025

VILL
VAKKER
OG VENNLIG

Innhold

1	ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER	5
1.1	Innledning	5
1.2	Statsbudsjettet – det økonomiske opplegget for 2025	6
1.2.1	Eit nytt inntektssystem for kommunane	6
1.2.2	Ein aktiv distriktspolitikk	7
1.2.3	Ein heilskapleg bustadspolitikk	8
1.2.4	Berekraftig samfunnsutvikling	8
1.2.5	Det økonomiske opplegget for kommunesektoren	9
1.3	Statsbudsjettets innvirkning på Aure kommunens budsjett – de frie inntektene mv.	10
1.3.1	De frie inntektene	10
1.3.2	Utgiftsutjevningen	13
1.3.3	Kompensasjon for tapte inntekter som følge av endringen i eiendomsskatteloven	13
1.3.4	Skatteinntektene	14
1.3.5	Lønns- og prisvekst – kommunal deflator	14
1.4	Rentekompensasjonsordningen	15
1.5	Eiendomsskatteinntektene	15
1.6	Midler fra Havbruksfondet/produksjonsavgift fra oppdrettsnæringen	16
1.7	Tilskudd til ressurskrevende brukere	18
1.8	Betaling for tjenester (avgifter og gebyrer)	18
1.9	Kalkulatoriske kapitalkostnader	19
1.10	Utbytte	20
1.11	Lønns- og prisstigning	20
1.12	Pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift	20
1.13	Kapitalkostnadene (renter og avdrag)	22
1.13.1	Rentenivået	22
1.13.2	Lånegivere/lånegjeld	22
1.13.3	Lånegjeld fordelt på vilkår	23
1.13.4	Avdragstid	23
1.14	Handlingsrom	24
2	BEFOLKNINGSUTVIKLING OG DEMOGRAFI-KOSTNADER	26
2.1	Befolkningsutvikling - alderssammensetning	26
2.2	Folketall etter kjønn og alder	27
2.3	Demografikostnader	29
2.4	Planstrategi	29
2.5	Samfunnssikkerhet og kommunalt beredskap	30
2.6	KOSTRA – utvalgte nøkkeltall 2023	31
2.7	Sysselsetting	32
3	ORGANISASJON	33
3.1	Administrativ organisering	33
3.2	Politisk organisering	34
3.3	Medarbeidere	35
4	KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG	37
4.1	Innledning	37
4.1.1	Økonomiske utfordringer	37
4.1.2	Prioriteringer og strategier	38
4.2	Forslag til driftsrammer for enhetene	39
4.2.1	Årsverk og lønnsutgifter	42
4.2.2	Enhetens rammer	46
4.2.3	Engangstiltak innarbeidet i budsjettet	48
4.2.4	Diverse tilskudd	49
4.2.5	Mottak av flyktninger	49

4.3	Forslag til investeringsbudsjett og finansiering.....	51
4.4	Lånegjelden.....	52
4.5	Kapitalkostnadene	53
4.6	Bruk og avsetning fond	54
4.6.1	Disposisjonsfondet.....	54
4.6.2	Bundne fond - selvkost	56
4.6.3	Bundne fond - enhetene	56
4.7	Netto driftsresultat	56
4.8	Økonomiske måltall - handlingsregler og målsettinger	58
4.8.1	Netto driftsresultat	58
4.8.2	Gjeldsgrad	58
4.8.3	Kapitalkostnadenes andel av driftsinntektene	59
4.8.4	Disposisjonsfond	59
5	BUDSJETTRAMMER ENHETENE.....	60
5.1	Enhet utvikling og service	60
5.1.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	60
	Kommunedirektørens kontor	60
	Lønn, økonomi- og personal (LØP).....	60
	Servicekontor	60
	IKT	60
	Politiske organ	60
5.1.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028.....	61
5.1.3	Kommunedirektørens kommentarer	62
5.2	Enhet oppvekst og integrering.....	62
5.2.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	62
5.2.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028.....	63
5.2.3	Kommunedirektørens kommentarer	64
5.3	Enhet omsorg.....	64
5.3.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	64
5.3.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028.....	65
5.3.3	Kommunedirektørens kommentarer	65
5.4	Enhet helse og familie.....	66
5.4.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	66
5.4.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028.....	66
5.4.3	Kommunedirektørens kommentarer	67
5.5	Enhet NAV.....	67
5.5.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	67
5.5.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028.....	68
5.5.3	Kommunedirektørens kommentarer	68
	Konsekvensjusteringer	68
5.6	Enhet plan og drift	69
5.6.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	69
5.6.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028.....	70
5.6.3	Kommunedirektørens kommentarer	71
5.7	Enhet kultur og næring.....	72
5.7.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	72
5.7.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028.....	73
5.7.3	Kommunedirektørens kommentarer	74
5.8	Investeringsbudsjettet	74
5.8.1	Kommunedirektørens kommentarer	74
6	OBLIGATORISKE OPPSTILLINGER - HOVEDOVERSIKTER.....	77
6.1	Bevilgningsoversikt drift.....	77

6.2	Bevilgningsoversikt drift – enhetene	78
6.3	Økonomisk oversikt drift.....	80
6.4	Bevilgningsoversikt investering.....	81
6.5	Investeringene - enkeltprosjekt	82
7	KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING	83
1)	Skattevedtak 2025	83
2)	Budsjettvedtak 2025	83
3)	Handlings- og økonomiplan for 2025-2028	84

1 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

1.1 Innledning

Kommunesektoren vil de neste tiårene stå overfor betydelige utfordringer. Forventet lavere vekst i offentlige inntekter, økte utgifter til rettighets- og regelstyrte ordninger gjennom pålegg fra styremaktene, utfordringer knyttet til demografiske endringer, sentralisering og tilgang til nødvendig arbeidskraft er forhold som i stor grad vil påvirke kommunenes handlingsmønster og prioriteringer framover. Aldringen av befolkningen, med en stadig større andel pensjonister har bidratt til en vekst i folketrygdens utgifter de siste 10 årene og økningen forventes å fortsette. I perspektivmeldingen (Meld. St. 14 (2020-2021)) går det fram at den årlige økningen i utgiftene til folketrygden og demografidrevne utgifter i helseforetakene og kommunesektoren forventes å bli høyere frem til 2030 enn i perioden vi har lagt bak oss.

Demografiske endringer gjør det krevende å holde sysselsettingsandelen i befolkningen oppe. Statistikk for Aure kommune tyder på at også vi vil oppleve en nedgang i den arbeidsføre delen av befolkningen. Dette vil i neste omgang begrense mulighetene for rekruttering av nye arbeidstakere i alle sektorer og i neste omgang fare for reduserte skatteinntekter. Offentlig sektor har, slik vi ser det i dag, uten tvil utfordringer med å rekruttere nye kvalifiserte arbeidstakere i et stadig mer opphetet arbeidsmarked. Likevel er det positivt at vi nærmest har full sysselsetting i Aure kommune.

Synkende fødselstall gjennom de siste hundre årene og høyere levealder har endret alderssammensetningen i befolkningen. Befolkningen har blitt stadig eldre, og andelen som er i arbeidsdyktig alder, synker. Vi bruker lengre tid i utdanning, og pensjonistperioden har blitt betydelig utvidet siden folketrygden ble innført. På den annen side har pensjonsreformen og økt utdanningsnivå bidratt til at eldre nå står lenger i arbeid enn for et par tiår siden, men ikke nok til å veie opp for vridningene i befolkningssammensetningen og økende levealder.

Det har lenge vært kjent at andelen eldre i befolkningen vil øke betydelig framover. Samtidig opplever vi allerede i dag en situasjon med knapphet på kvalifisert arbeidskraft som bl.a. er ment å håndtere denne utfordringen. Sentralisering og befolkningsnedgang er en betydelig utfordring for distriktskommunene som gjør det krevende å skaffe til veie nødvendig arbeidskraft i ulike sektorer. Foruten en forventet vekst innen helse- og omsorgssektoren knyttet til en aldrende befolkning, opplever kommunesektoren en stadig økende utfordring knyttet til yngre mennesker som på en eller annen måte faller ut av systemet. Dette forholdet krever betydelige ressurser innen flere fagområder. Rammevilkårene tilsier omprioriteringer og en strammere økonomisk hverdag der en trolig må forberede seg på å løse flere oppgaver uten nødvendig kompensasjon fra sentrale styresmakter. Endringer i lovverk og rammevilkår legger også begrensninger på kommunenes egne muligheter til å skape seg et økonomisk handlingsrom. Innføring av eiendomsskatt på næring og bolig- og fritids-eiendommer, utstrakt bruk av premiefond, endrede vilkår for betaling av pensjonspremie og avdragsfrihet på deler av låneporteføljen, er alle nødvendige tiltak som er foreslått/innført for å kunne øke handlefriheten noe, i alle fall på kort sikt.

Beregninger fra pensjonsselskapene tilsier en økning i de samlede premiekostnadene framover. Fra og med 2023 har Aure kommune bestemt at den regnskapsmessige føringen av de årlige premieavvikene gjøres ved å fordele kostnadene på 7 år og ikke årlig slik det har blitt gjort fram til da. Dette gir en mer forutsigbar belastning, men samtidig skyves de faktiske kostnadene fram i tid.

Aure kommune har de senere år gjennomført flere store investeringer hovedsakelig finansiert med låneopptak, noe som har ført til økte kapitalkostnader. En del av disse investeringer vil være selvkostprosjekter som gir inntekter som i neste omgang kompenserer for økningen i kapitalkostnadene, men dette gjelder på langt nær alle. Det særdeles lave rentenivået vi har hatt i lang tid, har imidlertid dempet merkostnadene noe. Siden høsten 2022 har vi imidlertid opplevd en betydelig renteoppgang og det er fortsatt knyttet en viss usikkerhet til når en rentenedgang vil komme. Både utviklingen i kronekurs og prisstigning påvirker dette.

En rimelig god økonomisk kontroll gjennom flere år har gjort at Aure kommunen har vært i stand til å bygge opp fondsreservene. Imidlertid ser vi at både regnskap 2023 og forventet drift i 2024 har krevd og vil kreve til dels omfattende bruk av disposisjonsfondet for å balansere. En oppretting av denne ubalansen krever full utnyttelse av inntekspotensialet og samtidig kutt i tjenestene. Likevel må en konkludere med at Aure kommune kommer bedre ut enn mange kommuner i tilsvarende situasjon.

Kommunedirektøren har i sitt forslag til budsjett for 2025/ØKPL 2025-2028 forsøkt å ta høyde for en situasjon med lavere inntektsvekst. Samtidig er det en god del oppgaver som krever økte bevilgninger for å opprettholde kvaliteten på tjenestene. Kommunedirektøren har med bakgrunn i demografiske forhold også denne gangen foretatt en viss omfordeling av midlene.

I en situasjon med inntektsbortfall og økte investeringskostnader vil det bli en betydelig utfordring å finne gode løsninger der tjenestetilbudet til innbyggerne i størst mulig grad blir skjermet. Den økonomiske situasjonen tilsier imidlertid at også tjenestetilbudet de neste årene vil måtte ses nærmere på.

1.2 Statsbudsjettet – det økonomiske opplegget for 2025

Avsnittene nedenfor er en kort sammenfatning av deler av forslaget til Statsbudsjett for 2025.

1.2.1 Eit nytt inntektssystem for kommunane

Rammefinansiering skal vere berebjelken i finansieringa av kommunesektoren. Inntektssystemet er viktig for å sikre eit likeverdig tenestetilbod i heile landet. Regjeringa la i Prop. 102 S (2023–2024) *Kommuneproposisjonen 2025* fram forslag om eit nytt inntektssystem for kommunane, jf. Innst. 440 S (2023–2024). Forslaget er mellom anna basert på NOU 2022: 10 *Inntektssystemet for kommunene* som vart levert i august 2022, innspel frå høyringa av NOU-en og måla i Hurdalsplattforma. Stortinget slutta seg til forslaget til regjeringa, og det nye inntektssystemet trår i kraft frå og med 2025.

Endringane i inntektssystemet sikrar ei jamnare fordeling av skatteinntektene mellom kommunane, både gjennom endringar i skattegrunnlaga til kommunane og ved å auke utjamningsgraden i inntektsutjamninga. Det er òg gjennomført ei fagleg oppdatering av kostnadsnøkklane i utgiftsutjamninga, samt endringar i dei regionalpolitiske tilskota for å sikre ei meir treffsikker fordeling av desse tilskota. I samband med omlegginga av inntektssystemet aukar regjeringa den økonomiske ramma til kommunesektoren. Av denne veksten vil 1,5 mrd. kroner bli fordelt særskilt slik at kommunar som både har låge skatteinntekter og låge inntekter utanfor inntektssystemet blir prioritert. I tillegg er kompensasjon til kommunar som tapar på endringane finansiert innanfor veksten.

Følgende endringer ble lagt fram og vedtatt av Stortinget:

Skatt- og inntektsutjevning

- Økt inntektsutjevning slik at alle kommuner får minst 95 % av gjennomsnittlig skatteinntekt. Tidligere har denne satsen ligget på 93 %.
- Skatt på utbytte tas ut av skattegrunnlaget for kommunene
- Kommunenes andel av formueskatten halveres, men skal kompenseres gjennom økt andel av inntektsskatten

Utgiftsutjevning

- Oppdatering av kostnadsnøkklene
- Alle kommunene får fullt basistilskudd
- Levekårskriterium får økt vekt

Regionalpolitiske tilskudd

- Videreføring av distriktstilskudd i sør og nord
- Ny distriktsindeks legges til grunn
- Utvider inntektsgrense for Sør-Norge
- Veksttilskuddet videreføres, men med redusert sats
- Regionsentertilskuddet avvikles

Endringer i ordningen for ressurskrevende tjenester

To egenandeler for utgifter over innslagspunktet:

en lik egenandel pr. innbygger deretter en egenandel på 10 % av gjenværende utgifter

Endringer som følge av endringer i «PU-kriteriet» i utgiftsutjevningen:

verdien på PU-kriteriet blir redusert

Pu-verdien blir trukket fra før tilskuddet til ressurskrevende tjenester beregnes

Redusert verdi PU-kriteriet, innebærer økt tilskudd

Innslagspunktet økes derfor med ca. 150 000 kroner.

1.2.2 Ein aktiv distriktspolitikk

Målet for distrikts- og regionalpolitikken er at folk skal kunne leve eit godt liv i heile Noreg, at alle lokalsamfunn skal ha rom for utvikling og verdiskaping, og at folketalet skal auke i distriktskommunar. Regjeringa arbeider for at folk har tilgang på arbeid, bustad og gode tenester nær der dei bur, og vil legge til rette for trygge, berekraftige og levande lokalsamfunn i heile landet gjennom desentraliserte løysingar, jf. Meld. St. 27 (2022–2023) *Eit godt liv i heile Noreg – Distriktpolitikk for framtida*.

Regjeringa har tatt initiativ til å utforske bygdevekstavtaler som nytt distriktspolitisk verkemiddel. Ordninga har som føremål å legge til rette for styrkt utviklingskraft i utvalde distriktskommunar. Avtalene skal styrkje samordninga av offentlege aktørar på tvers av sektorar og forvaltingsnivå. Ved å bringe aktørane saman for å utforske nye løysingar på lokale utfordringar vil dette kunne kome fleire til gode. Dei fyrste avtalene vart signerte våren 2024.

Ein velfungerande bustadmarknad er ein føresetnad for nærings- og samfunnsutvikling i alle kommunar, og bustadmeldinga, som vart lagt fram våren 2024, inneheld derfor fleire tiltak for å styrkje bustadtilbodet og gjere det enklare å etablere seg i distrikta.

Forslag til nye statlege planretningslinjer for arealbruk og mobilitet har ei tydelegare differensiering mellom regionar med større byar og distriktsområde. Kommunane skal ha handlingsrom til å kunne bestemme kvar nye bustader skal kunne byggast ut frå lokale føresetnader. I mindre tettstader og spredtbygde område skal det bli lagt til rette for å utvikle gode og attraktive lokalsamfunn med tilgang til bustader og tenester.

1.2.3 Ein heilskapleg bustadspolitikk

Våren 2024 la regjeringa fram Meld. St. 13 (2023–2024) *Bustadmeldinga – ein heilskapleg og aktiv bustadpolitikk for heile landet*. Målet for den fornya bustadpolitikken er at folk skal kunne bu i ein eigna bustad i heile landet.

I bustadmeldinga legg regjeringa fram fire innsatsområde for bustadpolitikken:

- 1) Fleire skal få høve til å eige eigen bustad.
- 2) Leigemarknaden skal vere trygg og føreseieleg.
- 3) Ta vare på bustadane vi har, og bygge dei vi treng.
- 4) Forsterka innsats for dei som ikkje sjølve klarer å skaffe seg og behalde ein eigna bustad.

I meldinga foreslår regjeringa tiltak som gir fleire høve til å eige eigen bustad både i by og bygd. Regjeringa vil, mellom anna, gjere startlån meir treffsikkert, både i distrikt og i pressområde. Regjeringa vil setje i gang eit forsøk der kommunane kan gi startlån til husstandar som er noko betre økonomisk stilte enn dei som kommunane gir startlån til i dag. Regjeringa sende våren 2023 på høyring eit forslag om å gjere endringar i burettslagslova og eigarseksjonslova for å legge betre til rette for bruk av leige- til eigemodellar og andre bustadkjøpsmodellar, og for å styrkje forbrukaromsynet i slike modellar. Regjeringa tek sikte på å følgje det opp og legge fram ein stortingsproposisjon i 2025. I statsbudsjettet for 2025 foreslår regjeringa òg eit nytt tilskot til etablering og tilpassing i distriktskommunar.

Byggenæringa har ei stund møtt utfordringar med høge byggekostnader og redusert sal av nye bustader. Når få ønskjer å kjøpe nye bustader, kan ikkje næringa starte opp nye prosjekt. Det gjer at bustadbygginga blir sterkt påverka av konjunkturane. Lån frå Husbanken går til å finansiere bustader som samfunnet treng, for eksempel utleigebustader til vanskelegstilte, miljøvennlege bustader og livsløpsbustader. I desse tider kan låna òg bidra til å halde hjula i næringa i gang, redusere talet på konkursar og til at byggenæringa kan halde på kvalifisert arbeidskraft. Regjeringa foreslår å vidareføre Husbanken si låneramme på 29 mrd. kroner frå saldert budsjett for 2024.

1.2.4 Berekraftig samfunnsutvikling

Kommunar og fylkeskommunar er avgjerande for å realisere ei berekraftig utvikling, gjennom ansvaret deira for mellom anna samfunnsutvikling, tenesteyting og planlegging. Regjeringa la i juni 2023 fram nye nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging for perioden 2023–2027.

Kommunane har eit stort ansvar for berekraftig planlegging som tek omsyn til sosiale, miljømessige og økonomiske behov for innbyggjarar, natur og næringsliv. Plan- og bygningslova gir fylkeskommunane og kommunane fleksibilitet til å tilpasse planlegginga til behovet. Det er viktig at

dette handlingsrommet blir utnytta for å legge til rette for ønska utvikling, samstundes som planlegginga ikkje blir gjort meir omfattande enn nødvendig. Statlege og regionale styresmakter skal legge vekt på lokaldemokratiet når dei vurderer om det skal leggjast fram ei motsegn.

Statsforvaltaren skal ha god kjennskap til dei ulike kommunanes eigenart, samt styrkar, svakheiter og behov. Statsforvaltaren har ei viktig rolle som aktiv støttespelar for utvikling i kommunane og skal medverke til gode, lokalt tilpassa løysingar. Kommunane og lokalsamfunna står overfor svært ulike utfordringar. Det er stor forskjell mellom område med sterk befolkningsvekst og område med nedgang i befolkning. Kommunane har derfor ulike behov for bistand og rettleiing i utviklinga si.

1.2.5 Det økonomiske opplegget for kommunesektoren

Kommunesektorens sine inntekter i 2024

I saldert budsjett for 2024 vart det lagt opp til ein realvekst i dei frie inntektene på 6,4 mrd. kroner rekna frå inntektsnivået i revidert nasjonalbudsjett for 2023. Rekna frå anslag på rekneskap for 2023, der ein tok omsyn til auka skatteanslag i 2023 knytt til inntekt og formue på om lag 4,1 mrd. kroner, vart veksten rekna til 2,2 mrd. kroner.

I Meld. St. 2 (2023–2024) *Revidert nasjonalbudsjett 2024* vart realveksten i dei frie inntektene til kommunesektoren i 2024 rekna til -1,0 mrd. kroner. Ein må sjå dette i samheng med meirskattevekst knytt til inntekt og formue mot slutten av 2023 på om lag 3 mrd. kroner.

Realveksten i dei frie inntektene er no rekna til -4,0 mrd. kroner. Dette kjem av at skatteinntektene til kommunesektoren i 2024 er rekna til å bli 2,5 mrd. kroner lågare enn lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett for 2024. Samstundes er kostnadsveksten for 2024 justert opp frå 4,3 pst. i revidert nasjonalbudsjett 2024 til 4,4 pst. Dette trekker isolert sett inntektsveksten i 2024 ned med 0,5 mrd. kroner.

Kommunesektorens sine inntekter i 2025

I kommuneproposisjonen for 2025 la regjeringa opp til ein realvekst i kommunesektoren sine frie inntekter på 6,4 mrd. kroner. Det vart lagt opp til at kommunane skulle få 5,0 mrd. kroner av den samla veksten i frie inntekter, medan fylkeskommunane skulle få 1,4 mrd. kroner av veksten. Vidare vart det varsla at dersom anslaga for kostnadane til demografi og pensjon skulle bli vesentleg annleis enn lagt til grunn i kommuneproposisjonen for 2025, kunne forslaget til vekst i frie inntekter i statsbudsjettet for 2025 bli annleis.

I kommuneproposisjonen for 2025 vart det anslått ein vekst i kommunesektoren sine demografikostnader på 4,3 mrd. 2024-kroner. Av dette var 3,6 mrd. kroner knytt til tenester som blir finansiert av dei frie inntektene, tilsvarende 3,7 mrd. 2025-kroner, fordelt med 2,5 mrd. kroner på kommunane og 1,2 mrd. kroner på fylkeskommunane. Vidare vart det anslått ein vekst i kommunesektoren sine samla pensjonskostnader på om lag 0,2 mrd. kroner utover anslått lønnsvekst i 2025.

Regjeringa legg no opp til ein realvekst i sektoren sine frie inntekter på 6,8 mrd. kroner, noko som svarer til ein realvekst på om lag 1,3 pst. Veksten er 0,4 mrd. kroner høgare enn det som vart varsla i kommuneproposisjonen. Samstundes er anslaget for meirkostnadene til pensjon om lag 0,7 mrd. kroner lågare. Til saman gir dette kommunesektoren eit handlingsrom som er 1,1 mrd. kroner høgare enn det som vart lagt til grunn i kommuneproposisjonen.

Regjeringa er kjent med at mange kommunar og fylkeskommunar opplever den økonomiske situasjonen som krevjande. Det tek regjeringa på alvor. I 2023 var driftsresultata for kommunesektoren under tilrådinga frå TBU, og i tillegg har forskjellen i driftsresultat mellom kommunane auka. For 2024 tilseier mellom anna lågare anslag for skatteinngang og høgare anslag for kostnadsvekst enn tidlegare lagt til grunn, at driftsresultata for kommunane kan bli svake. I arbeidet med 2025-budsjettet har det derfor vore viktig for regjeringa å gi sektoren eit større handlingsrom enn det som vart signalisert i kommuneproposisjonen.

Regjeringa foreslår at veksten på 6,8 mrd. kroner blir fordelt med 5,15 mrd. kroner til kommunane og 1,65 mrd. kroner til fylkeskommunane.

Innanfor veksten til kommunane er om lag 1,7 mrd. kroner grunngitt med omlegginga av inntektssystemet til kommunane, 250 mill. kroner er grunngitt med bemanning i barnehagar, medan 150 mill. kroner er grunngitt med opptrappingsplanen for psykisk helse. Satsinga på psykisk helse er ny samanlikna med kommuneproposisjonen.

Den kommunale skatteøyren

I kommuneproposisjonen for 2025 vart det varsla at den kommunale skattøyren skal fastsettast ut frå ei målsetting om at skatteinntektene skal utgjere 40 pst. av dei samla inntektene for kommunesektoren. Anslaget på kommunesektoren sine skatteinntekter i 2025 bygger mellom anna på ein sysselsetjingsvekst på 0,7 pst. og ein årslønsvekst på 4,5 pst. frå 2024 til 2025. I samband med Kommuneproposisjonen 2025 slutta Stortinget seg til at den kommunale skattøyren på formue skal halverast over to år, og at netto eigarinntekter blir teken ut av det kommunale inntektsskattgrunnlaget. Desse forslaga blir følgde opp i statsbudsjettet for 2025. Endringa i skattgrunnlaga saman med ein vidareført skattedel på 40 pst. inneber at skattøyren på alminneleg inntekt må aukast for å kompensera for bortfall av eigarinntekter og delar av formuesskatten. I fastsettinga av skattøyrane er det lagt vekt på at skatteveksten frå 2024 skal vere om lag lik for høvesvis kommunane og fylkeskommunane. Reduksjonen i den kommunale formuesskatten tilseier då at skattøyren på alminnelege inntekter må auke meir for kommunar enn fylkeskommunar. Forslag til kommunale og fylkeskommunale skattøyrar for 2025 er lagt fram i Prop. 1 LS (2024–2025) *Skatter og avgifter 2025*. Det er foreslått at den kommunale skattøyren blir 12,75 pst., medan den fylkeskommunale skattøyren blir 2,65 pst. Etter dette er det anslått at skatteinntektene vil utgjere om lag 40 pst. av kommunesektoren sine samla inntekter i 2025.

1.3 Statsbudsjettets innvirkning på Aure kommunens budsjett – de frie inntektene mv.

1.3.1 De frie inntektene

Kommunens frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd, og inntektssystemet fordeler disse inntektene til kommuner og fylkeskommuner etter gitte forutsetninger. Innenfor kommunesektorens frie inntekter legges det opp til at skatteinntektene (inkl. eiendomsskatt) skal utgjøre omtrent 40 % av samlede inntekter. Frie inntekter er midler kommunene kan disponere uten andre føringar fra staten enn lover og regler.

Tabellen nedenfor viser forholdet mellom de frie inntektene i 2024 beregnet etter RNB og anslag for 2025 i det framlagte forslaget til statsbudsjett.

Tabell 1 – De frie inntektene i 2024 og 2025

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	RNB 2024	STB 2025	Differanse
Innbyggertilskudd	(101 010)	(107 501)	(6 491)
Utgiftsutjevning	(40 322)	(42 897)	(2 575)
Distriktstilskudd	(5 741)	(6 010)	(269)
Inndelingstilskudd	(5 903)	-	5 903
INGAR	247	414	167
Saldering av STB 2024	(565)	-	565
RNB - endringer	114	-	(114)
	-	-	-
Ordinært skjønn	(927)	(1 200)	(273)
Saker med særskilt fordeling	(17 752)	(21 121)	(3 369)
Sum rammetilsk. ekskl. inntektsutj.	(171 859)	(178 315)	(6 456)
Inntektsutjevning	(13 161)	(13 089)	72
Sum rammetilsk. inkl. inntektsutj.	(185 020)	(191 404)	(6 384)
Skatt på inntekt og formue	(114 626)	(123 626)	(9 000)
Sum frie inntekter	(299 646)	(315 030)	(15 384)

Sammenlignet med reviderte tall for 2024 øker rammetilskuddet i 2025 med knappe 6,5 millioner kroner eller 3,8 %. Grunnen til at vi kommer forholdsvis dårlig ut her, er nedtrappingen av inndelings-tilskuddet med vel 5,9 millioner kroner. Ser man bort fra endringene som følge av inndelingstilskuddet er økningen på vel 12,3 millioner kroner eller 7,5 %.

Veksten ligger i innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen med henholdsvis 6,4 og 2,6 millioner kroner. Dette er ment å fange opp lønns- og prisstigningen samt økte pensjonsforpliktelser. At Aure kommuner er noe dyrere å drive enn gjennomsnittskommunen, fanges opp av utgiftsutjevningen. Dette skal ta hensyn til alderssammensetning, strukturelle og sosiale forhold. I «saker med særskilt fordeling» ligger kompensasjonen som følge av endringene i eiendoms-skatteloven. For 2025 er denne kompensasjonen beregnet til 18,1 millioner kroner. Det er forutsatt at dette er en tilnærmet full kompensasjon og at den enkelte kommune må stå for en viss «egenandel».

Aure kommune mottar i 2025 1,2 millioner kroner i skjønnsmidler. Dette er midler som tildeles via Statsforvalteren i Møre og Romsdal. Midlene er ment å kompensere for skyss av helsepersonell (0,5 millioner kroner) og barnevern (0,7 millioner kroner).

Beregningen av skatteinntektene og inntektsutjevningen gir en økning på 9,0 millioner kroner i forhold til 2024. Samlet gir dette en økning av de frie inntektene på knappe 15,4 millioner kroner eller 5,1 % fra 2024 til 2025.

Når det gjelder skatteinngangen presentert i RNB, viser Regjeringen til at oppdaterte beregninger tilsier en skattesvikt på 5-7 mrd. kroner i 2024 for kommunene og fylkeskommunene samlet. Selv om det ikke sies eksplisitt må det antas at skattesvikten er målt mot skatteanslaget i RNB. I en ny prognosemodell som ble utarbeidet etter at statsbudsjettet ble lagt fram er det innarbeidet en skattesvikt på 5.5 mrd. kroner.

Det har også de siste dagene kommet fram at de frie inntektene for 2024 og 2025 vil bli oppjustert ut over det som ligger i forslaget til STB (beskrevet som tillegg nr. 1). For 2025 utgjør dette vel 2,7 millioner kroner for Aure kommune. Dette vil også påvirke de øvrige årene i ØKPL. Dette er imidlertid ikke innarbeidet i kommunedirektørens forslag.

Tabell 2 – De frie inntektene i årene 2025-2028

STB - De frie inntektene 2025-2028				
Tekst	2025	2026	2027	2028
Innbyggertilskudd	(107 501)	(107 502)	(107 508)	(107 515)
Utgiftsutjevning	(42 897)	(42 897)	(42 898)	(42 899)
Distriktstilskudd	(6 010)	(6 037)	(6 037)	(6 037)
Inndelingstilskudd	-	-	-	-
INGAR	414	239	171	137
Ordinært skjønn	(1 200)	(600)	(600)	(600)
Saker med særskilt fordeling	(21 121)	(21 121)	(21 121)	(21 121)
Sum rammetilsk. ekskl. inntektsutj.	(178 315)	(177 918)	(177 993)	(178 035)
Inntektsutjevning	(13 089)	(10 222)	(10 222)	(10 222)
Sum rammetilsk. inkl. inntektsutj.	(191 404)	(188 140)	(188 215)	(188 257)
Skatt på inntekt og formue	(123 626)	(127 312)	(127 312)	(127 312)
Sum frie inntekter	(315 030)	(315 452)	(315 527)	(315 569)

Tabellen ovenfor viser anslaget på de frie inntektene i årene 2025-2028. Full virkning av endringene i eiendomsskatteloven med kompensasjon er gjennomført i 2025. Spørsmålet er hvor lenge vi kan forvente å motta denne kompensasjonen. Det er som vi vet, framleggelsen av det årlige Statsbudsjettet som avgjør dette. Kompensasjonen deles mellom Aure, Heim og Hitra kommuner (dvs. den delen som er relatert til anleggene på Tjeldbergodden).

I statsbudsjettet kan vi hente følgende tabell som viser endringene i de frie inntektene (inkl. andre skatteinntekter) i 2024 og 2025:

Tall i millioner kroner (nominelle priser)

Tekst	2024	2025	Endring i %
Skattar i alt	236 600	253 638	7,2
Av dette skatt på inntekt og formue	218 400	234 800	7,5
Rammetilskot	179 197	186 411	4,0
Sum frie inntekter	415 797	440 049	5,8

Setter vi inn tallene for Aure kommune får vi følgende tall:

Tall i 1000 kroner (nominelle priser)

Tekst	2024	2025	Endring i %
Skatt på inntekt og formue	114 626	123 626	7,9
Øvrige skatteinntekter (eiendomsskatt mv.)	16 650	18 760	12,7
Rammetilskudd	185 020	191 404	3,5
Sum frie inntekter	316 296	333 790	5,5

1.3.2 Utgiftsutjevningen

Kommuner som er dyrere å drifte enn gjennomsnitt pga. alderssammensetning, strukturelle og sosiale forhold, får dette kompensert gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet.

Tabell 3 – Utgiftsutjevningen

Grupper	Hele landet		Aure kommune			Tillegg/fradrag kr. pr. innb.	Tillegg/fradrag i 1000 kr.
	Vekting	Antall	Antall	Indeks utgiftsbehov	%-utslag		
0 år	0,0024	53 572	26	0,7916	-0,05 %	-36	-122
1-5 år	0,1445	279 750	135	0,7871	-3,08 %	-2 205	-7 532
6-12 år	0,1654	438 027	225	0,8378	-2,68 %	-1 922	-6 567
13-15 år	0,0741	203 959	106	0,8477	-1,13 %	-809	-2 763
16-22 år	0,0227	463 189	252	0,8874	-0,26 %	-183	-626
23-24 år	0,0060	138 264	80	0,9437	-0,03 %	-24	-83
25-66 år	0,1266	3 067 308	1 756	0,9338	-0,84 %	-601	-2 053
67-79 år	0,0659	663 368	598	1,4703	3,10 %	2 222	7 589
80-89 år	0,0633	218 471	193	1,4409	2,79 %	2 000	6 833
over 90 år	0,0395	45 833	45	1,6014	2,38 %	1 703	5 816
Basistillegg	0,0217	357	1,0000	4,5688	7,74 %	5 550	18 961
Sone	0,0103	21 656 153	69 985	5,2710	4,40 %	3 153	10 771
Nabo	0,0103	9 914 412	27 983	4,6037	3,71 %	2 660	9 088
Landbrukskriterium	0,0019	1	0,0028	4,5496	0,67 %	483	1 651
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	0,0081	58 481	24	0,6694	-0,27 %	-192	-656
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0148	182 115	27	0,2418	-1,12 %	-804	-2 747
Dødlighet	0,0442	42 271	30	1,1576	0,70 %	499	1 705
Lavinntekt	0,0151	247 361	91	0,6000	-0,60 %	-433	-1 479
Personer med lav utdanning	0,0141	1 127 992	800	1,1568	0,22 %	158	541
Uføre 18-49 år	0,0089	126 206	69	0,8917	-0,10 %	-69	-236
Opphopningsindeks (ny)	0,0061	2 275	-	0,3446	-0,40 %	-287	-979
Aleneboende 30 - 66 år	0,0204	305 395	323	0,9975	-0,01 %	-4	-12
PU over 16 år	0,0212	20 819	14	1,0968	0,21 %	147	503
Aleneboende 67 år og over	0,0522	305 395	252	1,3459	1,81 %	1 294	4 421
Sysselsatte 25-54 år heltid	0,0255	1 454 765	712	0,7983	-0,51 %	-369	-1 259
Pasienter med diagnose innen rus og psykiatri	0,0148	318 426	157	0,8042	-0,29 %	-208	-709
Kostnadsindeksen	1,0000			1,16360	16,36 %	11 726	40 055
Netto virkning statlige/private skoler							2 842
Sum utgiftsutjevning 2025							42 897
Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov i kr. pr. innbygger:							71 672

Aure kommune mottar 42,9 millioner kroner i utgiftsutjevning i 2025.

Tabellen ovenfor viser hvilke kriterier og vektinger som foreligger ved beregning av utgiftsutjevningen for 2025. Aure kommune er 16,4 % dyrere å drive en gjennomsnittskommunen i 2025. Tilsvarende tall for 2024 var på 17,2 %. Av tallene ser vi at vi bl.a. trekkes for antall barn i aldersgruppene 2-5 år og 6-15 år, mens vi kompenseres for de fra 67-79 år. Differansen mellom 2024 og 2025 er på 2,6 millioner kroner.

I utgangspunktet skal disse tallene gi oss en indikasjon på utfordringene i Aure kommune og gjenspeiles i driftsbudsjettet. Det er altså en forventning/et anslag på at vi skal kunne få lavere driftsutgifter for de grupper vi får trekk for og økte driftsutgifter for de gruppene vi blir kompensert for i beregningen. Imidlertid er regnestykket noe mer komplisert og ikke direkte sammenfallende.

1.3.3 Kompensasjon for tapte inntekter som følge av endringen i eiendomsskatteloven

Fra 2019 bortfalt adgangen for kommunene til å ilegge eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner på næringseiendommer (innbefattet tidligere verk og bruk). Stortinget vedtok en kompensasjonsordning begrenset oppad til 500 mill. kroner. Som følge av at lovendringen fases inn over en syvårsperiode, skulle kompensasjonen trappes gradvis opp over den samme perioden.

Tabell 4 – Kompensasjon for tapte inntekter (endringer i eiendomsskatteloven)

Tekst/år	Tall i 1000 kroner									
	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Kompensasjon for endringer i esk.	-2 867	-5 741	-8 335	-10 809	-13 232	-15 648	-18 058	-18 058	-18 058	-18 058

Tabellen viser at vi i 2019 mottok vel 2,8 millioner kroner i kompensasjon for tapte eiendomsskattinntekter. Full nedtrapping av eiendomsskattinntektene skjer i 2025, noe som da skal gi oss en kompensasjon på vel 18 millioner kroner. Den delen av kompensasjonen som er knyttet til industrianleggene på Tjeldbergodden og som inngår i avtalen mellom kommunene Aure, Heim og Hitra, deles mellom disse kommunene. Et vesentlig spørsmål er hvor langt fram i tid vi kan forvente å få denne kompensasjonen. Et bortfall av kompensasjonen når full nedtrapping er gjennomført (dvs. 2026), vil ha ganske dramatisk innvirkning for økonomien for de tre kommunene.

1.3.4 Skatteinntektene

Skatteinntektene, inkl. inntektsutjevningen (skatteutjevningen), er den bestanddelen det knyttes størst usikkerhet til når det gjelder anslaget på de frie inntektene. Samla skatteinntang for kommunene i 2024 og 2025 er anslått av Finansdepartementet i Statsbudsjettet for 2025. I statsbudsjettet legges det opp til at skatteinntektene skal utgjøre omlag 40 % av kommunenes samlede inntekter. For å kompensere for bortfall av eierinntekter og deler av formueskatten er det statsbudsjettet forslått å øke den kommunale skatteøren (skattesatsen) fra 10,95 % til 12,75 % i 2025.

1.3.5 Lønns- og prisvekst – kommunal deflator

Deflatoren brukes for å beregne realveksten i kommunens inntekter. Den er et anslag på lønns- og prisvekst (prosent) som kommunene blir kompensert for gjennom inntektssystemet.

Tabellen nedenfor viser anslag på deflatoren (lønns- og prisstigningen) for 2024 og 2025 i forslaget til statsbudsjett sammenlignet med anslag fra Norges Bank (NB) og Kommunenes Sentralforbund (KS):

Tekst/år	Anslag STB	Anslag RNB	SSB/NB	Anslag KS
	2024	2024	2024	for 2024
Deflator (lønns- og prisstigning)	4,3	4,3	4,6	4,7

Tekst/år	Anslag STB	Anslag KS
	2025	2025
Deflator (lønns- og prisstigning)	4,1	4,1

Tabellen nedenfor viser anslag på lønnsvekst og konsumprisvekst for 2024 og 2025 i forslaget til statsbudsjett sammenlignet med anslag fra Statistisk Sentralbyrå (SSB), Norges Bank (NB) og Kommunenes Sentralforbund (KS) (Kommunenes Sentralforbund):

Tekst/år	Anslag RNB	Anslag SSB	Anslag NB	Anslag KS
	for 2024	for 2024	for 2024	for 2024
Lønnsvekst (årslønn)	5,2	5,2	4,9	5,2
Konsumprisveksten (KPI)	3,9	4,0	3,8	4,3
Reallønnsvekst	1,3	1,2	1,1	0,9

Tekst/år	Anslag STB for 2025	Anslag SSB for 2025	Anslag NB for 2025	Anslag KS for 2025
Lønnsvekst (årslønn)	4,5	4,6	4,3	4,6
Konsumprisveksten (KPI)	3,0	3,3	3,2	3,5
Reallønnsvekst	1,5	1,3	1,1	1,1

1.4 Rentekompensasjonsordningen

Kommunene får dekket deler av sine rentekostnader knyttet til investeringer i ulike formålsbygg. Dette gjelder skolebygg, omsorgsboliger, sykehjem og kirker. Tabellen nedenfor viser anslag på dette i perioden. I anslagene ligger en viss prosentvis nedtrapping.

Tabell 5 – Diverse statstilskudd (rentekompensasjonsordning)

Rentekompensasjonsordning						
Tekst/år	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Kompensasjon reform 97 (grunnskole reformen)	-	-	-	-	-	-
Kompensasjon skoleanlegg (investeringskomp.)	-294	-50	-30	-20	-10	-
Kompensasjon handlingsplanen for eldre	-	-	-	-	-	-
Kompensasjon rentefritt lån kirken	-3	-	-	-	-	-
Rentekompensasjon omsorgsboliger/sykehjem	-1 261	-650	-570	-480	-390	-300
Sum	-1 558	-700	-600	-500	-400	-300

1.5 Eiendomsskatteinntektene

Eiendomsskatten fra den gass-/petroleumsbaserte industrien på Tjeldbergodden har etter avtale mellom samarbeidskommunene vært delt mellom de tre etter at utgifter til særskilte infrastrukturtiltak i vertskommunen (og i Hemne) først er trukket fra. Dette er kompensasjon for direkte og indirekte merutgifter som følge av etableringen på Tjeldbergodden i h.ht. avtale mellom kommunene, godkjent av Aure kommunestyre våren 1997 (k.sak 27/97), med senere presiseringer i kommunestyremøte 15.12.2005. Avtalen gjelder fram til 2027.

I statsbudsjettet for 2018 ble det med virkning fra og med 2019, vedtatt å fjerne adgangen til å skrive ut eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner, med unntak for vannkraft-anlegg, vindkraft og de delene av petroleumsanlegg for olje og gass som omfattes av petroleumsloven.

Tabell 6 – Eiendomsskatteinntektene 2023-2028*Tall i 1000 kroner*

Tekst/år	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Tjeldbergoddenanleggene (brto. før deling)	-7 798	-5 362	-2 925	-2 925	-2 925	-2 925
Mobilt gasskraftverk	-	-	-	-	-	-
Øvrige næringseiendommer	-6 689	-7 546	-8 223	-8 223	-8 223	-8 223
Eiendomsskatt bolig- og fritidseiendommer	-3 564	-3 742	-7 612	-11 418	-15 224	-15 224
Brutto eiendomsskatt	-18 051	-16 650	-18 760	-22 566	-26 372	-26 372
Kompensasjon for endringer i esk.	-13 232	-15 648	-18 058	-18 058	-18 058	-18 058
Sum brutto eiendomsskatt og komp.	-31 283	-32 298	-36 818	-40 624	-44 430	-44 430
Andel Hemne/Hitra Tjeldbergodden	6 361	6 106	5 984	5 791	5 593	-
Netto eiendomsskatt Aure inkl. komp.	-24 922	-26 192	-30 834	-34 833	-38 837	-44 430

Tabellen viser netto eiendomsskatteinntekter til Aure kommune i årene 2023-2028, inkludert kompensasjonsordningen for endringer i eiendomsskatteloven (jfr. kap. 1.3.3 og tabell 4). I tallene er det tatt hensyn til nedjustering av kompensasjonen. Tabellen inneholder også eiendomsskatt på øvrige næringseiendommer (ikke tidligere verk og bruk), samt eiendomsskatteinntekter på bolig- og fritidseiendommer gjeldende fra og med 2022.

Skattesatsen for næringseiendommer og øvrige eiendommer uten bolig- eller fritidsbebyggelse er på 7,0 promille. Eiendommer med bolig- og fritidsbebyggelse har i 2024 en skattesats på 1,0 promille, dvs. uforandret siden innføringen i 2022.

I budsjettvedtaket for 2024/ØKPL 2024-2027 vedtok kommunestyret følgende:

Skattesatsen for eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendommer endres ikke i 2024 (jfr. pkt. g) i innstillingens pkt. 1 (skattevedtak for 2024). For de neste årene i ØKPL justeres skattesatsen opp med 1,0 promille årlig, slik at skattesatsen i 2027 er på 4,0 promille.

Dette er også maksgrense i henhold til vedtak i Stortinget. Vi er kjent med at det stadig foregår en debatt omkring eiendomsskatten, bl.a. at man skal vurdere å sette en maksverdi for fritidseiendommer. Tallene her tar imidlertid utgangspunkt i dagens gjeldende regelverk.

Når det gjelder eiendomsskatten på bolig- og fritidseiendommer er 2 235 eiendommer taksert. 1 258 boliger har sin verdsettelse fastsatt i skatteetatens formuesgrunnlag.

1.6 Midler fra Havbruksfondet/produksjonsavgift fra oppdrettsnæringen

Alle kommuner og fylkeskommuner, som har klarerte lokaliteter for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret i sjøvann (jfr. Akvakulturregisteret), får en respektiv andel av inntektene som skal fordeles årlig. Jo høyere andel av lokalitetskapasiteten den enkelte kommune/fylkeskommune står registrert med i Akvakulturregisteret, dess større andel av midlene som skal fordeles vil tilfalle dem. Lokalitets-MTB (maksimal tillatt biomasse) for alminnelige matfisktillatelser og tillatelser til særlige formål benyttes som fordelingsnøkkel. Kun lokaliteter for laks, ørret og regnbueørret i sjøvann vil inngå i fordelingsnøkkel.

Fordelingen mellom kommuner og fylkeskommuner settes til henholdsvis 7/8 og 1/8 av Havbruksfondet. Lokalitets-MTB (maksimal tillatt biomasse) for alminnelige matfisktillatelser og tillatelser til særlige formål benyttes som fordelingsnøkkel. Kun lokaliteter for laks, ørret og regnbueørret i sjøvann vil inngå i fordelingsnøkkel. En del av kommunenes andel, tilsvarende 1/8 av midlene som utbetales fra Havbruksfondet, kommer til fordeling blant kommuner som har klarert ny lokalitets-MTB innenfor siste toårsperiode, med en øvre grense på 5 mill. kroner til en enkeltkommune. Det eventuelt overskytende beløpet fordeles på alle kommuner basert på andel av lokalitets-MTB.

Gjeldende fra 1. januar 2021 ble det vedtatt innført en produksjonsavgift på 40 øre pr. kg produsert laks, ørret og regnbueørret. Hensikten var at en produksjonsavgift i kombinasjon med fremtidige inntekter fra salg av økt produksjonskapasitet til fastpris og på auksjon, skulle gi både næringen og kommunesektoren forutsigbarhet og gode rammebetingelser. Gjeldende fra 01.07.2023 ble produksjonsavgiften økt til 90 øre pr. kilo. Samtidig ble andelen av inntektene fra salg av tillatelser til vertskommunene- fylkeskommunene økt fra 40 % til 55 %.

For å skape en større sikkerhet omkring inntektene fra Havbruksfondet, har Aure kommune benyttet firmaet Kontali til å komme med estimat på samlede inntekter fra Havbruksfondet i økonomiplanperioden.

I opprinnelig budsjett for 2024 ble det lagt til grunn en overføring på 15,7 millioner kroner fra Havbruksfondet. I revidert budsjett 2024 ble det tatt inn en inntekt på 19,4 millioner kroner basert på nye tall fra Kontali (rapport av 29.08.2024). I ettertid viser det seg at utbetalingen til Aure kommune blir på hele 23,6 millioner kroner i 2024, eller vel 4,2 millioner kroner høyere enn lagt til grunn i revidert budsjett.

Tabell 7 – Estimat på midler fra Havbruksfondet

Tall i millioner kroner

Tekst/år	Regnsk. 2021	Regnsk. 2022	Regnsk. 2023	Rev. bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Vekst MTB (maksimal tillatte biomasse)	8,4	13,6	3,4	13,4	7,0	14,2	2,6	19,1
Produksjonsavgift	-	2,6	2,7	6,0	6,3	6,5	6,8	7,0
Ekstrabevilgning (grunnrenteskatt)	-	-	-	-	0,6	-	0,7	-
Påslag på vekst (jfr. rev. bud 2024)	-	-	-	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Sum Aure kommune	8,4	16,2	6,1	23,6	18,1	24,9	14,3	30,3

Tabellen ovenfor viser anslag på midler fra Havbruksfondet basert på rapport fra Kontali datert 29.08.2024. I tillegg er det lagt til grunn at merinntekten i 2024, som ligger 4,2 millioner kroner over anslaget fra Kontali, også vil få påvirkning for anslagene de neste årene. Dette kan være noe optimistisk, men det er i budsjettet også tatt delvis høyde for at vi kanskje må ta til takke med lavere inntekt her.

1.7 Tilskudd til ressurskrevende brukere

Kommunen mottar tilskudd for personer under 67 år som mottar omfattende tjenester innen helse, sosial og pleie og omsorg fra kommunen. Dette kan bl.a. gjelde psykisk utviklingshemmede, fysisk funksjonshemmede, rusmiddelbrukere, personer med psykiske lidelser, og personer med omfattende pleiebehov.

Formålet med toppfinansieringsordningen er å sikre tjenestemottakere som krever stor ressursinnsats fra det kommunale tjenesteapparatet får et best mulig tilbud uavhengig av kommunenes økonomiske situasjon. Gjeldende fra 2025 blir det foreslått å legge om toppfinansieringsordningen slik at den i større grad tar hensyn til den økonomiske utgiftsbelastningen målt pr. innbygger.

For 2025 foreslås det at kommunene på landsbasis får kompensert 80 prosent av egne netto lønnsutgifter til helse- og omsorgstjenester ut over et innslagspunkt på 1.692.000 kroner. Dette er samme kompensasjonsgrad som i 2024, men innslagspunktet var da på 1.608.000 kroner. Innslagspunktet er dermed økt med 84 000 kroner.

Den nye toppfinansieringsmodellen vil først beregne en egenandel utover innslagspunktet med et likt beløp pr. innbygger. Denne er beregnet til 358 kroner pr. innbygger for 2025. Egendelen vil være en variabel og bli endelig beregnet etter at de samlede kravene er sendt inn fra kommunene våren 2025. Deretter vil det bli beregnet en egenandel på 10 pst. av kommunen sine samlede utgifter over innslagspunktet etter at egendelen pr. innbygger er trukket fra. Denne egendelen vil bli fast. Summen av de to egenandelene utgjør det samme som egendelen i gjeldende modell (20 pst.), slik at samla egenandel på landsbasis blir om lag uendret sammenlignet med dagens modell. Kompensasjonsgraden for den enkelte kommune vil kunne variere fra null til rundt 90 prosent. Regjeringen innrømmer at modellen blir noe mer komplisert da den nå har to egenandeler over innslagspunktet. Fordelen med modellen er at den i større grad tar hensyn til belastningen på den enkelte kommunes økonomi ved å yte ressurskrevende tjenester.

Det er enkelte små kommuner som har spesielt høye utgifter til ressurskrevende tjenester. For å fange opp disse er det innført en tilleggs-kompensasjon til kommuner med høye utgifter til ressurskrevende tjenester, som har mindre enn 3 200 innbyggere og lavere skatteinntekter enn 120 prosent av landsgjennomsnittet de siste tre årene.

1.8 Betaling for tjenester (avgifter og gebyrer)

Salgs-/ leieinntekter, gebyrer og refusjoner er den tredje store inntektskilden kommunen har. Dette er inntekter som dekker en del av kommunes produksjonskostnader på det aktuelle området. Når produksjonskostnadene øker kan en forvente at tilhørende inntekter økes tilsvarende. Kommunestyret vedtar salgs- /leieinntekter og gebyrer som egen sak i forkant av behandlingen av budsjettet.

Prisen på mange kommunale tjenester beregnes etter prinsippet om selvkost. Det betyr at kommunen ikke kan kreve mer i betaling enn det koster kommunen å tilby tjenesten. Dette gjelder tjenester som vann, avløp, renovasjon, slam, feiertjenester (VARF-tjenester), plan- og byggesaksbehandling, kart- og delingsforretning.

Selvkostprinsippet som finansieringsmetode betyr at en selvkostkalkyle ligger til grunn for hva en tjeneste kan prises med. Det finnes egne retningslinjer for å beregne selvkost for kommunale betalingstjenester. Det innebærer blant annet at kommunen må foreta en etter-kalkyle av de reelle

kostnadene innenfor de aktuelle tjenesteområdene, for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger kommunenes selvkost.

Selvkostprinsippet praktiseres over en tre- til femårsperiode. Det innebærer at et eventuelt overskudd innenfor en tjeneste fremføres til et senere år ved å avsette til selvkostfond. På den annen side må selvkostfondene brukes innen samme tidsramme. Investeringer i anleggsmidler kan ikke finansieres av selvkostfond.

Aure kommune praktiserer 100 % selvkost innen VAF-tjenestene (vann, avløp og feiing). Når det gjelder områdene bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og plan (private planforslag), legges det opp til en tilnærmet 100 % dekning også her.

Når det gjelder selvkostområdet vann, har en gjennom de siste årene opparbeidet et rimelig stort fond og det er derfor korrekt at en ikke kan øke gebyrene på dette området i denne økonomiplanperioden. Når det gjelder avløp er situasjonen omvendt. Fondsreservene er oppbrukt og dette betinger en viss økning av gebyrene i årene framover. Også på selvkostområdet feiing har vi fondssituasjon som betinger frysing av gebyrene i økonomiplanperioden.

For andre tjenester vil det generelt være naturlig at satsene økes i samsvar med økningen i prisveksten. Dvs. at betalingssatsene for de fleste tjenester justeres for forventet prisstigning (deflatoren på 4,1 % legges til grunn).

For å kunne ha et oppdatert redskap for beregning av selvkost og tilhørende gebyrsatser for de ulike områdene, har Aure kommune med virkning fra budsjett 2016, inngått avtale med firma Momentum Solutions. Dette firmaet leverer en regnemodell som i sin helhet kan benyttes som dokumentasjon på kommunens beregninger i forhold til selvkost.

1.9 Kalkulatoriske kapitalkostnader

Kommunens tjenester innen vann, avløp, renovasjon, slam og feiing drives etter selvkostprinsippet – dvs. at alle utgiftene dekkes av brukerne gjennom avgiftssystemet. Dette gjelder også kapitalkostnadene, og blir i den forbindelse benevnt kalkulatoriske renter og avskrivninger.

På ansvarsområde 8 i tallbudsjettet (fellesutgifter) føres de kalkulatoriske kapitalkostnader som inntekt. Disse kostnadene styres av aktiviteten relatert til investeringer, samt rentenivået til enhver tid.

Tabell 8 – kalkulatoriske kapitalkostnader

Kalkulatoriske kapitalkostnader			<i>Alle tall i 1000 kroner</i>			
Tekst/år	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Vann	-5 750	-5 852	-5 869	-6 274	-7 426	-8 426
Avløp	-1 076	-1 143	-1 134	-1 168	-1 182	-1 209
Feiing	-224	-221	-208	-205	-202	-200
Sum	-7 050	-7 216	-7 211	-7 647	-8 810	-9 835

1.10 Utbytte

Utbytte fra NEAS beregnes til vel 0,8 millioner pr. år, dvs. noe lavere enn i 2024.

1.11 Lønns- og prisstigning

Pris- og lønnsveksten (deflatoren) i kommunesektoren er anslått til 4,1 % i 2025. Lønnsveksten er beregnet til 4,5 % (se for øvrig kap. 1.3.5).

Den forventede lønnsveksten settes av sentralt under fellesutgiftene som en lønnsreservepost (tilleggsbevilgningspost). Posten er ment å dekke selve lønnsøkningen og økte utgifter til arbeidsgiveravgift og pensjon (herunder amortisert premieavvik). Videre skal denne posten også dekke det årlige egenkapitaltilskuddet til KLP. I h.ht. gjeldende økonomireglement fordeler kommunedirektøren avsatt lønnsreguleringspost på tjeneste-områdene etter hvert som de ulike oppgjør er kjent. KLP krever et årlig egenkapitalinnskudd fra kommunene, slik at KLP's risikobærende evne opprettholdes. For 2025 er egenkapitaltilskuddet beregnet til 1,2 millioner kroner.

Følgende er lagt til grunn for 2025:

Tekst	Beløp
Grunnlag lønn	243 000 000
årslønnsveksten i 2025 anslås til å ligge på 4,0 % (anslått overheng 0,8 %)	5 184 000
Pensjonspremie (9,25 %)	480 000
Arbeidsgiveravgift (6,4%)	362 000
Sum - virkning av tariffoppgjøret 2025	6 026 000
Samlet virkning i %	3,20
Premieavvik KLP (amortisert premieavvik 2022-2024)	9 148 000
Premieavvik SPK (amortisert premieavvik 2024)	300 000
Arbeidsgiveravgift (6,4%)	605 000
Egenkapitaltilskudd KLP	1 200 000
Sum lønnsreguleringspost 2025	17 300 000

For 2025 er det lagt til grunn en lønnsstigning på 4,0 %, altså litt lavere enn lønnsveksten anslått i Statsbudsjettet. Når overhenget trekkes fra anslås sentralt oppgjør å utgjøre 3,2 %. Dette blir dermed den faktiske kostnaden i 2025.

Dette vil nødvendigvis være en anslagspost da det er vanskelig å forutse virkningene av framtidige lønnsoppgjør. Ved å legge seg på de sentrale føringene har resultatene slått ut begge veier.

1.12 Pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift

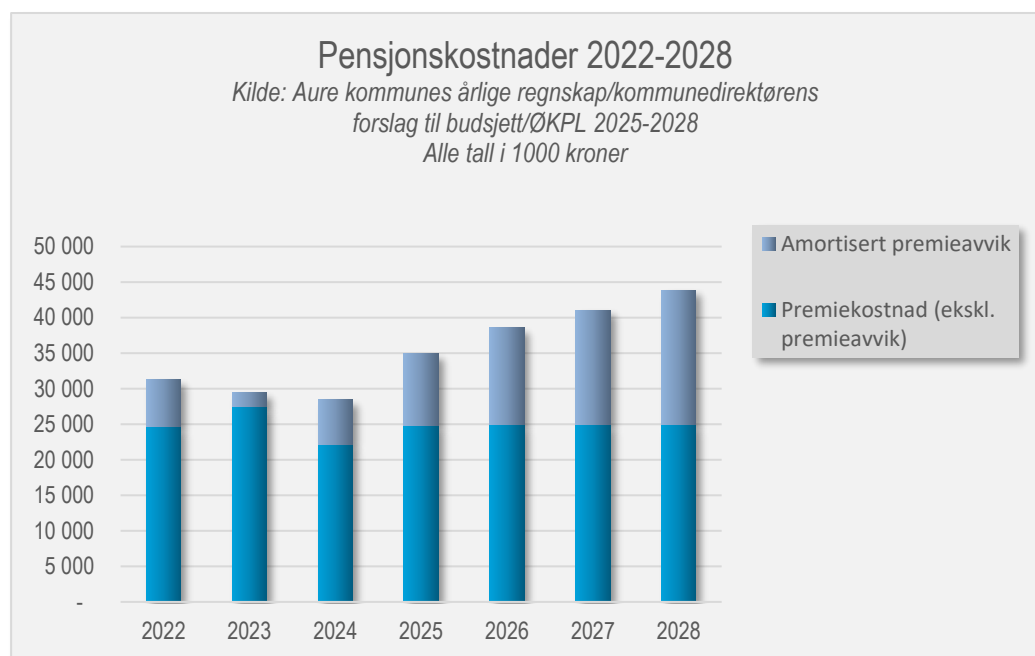
Pensjonsberegningene er kompliserte, og inneholder mange elementer. Vesentlige elementer som påvirker resultatet er årslønnsveksten, beregningsforutsetninger om avkastning, og økningen i folketrygdens grunnbeløp (G), som slår ut på det som kalles reguleringspremien.

Forskjellen mellom beregnet/innbetalt pensjonspremie som legges inn i budsjettet, og årets netto pensjonskostnad (som kan beregnes nøyaktig først når året er omme), kalles premieavvik. Dette premieavviket føres enten i sin helhet i påfølgende regnskapsår eller kan avskrives over 7 år. Positive og negative premieavvik skal håndteres prinsipielt likt.

Fram til 2022 har Aure kommune hatt som praksis å føre premieavviket i sin helhet det påfølgende regnskapsår. For å kunne takle de økte premieavvikene de neste årene vedtok kommunestyret at en fra og med 2023 skulle behandle det amortiserte premieavviket ved at dette avskrives over 7 år og at

en i tillegg tar i bruk midlene som er avsatt på kommunens premiefond for å redusere det årlige premieavviket. Premiefondet var pr. 01.01.2024 på 11,7 millioner kroner. Figuren nedenfor illustrerer pensjonskostnadene i årene 2022-2023, samt anslag for årene 2024-2028.

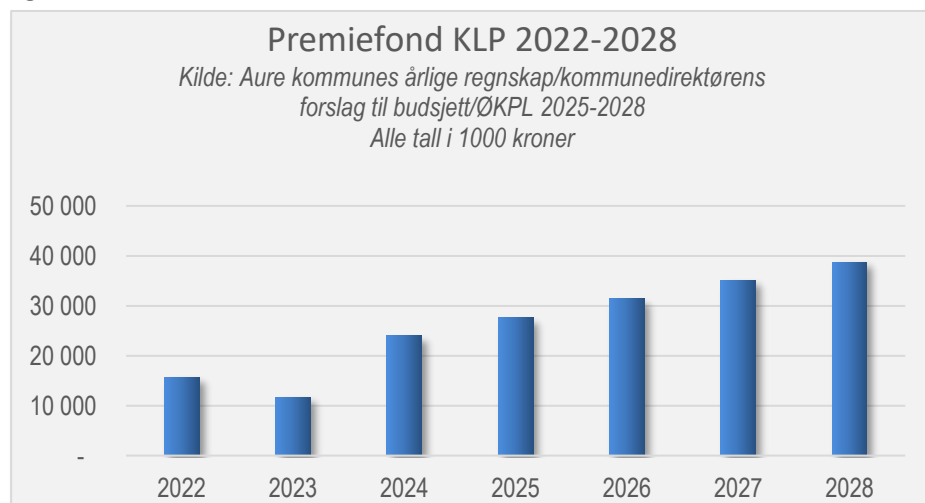
Figur 1 – Pensjonskostnadene i årene 2022-2028

Vi ser av figuren at den årlige premiekostnaden holder seg stabil, mens det amortiserte premieavviket er økende.

Figuren nedenfor viser utviklingen av kommunens premiefond i KLP. For å dempe pensjonskostnadene noe framover, synes det nødvendig å fortsatt benytte seg av midler fra premiefondet. Det er lagt opp til at en tar i bruk 6,0 millioner kroner årlig fra premiefondet, dvs. på samme nivå som i 2023 og 2024. Det er forutsatt en viss avkastning som tilføres fondet årlig. Dette er basert på anslag. Kostnadsbildet kan endre seg i perioden og det kan derfor bli nødvendig å benytte mer fra premiefondet for å dempe de årlige driftskostnadene enn det som er lagt til grunn nå.

Figur 2 – Premiefond i årene 2022-2028

På bakgrunn av pensjonskassenes beregninger legger kommunedirektøren følgende premiesatser (arbeidsgivers andel) til grunn i budsjetteringen:

Folkevalgte (KLP):	9,1 %
Sykepleiere (KLP):	9,1 %
Fellesordningen/øvrige ansatte:	9,1 %
Lærere (SPK):	8,9 %

I tillegg kommer altså de amortiserte premieavvikene som dekkes over finans.

Arbeidsgiveravgiften er satt til 6,4 % for hele økonomiperioden.

1.13 Kapitalkostnadene (renter og avdrag)

Aure kommune har de senere år gjennomført flere store utbyggingstiltak. Betydelige inntektsøkninger (tildeles kortsiktige), lavt rentenivå og budsjettkutt, har bidratt til at dette har latt seg gjennomføre. Finansieringen av prosjektene har stor sett blitt gjort gjennom låneopptak, noe som har ført til en betydelig økning i lånegjelden. Det lave rentenivået har gjort at dette har vært gunstig, men samtidig «skjules» også kommunens økende sårbarhet når rentenivået igjen går opp. En del av kapitalutgiftene dekkes av gebyrer, husleie, rentekompensasjonsordningen fra staten og de kalkulatoriske kapitalkostnadene fra selvkost (jfr. kap. 1.9). Fra og med høsten 2022 har rentenivået gått betydelig opp og en profetert rentenedgang har latt vente på seg.

1.13.1 Rentenivået

Både Kommunenes Sentralforbund (KS), KLP og Kommunalbanken operere med anslag på rentenivået framover i tid. Basert på dette er følgende lagt til grunn i årene 2025-2028:

Tabell 9 – Rentenivået 2025-2028

Tekst/år	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Renter investeringslån	4,75	4,10	3,90	3,90

Tabellen viser at rentenivået er på vei ned, men at dette skjer over lengre tid enn først antatt. Gjeldende rente i Kommunalbanken er nå på 4,92 %.

1.13.2 Lånegivere/lånegjeld

Låneporteføljen er fordelt på følgende långivere (pr. 31.12.2023):

Alle beløp i 1000 kroner

Navn	Beløp	Antall lån
Sparebank 1 Midt-Norge	810	1
KLP Kommunekreditt	43 437	5
Kommunalbanken	305 798	9
Husbanken - investeringsformål	525	2
Husbanken - formidlingslån/videreutlån	20 430	6
Sum total lånegjeld	371 000	23

1.13.3 Lånegjeld fordelt på vilkår

Låneporteføljen er fordelt på følgende vilkår (pr. 31.12.2023):

Alle beløp i 1000 kroner

Navn	Beløp	Andel av total i %
Flytende rente	155 362	41,9
Flytende rente (grønn pt. rente)	53 586	14,4
Fastrente (2)	73 138	19,7
Avdragsfrie lån (4)	88 914	24,0
Sum total lånegjeld	371 000	100,0

1.13.4 Avdragstid

Aure kommune har over mange år hatt som prinsipp å nedbetale gjeld så fort det lar seg gjøre. Dette gjenspeiles også i tabellen nedenfor. Kommunestyret har imidlertid vedtatt at avdragstiden på nye lån skal strekkes ut for lette de årlige driftskostnadene. Dette ble bl.a. gjort i forbindelse med låneopptak sensommeren 2020.

Lånegjelden har slik gjenstående avdragstid (pr. 31.12.2023):

Alle beløp i 1000 kroner

Navn	Antall lån	Beløp
Nedbetalt < 5 år	7	4 080
Nedbetalt mellom 5 og 10 år	2	30 920
Nedbetalt mellom 11 og 15 år	2	47 079
Nedbetalt mellom 16 og 20 år	2	106 018
Nedbetalt mellom 21 og 25 år	4	79 355
Nedbetalt mellom 26 og 30 år	2	47 893
Nedbetalt > 30 år	-	-
Avdragsfrie lån	4	88 914
Sum total lånegjeld	23	404 259

Dersom man går ut fra en avdragsperioden på 30 år for de avdragsfrie lånene, vil avdragsfriheten på disse utgjøre en besparelse på driftsbudsjettet tilsvarende 4,1 millioner kroner. Fra og med 2028 vil ett av disse lånene bli omgjort til ordinært lån.

Regnskapet for 2023 viser at Aure kommune har ubrukte lånemidler tilsvarende 10,1 millioner kroner. Av dette utgjør 8,6 millioner kroner formidlingslån/startlån.

Når det gjelder beregning av minste tillatte avdrag, viser regnskapet for 2023 et avvik på vel 2,3 millioner kroner. Vi ligger dermed innenfor kravene som ligger i kommuneloven (§ 14-18).

1.14 Handlingsrom

Budsjettarbeidet starter med at det tas utgangspunkt i årets reviderte budsjett, for så å foreta en konsekvensjustering av dette både på utgifts- og inntektssiden. I dette ligger bl.a.:

- ✓ en gjennomgang av lønnsbudsjettet for å kontrollere alle stillingshjemler opp mot stillingsstørrelse og oppdatert lønn (dvs. korrekt lønn pr. 31.12.2024)
- ✓ Vedtatte tiltak 2024-2027 (både drifts- og investeringstiltak) i inneværende års ØKPL legges inn
- ✓ statsbudsjettets forutsetninger og tall legges inn
- ✓ pensjonskostnadene justeres og legges inn i forhold til gitte signaler
- ✓ det foretas nødvendige korrigeringer i henhold til låneopptak (ut fra vedtatte investeringer), rentenivå mv.

Ved å gjennomføre denne øvelsen får en synliggjort grunnlaget for budsjettarbeidet, dvs. at en ved å videreføre dagens drift på dagens nivå, uten aktivitetsøkninger eller -reduksjoner, eller nye investeringer, får fram hvilket handlingsrom (positivt eller negativt) en har når budsjettarbeidet starter.

Tabell 10 - Det økonomiske handlingsrommet

Enhetenes forslag		Alle tall i 1000 kroner			
Tekst/år	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028	
Rammetilskudd	(191 404)	(188 140)	(188 215)	(188 257)	
Inntekts- og formueskatt	(123 626)	(127 312)	(127 312)	(127 312)	
Eiendomsskatt	(18 760)	(22 566)	(26 372)	(26 372)	
Andre generelle driftsinntekter	(41 946)	(48 646)	(37 946)	(53 846)	
Sum generelle driftsinntekter	-375 736	-386 664	-379 845	-395 787	
Revidert budsjett 2022	332 694	332 694	332 694	332 694	
Konsekvensjustering lønn/sosiale utgifter	8 306	8 306	8 306	8 306	
Øvrige konsekvensjusteringer	-4 704	4 223	4 511	4 340	
Sum drift enhetene (eks. fellesutgifter)	336 296	345 223	345 511	345 340	
Kalkulatoriske kapitalkostnader	-7 211	-7 647	-8 810	-9 835	
Overføringer fra kommuner	-530	-530	-530	-	
Overføringer til kommuner	5 984	5 791	5 593	-	
Banktjenester, leasing PC-utstyr m.v.	86	86	86	86	
Avsatt til lønnsøkning og amort. Pensjonspremie	17 300	20 900	23 300	26 100	
Sum drift enheter og fellesutgifter	351 925	363 823	365 150	361 691	
Korrigerings (bruk/avsetn. fond)	2 242	1 699	2 886	-577	
Sum drift	354 167	365 522	368 036	361 114	
Brutto driftsresultat	-21 569	-21 142	-11 809	-34 673	
Renteinntekter	-3 300	-3 300	-3 100	-2 555	
Utbytter	-830	-830	-830	-830	
Gevinster og tap på finans. oml.m.	-	-	-	-	
Renteutgifter	17 885	17 930	18 369	17 714	
Avdrag på lån	17 847	19 397	20 821	21 649	
Netto finansutgifter	31 602	33 197	35 260	35 978	
Netto driftsresultat	10 033	12 055	23 451	1 305	
Disponering eller dekning av nto. driftsresultat					
Overført til investeringsbudsjettet	-	-	-	-	
Avsetning bundne driftsfond	-	107	328	577	
Bruk av bundne driftsfond	-2 242	-1 806	-3 214	-	
Avsetning til disposisjonsfond	-	-	-	-	
Bruk av disposisjonsfond	-1 500	-500	-500	-500	
Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk	-	-	-	-	
Dekning av tidl. års regnskapsm. merforbr.	-	-	-	-	
Sum inntekter - konsekvensjustert basisbudsjett	-3 742	-2 199	-3 386	77	
Underdekning konsekvensjustert budsjett	6 291	9 856	20 065	1 382	

Enhetenes budsjettforslag (dvs. konsekvensjustert budsjett 2025-28 uten nye tiltak), viser et til dels betydelig underskudd i alle årene i økonomiplanen, dvs. fra 6,3 millioner kroner i 2025 til 1,4 millioner kroner i 2028. Hovedgrunnen til denne store variasjonen er midlene fra Havbruksfondet. Konsekvensjustering av lønn utgjør vel 8,3 millioner kroner, mens øvrige konsekvensjusteringer (netto) utgjør fra minus 4,7 millioner kroner til pluss 4,5 millioner kroner.

Beregning av renter og avdrag tar utgangspunkt i vedtatt ØKPL for 2024-2027 justert for endringer knyttet til investeringene foretatt i økonomimeldingen for 2. tertial 2024. I forhold til opprinnelig budsjett 2024 er investeringsbudsjettet justert ned med 18,1 millioner kroner, dvs. fra 47,9 millioner kroner (oppjustert med 4,3 millioner kroner i ØKM 1. tertial 2024) til 29,8 millioner kroner. Disse investeringene vil, men enkelte unntak, stort sett bli overført til økonomiplanens første år, 2025. Dette vil nødvendigvis medføre endringer i kapitalkostnadene for 2024 og årene i den nye økonomiplanen.

Når det gjelder rammetilskudd og skatt på formue og inntekt, er tallene justert i henhold til forslaget til statsbudsjett for 2025. Når det gjelder skattesatsen på eiendomsskatt for bolig- og fritidseiendommer, er det tatt utgangspunkt i kommunestyrets vedtak i inneværende års ØKPL, dvs. en årlig økning med 1,0 promille fram til 4,0 promille i 2027 (jfr. kap. 1.5 foran).

Når det gjelder midler fra Havbruksfondet inneholder beregningen kun de tall en kjente til fra siste beregning fra Kontali av 29.08.2024. Bruk og avsetning av disposisjonsfond tar utgangspunkt i inneværende års ØKPL.

Bilde: Edgar Glomnes

2 BEFOLKNINGSUTVIKLING OG DEMOGRAFI-KOSTNADER

2.1 Befolkningsutvikling - alderssammensetning

Befolkningsendring, alderssammensetning og framskriving av befolkningsutviklingen på ulike alderstrinn er viktige rammebetingelser for prioritering av kommunens tjenester til innbyggerne.

Aure kommune er pr. 2. kvartal 2024 registrert med totalt 3 416 innbyggere, en oppgang på 8 så langt i 2024.

Tabell 11 – Folketallsutviklingen etter kommunesammenslåingen 2006

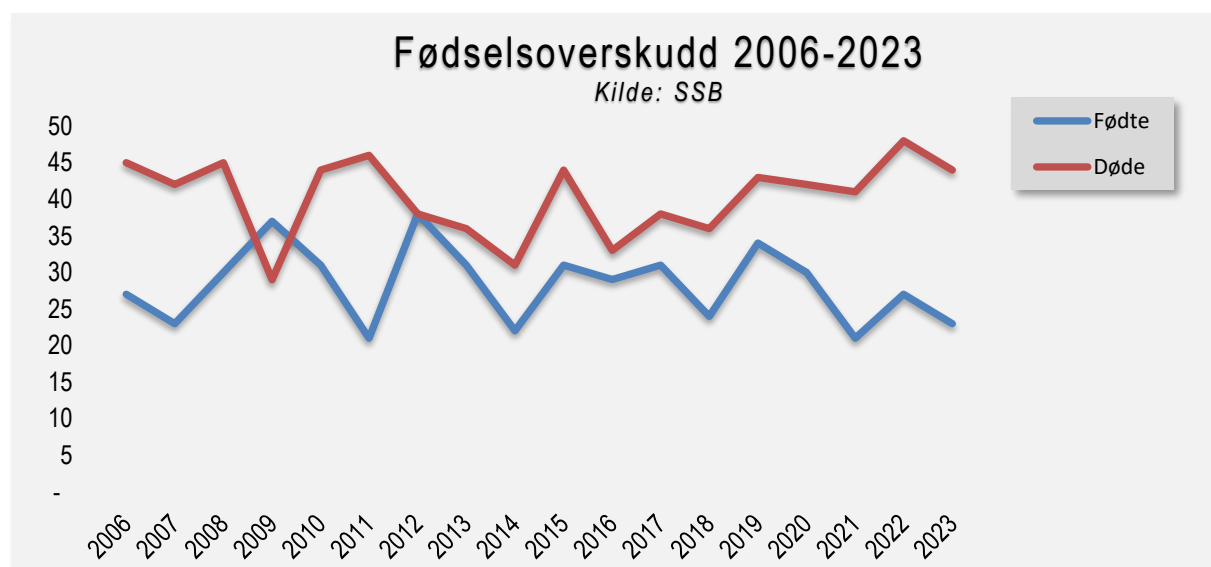
År	Folketall pr. 01.01.	Fødte	Døde	Fødsels-overskudd	Innflytting	Utflytting	Netto-innflytting	Folketalls- endring
2006	3 591	27	45	-18	101	160	-59	-77
2007	3 515	23	42	-19	143	112	31	12
2008	3 530	30	45	-15	125	130	-5	-20
2009	3 508	37	29	8	137	154	-17	-9
2010	3 502	31	44	-13	172	138	34	21
2011	3 523	21	46	-25	146	133	13	-12
2012	3 511	38	38	0	180	122	58	58
2013	3 570	31	36	-5	161	149	12	7
2014	3 577	22	31	-9	115	134	-19	-28
2015	3 549	31	44	-13	137	137	0	-13
2016	3 536	29	33	-4	184	126	58	54
2017	3 590	31	38	-7	156	146	10	3
2018	3 593	24	36	-12	121	149	-28	-40
2019	3 553	34	43	-9	110	147	-37	-46
2020	3 507	30	42	-12	111	138	-27	-39
2021	3 468	21	41	-20	102	166	-64	-84
2022	3 384	27	48	-21	146	128	18	-3
2023	3 381	23	44	-21	175	127	48	27
2024	3 408	11	12	-1	60	51	9	8
2025	3 416	0	0	0	0	0	0	0

Siden kommunesammenslåingen i 2006 har folketallet - med en del svingninger - vært relativt stabilt fram til 2018. Fra 2018 og fram til 2023 gikk folketallet ned med 212 innbyggere eller 5,9 %. Fra og med 2023 og fram til i dag har folketallet gått opp med 35 innbyggere.

Tabellen viser at det har vært et negativt fødselsoverskudd hvert år, med unntak for 2009. Til sammen minus 216. Hovedårsaken til at folketallet tross alt har vært noenlunde stabilt er innflytting, og da hovedsakelig fra utlandet (flyktninger mv.). Fra 2006 fram til utgangen av 2021 hadde kommunen en negativ nettoinnflytting på 40 personer, mens dette fra og med 2022 har snudd til en nettoinnflytting på 75 personer.

Det lave fødselstallet har bl.a. sammenheng med at kommunen over lang tid har hatt lav kvinneandel i fertil alder, og at antall barn pr. kvinne både i Norge og ellers i Europa ligger godt under 2 (reproduksjonsgrense).

Figur 3 – Fødselsoverskudd (negativt) 2006-2023

Folketallsendringene har konsekvenser for kommunens inntekter både når det gjelder rammetilskuddet og skatteinntektene. For kommunen isolert sett, vil nye innbyggere medføre både inntekter og utgifter i kommunekassa, avhengig av behov og hvor en befinner seg i livsløpet. For Aure som samfunn medfører flere innbyggere tilgang på arbeidskraft, aktivitet og økt etterspørsel etter varer og tjenester.

2.2 Folketall etter kjønn og alder

Store deler av den kommunale tjensteproduksjonen er rettet mot bestemte aldersgrupper, og den demografiske utviklingen gir viktig informasjon om utviklingen i behovet for kommunale tjenester. De viktigste målgruppene for kommunale tjenester er barn og unge 1-15 år, og innbyggere 67 år og eldre. Endringer i alderssammensetningen kan utfordre flere sider ved disse tjenestene, både behovet for kompetanse, fleksibiliteten i organiseringen og behovet for fysisk infrastruktur.

Tabell 12 – Folketall etter kjønn og alder

Kjønn	Alder	2010	2024	Diff.
Menn	0-5 år	104	93	- 11
	6-15 år	219	165	- 54
	16-19 år	98	78	- 20
	20-44 år	523	480	- 43
	45-66 år	572	547	- 25
	67-79 år	200	307	107
	80 år eller eldre	74	94	20
Sum		1 790	1 764	- 26
Kvinner	0-5 år	92	76	- 16
	6-15 år	210	167	- 43
	16-19 år	88	75	- 13
	20-44 år	454	412	- 42
	45-66 år	519	499	- 20
	67-79 år	189	293	104
	80 år eller eldre	160	122	- 38
Sum		1 712	1 644	- 68

Av tabellen kan en spesielt merke seg økningen i antall personer fra 67 år og over. Dette gjelder både kvinner og menn. Her har vi en økning på 193 personer eller 31 % fra 2010 til 2024. Videre ser vi at det i aldersgruppen 20-44 år er noen flere menn enn kvinner. At man har en skjevfordeling mellom menn og kvinner i fertil alder har innvirkning på fødselstallet. Dette er en utvikling som distriktskommuner har slitt med i mange år, og som bør være et fokus bl.a. i forhold til etablering av nye arbeidsplasser.

Statistisk Sentralbyrå har utarbeidet en prognose for framskriving av folketallet – Middels nasjonal vekst alternativ M MMMM, fram mot 2045

Tabell 13 – Framskrivning av folketallet fram mot 2045

Alder/år	Framskrivning etter hovedalternativet (MMMM)					Endring 2025-2045	Endring i % 2025-2045
	2025	2030	2035	2040	2045		
0-5 år	172	171	178	179	174	2	1,2
6-15 år	339	334	329	330	341	2	0,6
16-19 år	149	142	141	133	135	-14	-9,4
20-44 år	879	858	840	829	793	-86	-9,8
45-66 år	1 027	1 017	990	934	950	-77	-7,5
67 år eller eldre	865	924	983	1 056	1 055	190	22,0
Sum	3 431	3 446	3 461	3 461	3 448	17	

Prognosen fra SSB fram mot 2045 viser en svak økning i folketallet samlet sett. Prognosen tar utgangspunkt i en beregning basert på «middels nasjonal vekst». Som vi ser av tabellen skjer økningen innenfor aldersgruppen 67 år og eldre, og da med hele 190 personer. Fra å utgjøre 25 % av befolkningen i 2025, vil denne gruppen utgjøre 31 % i 2045. Innenfor aldersgruppen 0-5 år har vi stabil utvikling, mens en i de neste aldersgruppene t.o.m. 19 år, vil oppleve en nedgang på 12 personer eller 2,5 %. I aldersgruppen 20-66 år ser vi en nedgang på 163 personer, eller 8,6 %. Endringen i alderssammensetningen vil naturlig nok påvirke hvilke tjeneste kommunen skal tilby framover og eventuelt behov for omprioriteringer.

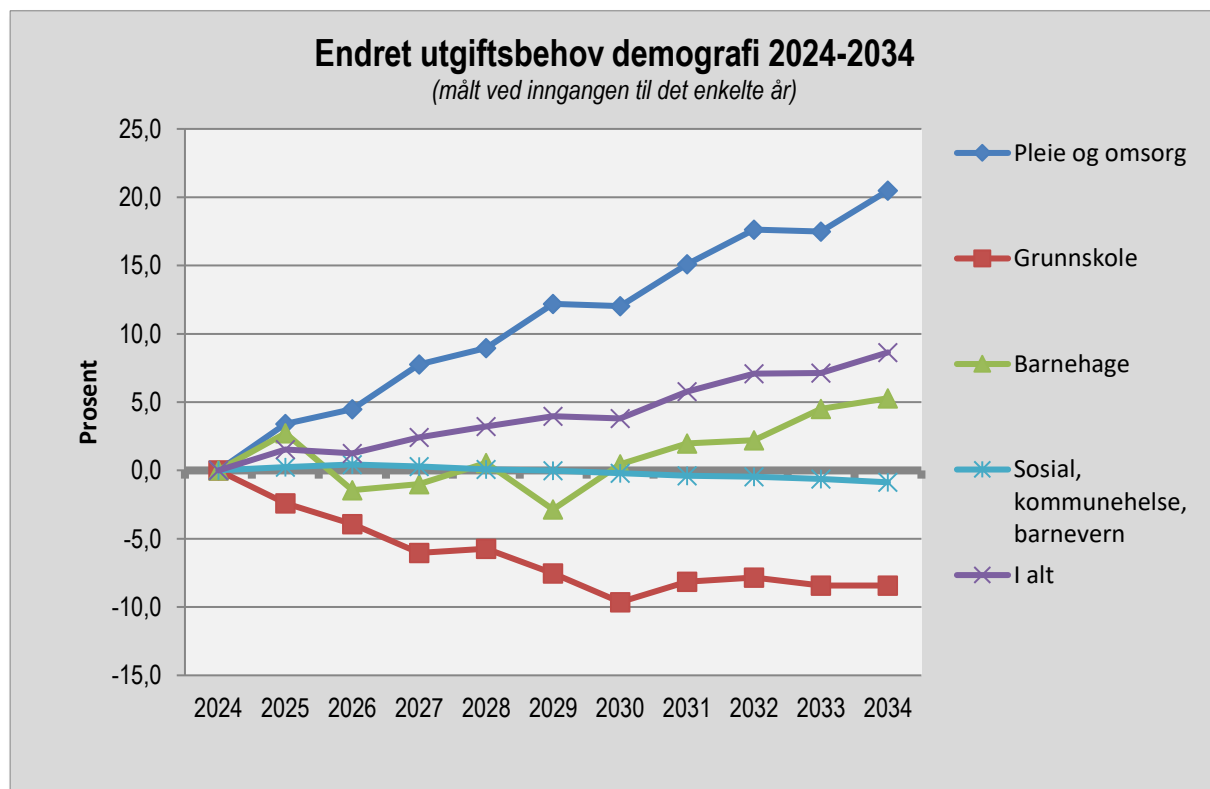

Bilde: Edgar Glomnes

2.3 Demografikostnader

På bakgrunn av framskrevet folketall har KS utarbeidet en beregning av hvordan utgiftsbehovet endrer seg:

Figur 4 – Endret utgiftsbehov – demografikostnader fram mot 2034

Når det gjelder utgiftsbehovet innen pleie/omsorg ser vi at det vil øke med ca. 20 % fram mot 2034. Utgiftsbehovet for grunnskole er beregnet å gå ned med rundt 8 % i perioden, mens barnehagesektoren er i et mer stabilt leie. Utgiftsbehovet innen sosial/barnevern/kommunehelse ligger stabilt i 10-årsperioden. Gitt disse forutsetninger viser figuren at kommunen samlet vil måtte håndtere en utgiftsøkning som følge av endret alderssammensetning i forhold til dagens nivå. Anslagene er basert på forutsetninger om uendret standard og uendret kvalitet i tjenesteytingen.

2.4 Planstrategi

Styring gjennom planlegging er et vesentlig element i kommunens arbeid med å håndtere framtidige utfordringer og behov. Det er viktig at vi har et system for hvilke planer som skal utarbeides, og samordning av planer, slik at forventninger og ambisjoner om utvikling på ulike områder er avstemt. Et viktig ledd i dette er å ha en kommunal planstrategi.

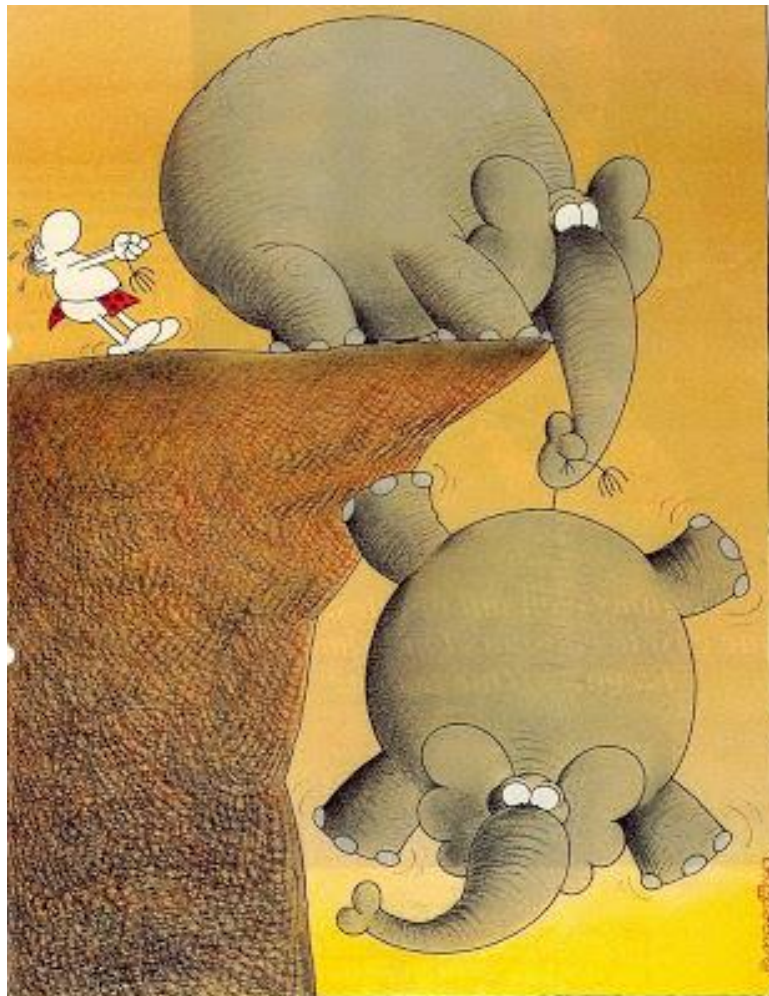
Kommunestyret har vedtatt Kommunal planstrategi i møte 02.02.2020, k.sak 11/20. I planstrategien beskrives utfordringer og utviklingstrekk for kommunen. Det er vedtatt utarbeidet totalt 12 planer i perioden. Planstrategi for årene 2024-2027 planlegges vedtatt tidlig i 2024. Planarbeid er ressurskrevende og legger beslag på mye arbeidstid.

Status for noen sentrale planverk er:

- Overordnet samfunnsdel kommuneplan – vedtatt 2021
- Oppvekstplan – vedtatt 2020
- Kommunedelplan Helse og omsorg – vedtatt 2021
- Arealplan – vedtatt desember 2017
- Sjøområdeplan – vedtatt 2018
- Boligplan – vedtatt 2024
- Strategisk næringsplan – vedtatt 2021

2.5 Samfunnssikkerhet og kommunalt beredskap

Kommunen har et overordnet ansvar for befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunene skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. Plikten omfatter også kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører. Arbeid med ROS-analyser, beredskapsplaner, øvelser og internkontroll blir fulgt opp av kommunedirektøren.

2.6 KOSTRA – utvalgte nøkkeltall 2023

KOSTRA er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet. I tabellen nedenfor har vi valgt å sammenligne oss med et par andre kommuner i nærområdet i tillegg til Møre og Romsdal samlet og KOSTRA-gruppe 3 (hvor Aure er med og er definert som mindre kommuner med middels bundne utgifter pr innbygger og høye disponible inntekter), og Møre og Romsdal fylke. Også historiske tall for Aure kommune fra 2022 er tatt med.

Det er flere årsaker til forskjeller kommunene imellom. Kommunene er forskjellige både når det gjelder geografi, alderssammensetning, brukerbehov, og andre forhold som påvirker utgiftsnivået. Aure kommune er f.eks. definert som en kommune som har et utgiftsbehov som er 16,4 % høyere enn en gjennomsnitts-kommune. Slike forhold må en ta hensyn til når en sammenligner.

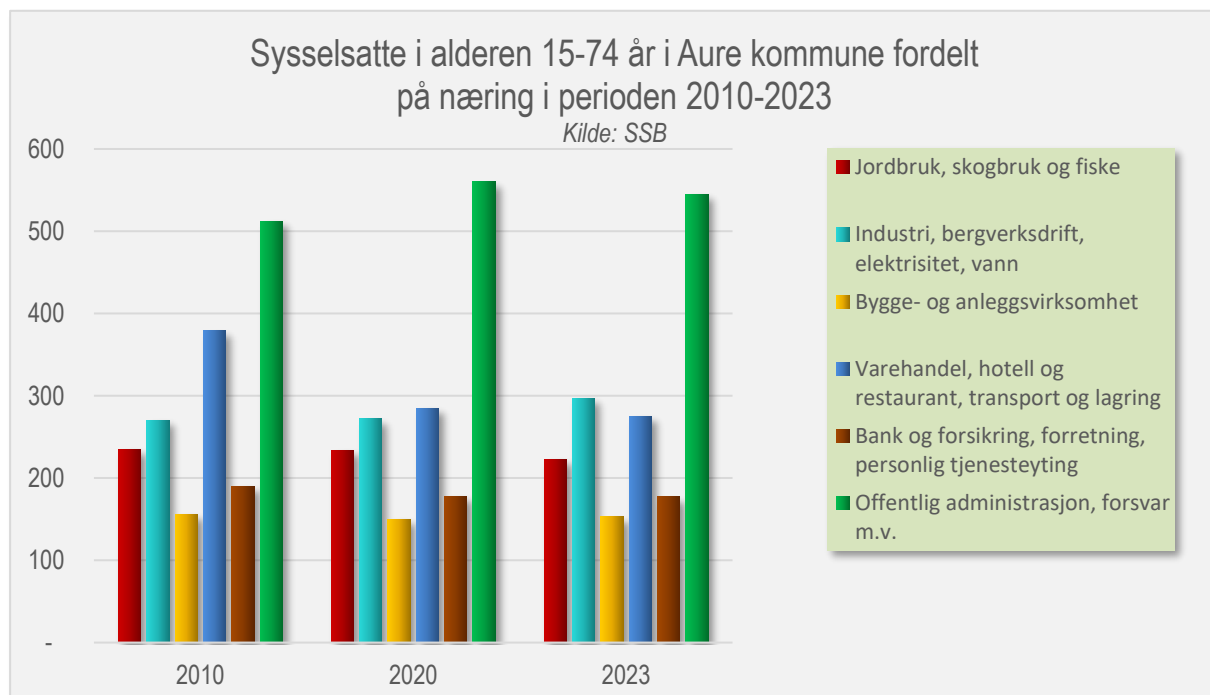
Tabell 14 – Utvalgte KOSTRA-tall

Nøkkeltall	Enhet	Aure 2023	Tingvoll 2023	Smøla 2023	M og R 2023	Kostragr. 3 2023	Aure 2022
Netto driftsutg. i grunnskolen pr. innbygger 6-15 år	Kr	193 569	150 548	164 914	122 211	142 938	162 901
Netto driftsutg. til grunnskolesektoren i % av kommunens samlede netto driftsutg.	%	25,4	20,4	20,1	23,5	21,2	20,9
Elever i grunnskolen som får spesialundervisning	%	14,5	12,4	20,0	9,3	11,0	17,2
Netto driftsutg. barnehager pr. innbygger 1-5 år	Kr	234 021	247 228	191 396	214 337	221 754	204 629
Netto driftsutg. til barnehager i % av kommunens samlede netto driftsutg.	%	11,7	10,0	9,5	14,0	11,9	9,3
Utgifter i kommunale helse- og omsorgstj. pr. innbygger	Kr	52 000	52 224	66 143	43 332	48 184	52 329
Netto driftsutg. til omsorgstj. i % av kommunens samlede netto driftsutg.	%	42,6	39,7	41,8	40,0	33,8	41,8
årsverk i helse og omsorg pr. 10 000 innbygger	Årsverk	429,8	412,4	523,2	380,8	390,0	376,2
Andel innbygger 80 år og over som bruker hjemmetj.	%	40,7	28,8	42,3	28,8	33,9	50,0
Andel innbygger 80 år og over som er beboere på sykehj.	%	4,2	15,3	12,1	9,5	7,8	4,8
Utgifter pr. oppholdsdøgn i institusjon	Kr.	6 916	5 206	6 145	5 576	6 233	10 046
Netto driftsutg. til kommunehelsetj. i % av kommunens samlede driftsutg.	%	9,8	6,4	9,2	6,5	8,0	7,6
Avtalte legeårsverk pr. 10 000 innbyggere	Årsverk	16,1	16,4	6,9	13,5	18,7	-
Avtalte fysioterapiårsverk pr. 10 000 innbyggere	Årsverk	10,3	9,9	11,6	10,6	11,0	-
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetj. pr. 10 000 innbyggere 0-20 år	Årsverk	61,7	75,7	47,4	56,6	68,1	57,5
Netto driftsutg. til barnevernstj. pr. innbygger	Kr	3 861	3 406	2 928	2 317	4 165	3 284
Netto driftsutg. til kultursektoren i % av kommunens samlede driftsutg.	%	2,9		2,8	2,8	4,5	1,9
Netto driftsutg. til barn og unge i % av kommunens samlede driftsutg.	%	0,8		1,0	0,8	1,0	0,5
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole	%	31,9	29,6	45,1	19,3	22,9	31,1
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren pr. innbygger	Kr	43		191	1 142	1 023	21
Netto driftsutg. til eiendomsforvaltning i % av kommunens samlede driftsutg.	%	8,7	9,0	8,5	8,4	9,6	15,5
Utgifter til vedlikehold pr. kvadratmeter	Kr	112	117	93	98	73	122
Utgifter til renhold pr. kvadratmeter	Kr	210	197	167	170	199	251
Energikostnader pr. kvadratmeter	Kr	160	158	123	101	93	155
Netto driftsutg. til kommunale veier og gater pr. km.	Kr	68 092	105 235	156 400	184 753	179 298	78 083
Netto driftsutg. til kommunale veier og gater pr. innbygger	Kr	2 178	2 353	2 535	1 843	2 460	2 517
Andel kommunale veier/gater uten fast dekke	%	55,0	32,4	20,0	20,3	37,1	55,0
Antall km tilrettelagt for syklende som er et komm. ansvar	km	4	2	1	387	87	4

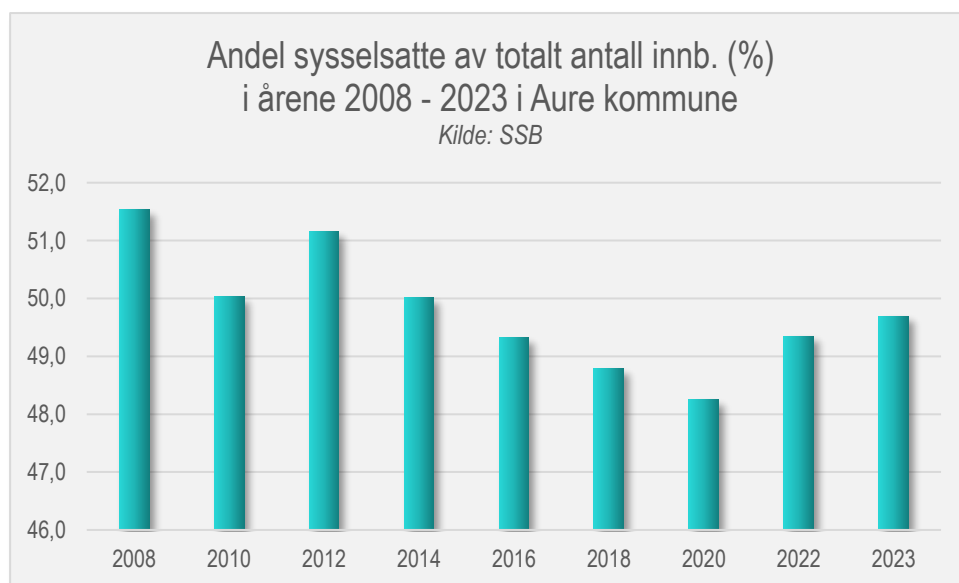
2.7 Sysselsetting

SSB sin statistikk over sysselsatte personer etter næring viser følgende utvikling for Aure i årene 2010, 2020 og 2023:

Figur 5 – Sysselsetting etter næring 2010-2023

Figur 6 – Andelen sysselsatte av totalt antall innbyggere

3 ORGANISASJON

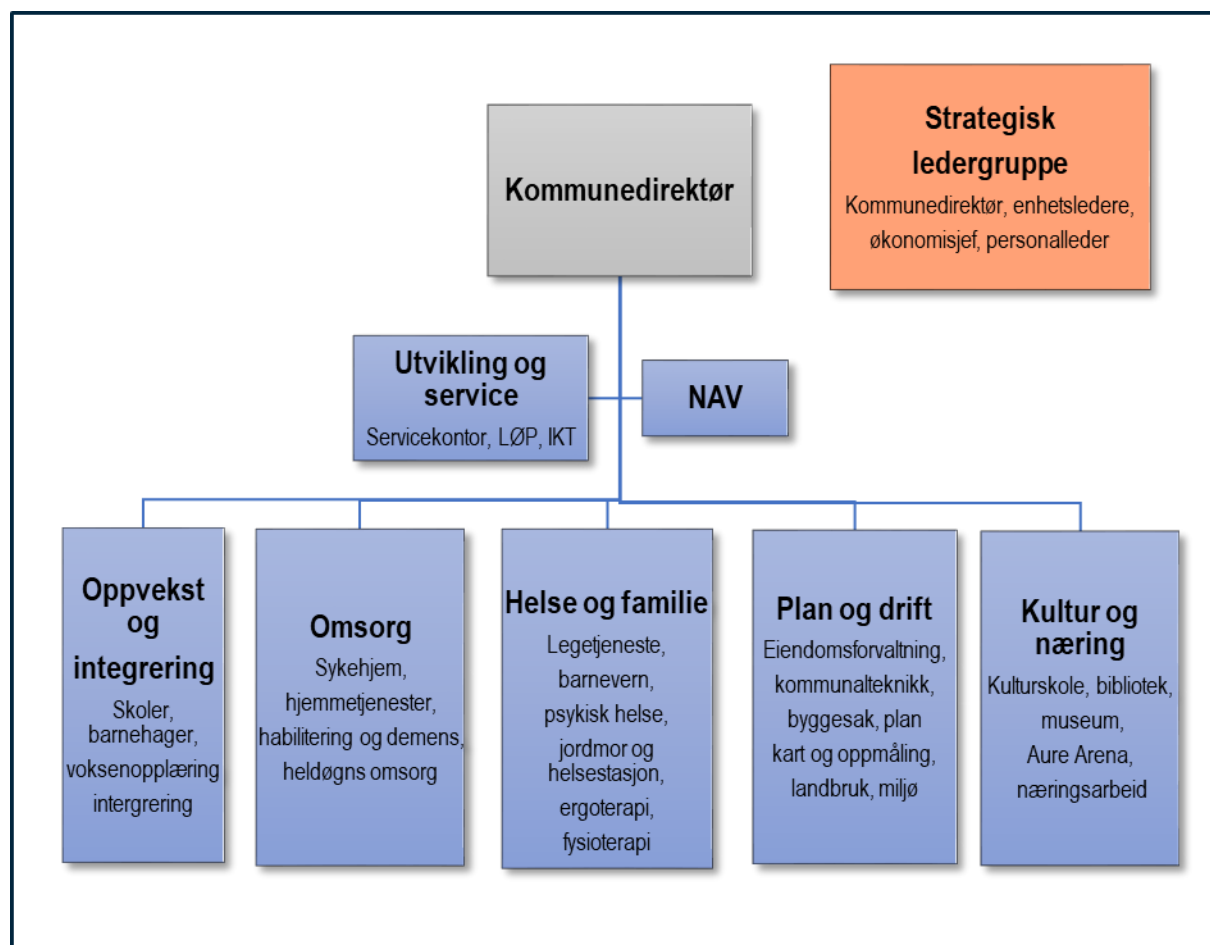
3.1 Administrativ organisering

Administrativt er kommunen organisert etter en to-nivå-modell med innslag av 3-nivå modell (enhet omsorg og enhet plan og drift). Gjeldende fra 1. september 2020 ble det foretatt en omorganisering ved at enhetene skole/integrering og barnehage ble slått sammen til en enhet. Samtidig ble kulturområdet, som tidligere lå under enhet utvikling/service, slått sammen med næring til en ny enhet, kultur/næring.

Foruten det som er delegert direkte til kommunedirektøren gjennom bla. kommuneloven, delegerer kommunestyret myndighet til kommunedirektøren med rett til videredelegering. Kommunedirektøren delegerer myndighet videre til enhetslederne som rapporterer direkte til kommunedirektøren.

Kommunestyret har gitt enhetene stor grad av selvstendighet i daglig drift innenfor politisk fastsatte rammer i budsjett, virksomhetsplaner og krav til måloppnåelse. Kommunedirektørens strategiske ledergruppe benyttes til samordning, drøfting og oppfølging av administrative rutiner og oppgaver. Den strategiske ledergruppen benyttes også i enkelte sammenhenger i drøftinger med det politiske nivå og de tillitsvalgte.

Figur 7 – Administrativ organisering i Aure kommune

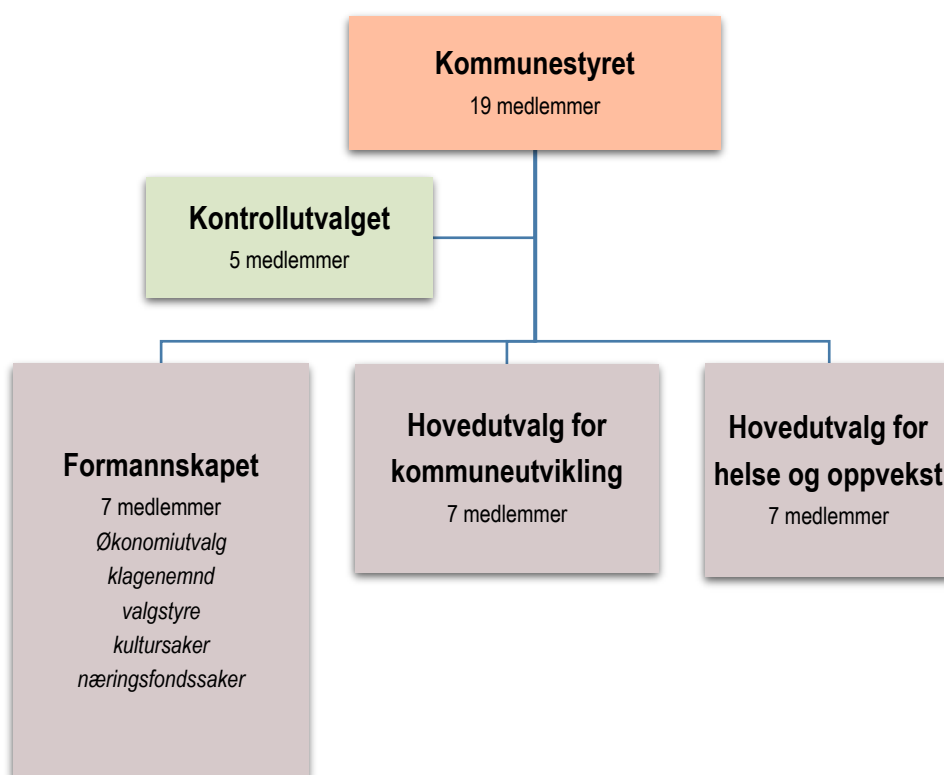
3.2 Politisk organisering

Det politiske styringssystemet i Aure kommune er betegnet som en modifisert hovedutvalgsmo­dell. Kommunestyret består i dag av 19 medlemmer.

Under kommunestyret har vi formannskapet med 7 medlemmer og to hovedutvalg med henholdsvis 7 og 6 medlemmer inndelt på bakgrunn av fagfelt. Hovedutvalgene er satt sammen etter forholdstalls-prinsippet. Alle hovedutvalgene behandler saker både av langsiktig karakter og rene driftsoppgaver. Hovedutvalgene har endelig vedtaksmyndighet som beskrevet i kommunens delegeringsreglement og innstiller til kommunestyret der myndigheten ikke er delegert. Formannskapet har en overordnet rolle bl.a. i forhold til økonomi og planarbeid. I tillegg har formannskapet rollen som hovedutvalg for helse og oppvekst, kulturområdet, samt valgstyre.

I tillegg til hovedutvalgene inneholder den politiske organiseringen de lovpålagte organene som kontrollutvalg, ungdomsråd, eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, administrasjonsutvalg og arbeidsmiljøutvalg. Aure kommune har også en egen plan- og byggekomite.

Figur 8 – Politisk organisering

3.3 Medarbeidere

Aure kommune har i underkant 400 ansatte, deltidsstillinger medregnet. Det er en stor og kompleks organisasjon med mye kompetanse – både realkompetanse og formell kompetanse.

Aure kommune har fortsatt høy snittalder på sine ansatte. I et 10-årsperspektiv vil rundt 100 medarbeidere gå av pga. alder. I tillegg kommer behov for ansatte som følge av befolkningsendring. Det er også en økende tendens til at dagens unge arbeidstakere har langt flere jobbskifter enn tidligere og ikke nødvendigvis forblir i kommunens tjeneste like lenge som tidligere generasjoner. Dette betyr at kommunens behov for å rekruttere arbeidskraft er stort. Når man har rekruttert, er det også viktig å ha stort fokus på medarbeiderutvikling for å beholde kompetansen. Utviklingen går fort på mange av kommunenes tjenestoområder, og det er viktig at hver stilling vurderes i lys av dette før utlysing. Alle tjenestoområder må jobbe med utførelsen av tjenestene, tenke nytt og se mulighetene i ny teknologi.

Når kommunal sektor i framtida må skaffe seg mest mulig arbeidskraft, er det viktig å få de fleste ansatte i hele stillinger.

Rekruttere og beholde er to sider av samme sak når vi går inn i en tid med mer konkurranse om arbeidskraften. En kommunal rekrutteringsstrategi vil være rådgivende for vårt rekrutterings- og personalforvaltningsarbeid framover. Dette krever fokus og systematisk arbeid med både rekruttering, personalforvaltning og kompetansebygging.

I den vedtatte helse- og omsorgsplanen ligger det ulike tiltak knyttet til kompetanse- og rekrutteringsbehov og heltidskultur i Aure kommune. I tillegg til disse tiltakene jobbes det aktivt med ulike ordninger for å oppgradere egne ansatte/vikarer til fagbrev. Dette gjelder ikke bare innen helse- og omsorgsfagene.

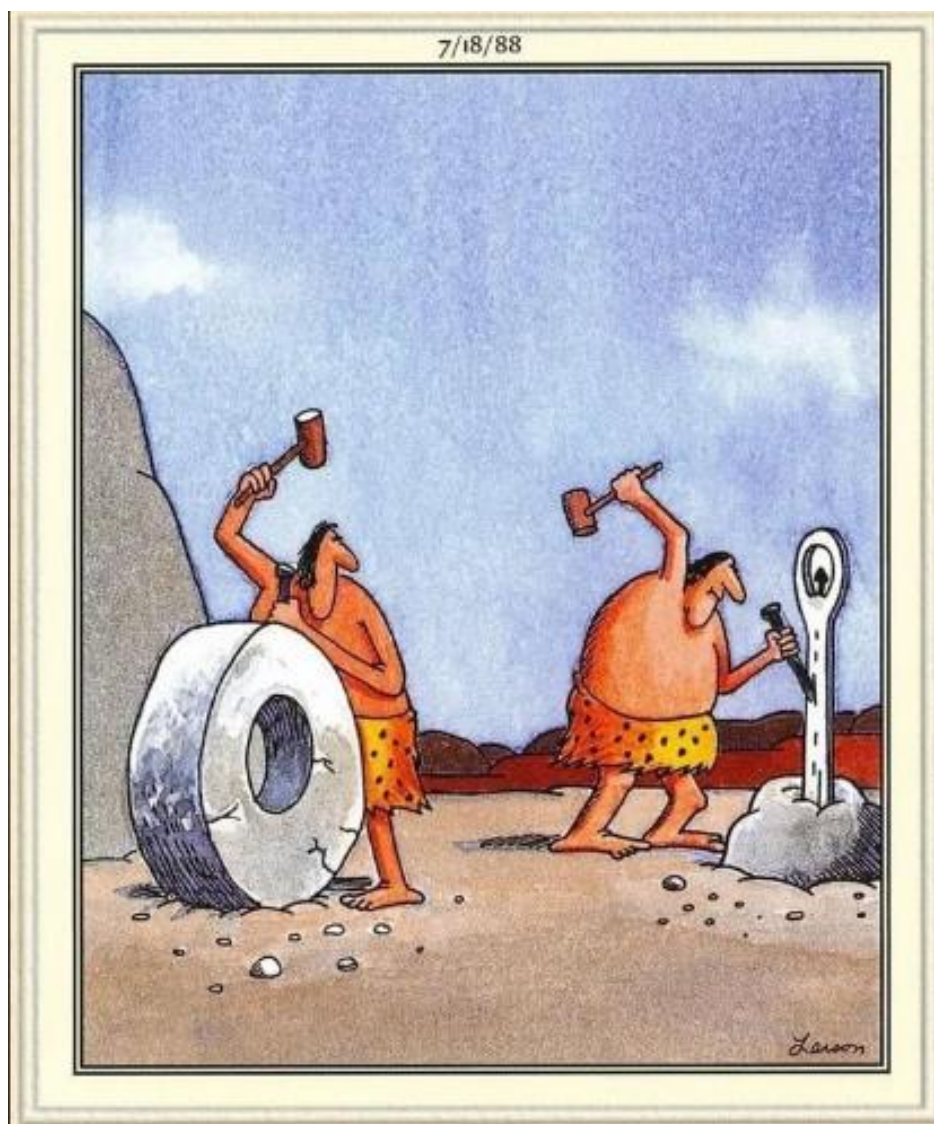
I en stadig mer hektisk hverdag med tøffere økonomiske vilkår, er det viktig å sette fokus på lederutvikling og lederoppfølging. Gode, nærværende og tydelige ledere kan gi mer fornøyde medarbeidere, økt tjenestekvalitet, mindre sykefravær og slik sett bidra til at kommunens økonomi og omdømme bedres. Kommunedirektøren har gjennomført et lederutviklingsprogram som ble ferdigstilt høsten 2021. Kommunedirektøren ønsker fortsatt ha fokus på ledelse med bl.a. jevnlig møter/samlinger med alle ledere med personalansvar. Viktige arenaer foruten den enkeltes arbeidsplass er ledermøtene og storledermøtene.

Tabell 15 - Kommunale årsverk 2018-2024

Tjenesteenheter	Årsverk 31.12.2018	Årsverk 31.12.2019	Årsverk 31.12.2020	Årsverk 31.12.2021	Årsverk 31.12.2022	Årsverk 31.12.2023	Kons. Bud. 2024	Differanse 2023-24
Utvikling og service	26,74	21,84	16,80	16,80	16,80	16,30	16,60	0,30
Oppvekst og integrering	125,82	117,63	114,70	113,88	115,58	123,06	118,50	-4,56
Omsorg	110,71	113,20	111,07	118,59	122,56	124,44	131,15	6,71
Helse og familie	24,75	24,50	24,90	25,30	27,60	26,90	30,40	3,50
NAV	2,50	3,00	3,30	3,30	3,30	3,30	3,90	0,60
Plan og drift	43,64	42,35	41,94	39,83	38,23	38,55	38,10	-0,45
Næring	1,50	1,50	6,54	6,67	6,45	6,24	6,25	0,01
Sum årsverk	335,66	324,02	319,25	324,37	330,52	338,79	344,90	6,11

Oversikten ovenfor viser at vi fra utgangen av 2018 til konsekvensjustert budsjett 2024 har hatt en økning på 9,2 årsverk. Mellom disse tidspunktene vil det naturligvis være en del variasjon ut fra krav til oppgaveløsning. Stikkord i denne sammenheng er færre skoler, lavere elevtall, spesialoppfølging av barn, voksenopplæring/innvandring, barnevern, deltidsproblematikk, og kommunalt drift og vedlikehold på (nye) bygg og anlegg.

Når det gjelder enhet oppvekst og integrering inneholder konsekvensjustert budsjett 2024 ca. 11 årsverk knyttet til mottak av flyktninger fra Ukraina. Dette gjelder stillinger fordelt på fagområdene voksenopplæring og grunnskole. Dette er et eksempel på et nytt tiltak/nye oppgaver som over en periode vil påvirke tallene betydelig. Også NAV har økt noe i antall årsverk ut fra situasjonen med mottak av flyktninger fra Ukraina.

4 KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG

4.1 Innledning

Aure kommunes sentrale oppgave er å være samfunnsbygger og en attraktiv og konkurransedyktig tjenesteleverandør, forvalter og arbeidsgiver. Ivaretagelsen av dette ansvaret skjer gjennom utstrakt delegering av ansvar og myndighet fra kommunedirektøren til enhetslederne. Aure kommune har i dag 6 enheter fordelt på ulike tjenesteområder og støtteenheter.

Tjenesteenhetene og støtteenheterne yter tjenester som er svært forskjellige. Til tross for disse ulikhetene er det imidlertid flere likheter knyttet til utfordringene tjenesteområdene står overfor. Kommunedirektøren kan særlig trekke fram utfordringene som er felles for alle tjenesteområder:

- Forebygging og tidlig innsats
- Kvalitet
- Helhet og samordning
- Kompetanse
- Rekruttere og beholde kvalifiserte medarbeidere/lederutvikling
- Økonomistyring

Ambisjonene for driften av kommunen er å tilrettelegge for et tjenestetilbud som tilfredsstiller brukernes behov og samtidig bidrar til en større økonomisk handlefrihet for Aure kommune.

Målsettingen for alle tjenesteområdene er å gi gode tjenester med vekt på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

4.1.1 Økonomiske utfordringer

Det overordnede målet er å sikre kommunens innbyggere et godt og stabilt tjenestetilbud både i kommende økonomiplanperiode, og i et mer langsiktig perspektiv.

En økonomi i balanse og stabile økonomiske rammebetingelser er grunnleggende for å kunne oppnå utvikling og forbedring av tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Dette innebærer blant annet å være i stand til å håndtere uforutsette hendelser som påvirker kommunens inntekts- og utgiftsgrunnlag.

Å styre økonomien til kommunen innebærer å avveie ulike forhold for å oppnå best mulig utnyttelse av de midlene en har til disposisjon, altså et best mulig eller i alle fall et tilstrekkelig tjenestetilbud til innbyggerne. For å få en god prosess på dette er det nødvendig med en gjensidig dialog mellom politikere, innbyggere og kommunedirektøren. I en periode med mer anstrengt økonomi blir det:

- ✓ Mer oppmerksomhet på om ressursene utnyttes effektivt.
- ✓ Spørsmål om tjenestetilbudet har en optimal sammensetning i forhold til vedtatte mål.
- ✓ Viktig å avklare forventninger om hva kommunen kan og skal levere.
- ✓ Ny teknologi og tjenesteutvikling

Gjennom god kommunikasjon må kommunen sørge for at innbyggerne blir informert om hva de kan forvente av nivå og kvalitet på tjenestetilbudet, og hva de selv må håndtere i hverdagen.

Den langsiktige målsettingen for budsjettarbeidet om å redusere driftsnivået slik at det er i samsvar med inntektsgrunnlaget, står ved lag. Aure kommune står foran en periode med vanskeligere økonomiske rammebetingelser, som nødvendigvis vil måtte gjenspeiles i driftsbudsjettene framover. Stadige pålegg fra staten uten medfølgende finansiering er også en situasjon vi vil måtte takle. Aure kommune er samtidig nødt til å i større grad utnytte det inntekspotensialet kommunene faktisk har for å balansere budsjettene. Å ta i bruk ny tilgjengelig teknologi og bruk av frivilligheten som ligger i lokalsamfunnet, vil være nødvendige faktorer for å fortsatt kunne gi gode tjenester ut til innbyggerne også fram i tid. De siste årenes drift tærer også på disposisjonsfondet og kommunedirektøren ønsker å ha fokus på å styrke disposisjonsfondet og likviditeten for å skape et handlingsrom.

4.1.2 Prioriteringer og strategier

Når en skal vurdere kommunens tjenester og driftsnivå, er det naturlig å vektlegge følgende kriterier:

- Rene lovpålagte kommunale primæroppgaver prioriteres, herunder tiltak hvor kommunen har ansvar for liv og helse.
- Vanlige kost-/nyttebetraktninger skal legges til grunn. (Mest mulig tjeneste ut av hver krone, til tjenester det er mest behov for).
- Selvfinansierende prosjekter som ikke belaster nettorammene vurderes spesielt. Også her nyttes kostnad-/nyttebetraktninger, samt at det må tas hensyn til kommunens kapasitet til å få utført prosjektene.
- Oppsigelse av ansatte skal forsøkes unngått. Hvis nødvendig vurderes i stedet omplassering og naturlig avgang.
- Over tid omprioritering av ressurser i h.h.t. demografi, dvs. fra barn/unge til eldre.
- Juridiske- og avtalerettslige forpliktelser oppfylles.
- Tiltak av vital interesse for kommunens utvikling/innbyggere.

Å bedre effektiviteten i utnyttelsen av kommunens ressurser innebærer å frambringe tjenester på en smartere måte enn tidligere. I dette ligger å vurdere hvor og hvordan tjenesteproduksjonen organiseres, ta i bruk ny teknologi og styrke samarbeidet, samordningen og samhandlingen mellom aktører som jobber mot felles mål. Det vil også kunne bety at en må omplassere en del tjenester geografisk, noe som for enkelte brukere fører til transportmessige ulemper.

Kommune-Norge er på full fart inn i tøffe omstillinger og budsjettkutt. Flere kommuner nærmer seg ROBEK-lista. Det økonomiske handlingsrommet i kommune-Norge er mye mindre på kort tid. For Aure kommune sin del er det fortsatt handlingsrom. Vi har ennå en moderat gjeldsgrad og et disposisjonsfond som ligger godt over 5%-regelen. Bruken av disposisjonsfondet de siste årene er utfordrende fordi det hemmer at det tas tilstrekkelig grep i drifta for å finne et forsvarlig driftsnivå og at selve fondet samtidig blir svekket. På to år har vi, slik tallene nå ligger, brukt 22 millioner kroner av disposisjonsfondet. Driftskostnadene må ned slik at en gis mulighet til å bygge opp disposisjonsfondet. Som nevnt i 2. tertialmelding for 2024 har kommunaldirektøren innført en del tiltak i drifta for å sikre bedre kostnadskontroll

- Innstramming i delegasjoner til innleie på overtid, vikarer og ekstra bemanning
- Innstramming på innkjøpsfullmakter på varer, tjenester og deltakelse på eksterne kurs/konferanser

Kommunedirektøren vurderer om disse tiltakene helt eller delvis skal videreføres i 2025.

Vi er nå på grensen på hvor mye Aure kommune kan stramme inn på bemanning og driftskostnader og samtidig opprettholde samme tjenestenivået til innbyggerne. I 2025 vil kommunedirektøren ta initiativ til prosjekter i økonomiplanen for 2025-2028 som går på struktur og organisatoriske

tilpasninger. Dette for å legge grunnlaget for en tilpasning til en forventet lavere driftsramme i årene som kommer.

4.2 Forslag til driftsrammer for enhetene

Som vist i kapittel 1.14 - Handlingsrom, dekker ikke inntektene økningen i løpende driftsutgifter og økte kapitalutgifter. Fram til og med 2023 gjorde økonomien det mulig å avsette deler av midler fra havbruksfondet på disposisjonsfond. I 2024 kan dette se vanskelig ut, selv med en ikke ubetydelig økning av overføringen. Avhengigheten av disse midlene er derfor økende, på tross av dette er inntekter med betydelige svingninger og med et islett av usikkerhet.

Basert på den kunnskap en hadde om tilgjengelige inntekter og anslag på utgiftene på det tidspunkt, påla kommunedirektøren i sitt budsjetttrundskriv enhetene å komme med kutt-tiltak tilsvarende 4,0 % eller 13,4 millioner kroner av netto ramme (les; konsekvensjustert budsjett). Det var også forutsatt at nye plusstiltak skulle finansieres med tilsvarende minustiltak.

Selve prosessen i budsjettarbeidet kan deles inn slik:

- Forarbeid – ledermøter, bl.a. to utvidede ledermøter med tillitsvalgte. Utarbeidelse av budsjettgrunnlag.
- Utsendelse av budsjetttrundskriv. Utarbeidelse av ØKM for 2. tertial 2023.
- Forarbeid fram til budsjettkonferansen. Konsekvensjustering av budsjettet. Statsbudsjettet legges fram. Gjennomføring av budsjettkonferansen.
- Etterarbeid etter budsjettkonferansen, bl.a. videre drøftinger/avklaringer i ledermøter. Et utvidet ledermøte med tillitsvalgte.
- Kommunedirektøren legger fram sitt forslag til politisk behandling

I tillegg har kommunedirektøren hatt egne møter med enhetslederne der dette har vært nødvendig for framdrift i prosessen.

Tabell 16 – Kommunedirektørens forslag

Kommunedirektørens forslag		Alle tall i 1000 kroner			
Tekst/år	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028	
Rammetilskudd	-191 404	-188 140	-188 215	-188 257	
Inntekts- og formueskatt	-123 626	-127 312	-127 312	-127 312	
Eiendomsskatt	-18 760	-22 566	-26 372	-26 372	
Andre generelle driftsinntekter	-46 146	-52 846	-42 146	-58 046	
Sum generelle driftsinntekter	-379 936	-390 864	-384 045	-399 987	
Revidert budsjett 2022	332 694	332 694	332 694	332 694	
Konsekvensjustering lønn/sosiale utgifter	8 306	8 306	8 306	8 306	
Øvrige konsekvensjusteringer	-4 704	7 498	4 511	4 340	
Sum drift enhetene (eks. fellesutgifter)	336 296	348 498	345 511	345 340	
Kalkulatoriske kapitalkostnader	-7 211	-7 647	-8 810	-9 835	
Overføringer fra kommuner	-530	-530	-530	-	
Overføringer til kommuner	5 984	5 791	5 593	-	
Banktjenester, leasing PC-utstyr mv.	83	84	83	84	
Avsatt til lønnsøkning og amort. pensjonspremie	17 300	20 900	23 300	26 100	
Sum drift enheter og fellesutgifter	351 922	367 096	365 147	361 689	
Sum tiltak (+)	3 215	3 249	2 625	625	
Sum tiltak (-)	-7 561	-9 722	-10 371	-10 371	
Netto effekt tiltak	-4 346	-6 473	-7 746	-9 746	
Korrigerings (bruk/avsetn. fond)	2 282	1 739	2 886	-577	
Sum drift	349 856	362 362	360 288	351 366	
Brutto driftsresultat	-30 080	-28 502	-23 757	-48 621	
Renteinntekter	-3 300	-3 300	-3 100	-2 555	
Utbytter	-830	-830	-830	-830	
Gvinster og tap på finans. oml.m.	-	-	-	-	
Renteutgifter	17 800	17 125	17 401	17 286	
Avdrag på lån	17 931	19 517	20 936	21 809	
Netto finansutgifter	31 601	32 512	34 407	35 710	
Netto driftsresultat	1 521	4 010	10 650	-12 911	
Disponering eller dekning av nto. driftsresultat					
Overført til investeringsbudsjettet	-	-	-	-	
Avsetning bundne driftsfond	-	107	328	577	
Bruk av bundne driftsfond	-2 282	-1 846	-3 214	-	
Avsetning til disposisjonsfond	2 261	1 504	-	12 834	
Bruk av disposisjonsfond	-1 500	-3 775	-7 764	-500	
Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk					
Dekning av tidl. års regnskapsm. merforbr.					
Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk	-1 521	-4 010	-10 650	12 911	
Dekning av tidl. års regnskapsm. merforbr.	-	-	-	-	

Forslaget inneholder følgende hovedpunkter:

- ✓ Konsekvensjustert budsjett er stort sett uforandret i forhold til opprinnelig forslag (altså enhetenes forslag). Det er tatt inn to konsekvensjusteringer i 2026 som foreslås finansiert ved bruk av disposisjonsfondet. Dette gjelder planarbeid fastlandssamband Smøla med 1,8 millioner kroner (k.sak 8/24) og tilskudd til ReMidt med 1,5 millioner kroner. Midler til fergeprosjektet Kjørsvikbugen-Laksåvika er ikke tatt med i denne planperioden. Det er heller ikke i dette forslaget til budsjett/ØKPL foretatt oppjusteringer knyttet til den generelle prisstigningen.
- ✓ Det er inntatt minustiltak på 7,6 millioner kroner i 2025. Totaleffekten av disse vil ligge på 10,3 millioner kroner når vi kommer til 2028. Disse tiltakene inneholder også kutt i årsverk og fortsatt forventning om å utnytte de vakanser en har i bemanningen. Kommunedirektøren opplever likevel ikke minustiltakene som dramatiske for organisasjonen totalt sett, selv om de naturlig nok har utfordringer i seg. Samlet effekt alle år i ØKPL utgjør til sammen 38 millioner kroner.
- ✓ Når det gjelder plusstiltak utgjør dette til sammen 9,7 millioner kroner i perioden, eller 28,3 millioner kroner lavere enn minustiltakene. Hoveddelen av plusstiltak er innen enhet plan og

drift og kan knyttes til ekstraordinært vedlikehold av bygningsmassen og opprusting av vegnettet.

- ✓ Finansutgiftene er justert noe ved at en del investeringskostnader er fordelt over flere år og delvis flyttet utover å planperioden. Bl.a. vil flere prosjektet opprinnelig budsjettet i 2024, overføres til 2025 og senere år. Det må imidlertid bemerkes at rente- og avdragsutgiftene på lån til investeringer øker fra 34,9 millioner kroner i 2024 til 38,4 millioner kroner i 2028, altså en økning på 3,5 millioner kroner. At økningen ikke er større, skyldes at en har en forventning om en rentenedgang allerede fra 2025. Forslaget inneholder få nyinvesteringer.
- ✓ KS's prognosemodell er i sin helhet benyttet for å beregne de frie inntektene i perioden. Det må her bemerkes at det er prognosemodellen som er basert på framlagt STB datert 07.10.2024 som er benyttet i kommunedirektørens forslag. Regjeringen har i de siste dagene fremmet et såkalt tillegg 1 til statsbudsjettet som gir en viss økning av de frie inntektene både for 2024 og 2025. For 2025 utgjør dette vel 2,7 millioner kroner for Aure kommune. Dette vil også påvirke de øvrige årene i ØKPL. Dette er som sagt ikke innarbeidet i kommunedirektørens forslag da dette kom i ettertid av utarbeidelsen av forslaget og arbeidsprosessen relatert til dette.
- ✓ I forslaget ligger det en videreføring av integreringstilskuddet slik det går fram av ØKM for 2. tertial 2024. I dette ligger også mottak av til sammen 6 enslige mindreårige. Samlet utgjør dette 27,4 millioner kroner. En ser altså for seg å fortsatt kunne ta imot flere flyktninger uten at dette tilsier en økning i rammene for de enhetene som har det praktiske ansvaret for mottaket og oppfølgingen. Alternativet vil være nedskalering av tjenestene.
- ✓ For å til en viss demme opp for pensjonskostnadene, foreslår kommunedirektøren i bruke av premiefondet i KLP. Det foreslås å bruke 24,0 millioner kroner i perioden 2025-2028. En så vidt kraftig bruk er betinget av en viss forventning om avkastning i KLP og tilførsel av midler til premiefondet. Kostnadsøkning ut over det som er anslått når det gjelder pensjonskostnader, kan tilsi at bruken av premiefondet må intensiveres.
- ✓ Når det gjelder skattesatsen på eiendomsskatt for bolig- og fritidseiendommer, velger kommunedirektøren å forholde seg til kommunestyrets vedtak i inneværende års økonomiplan, dvs. at skattesatsen økes til 2,0 promille i 2025, til 3,0 promille i 2026 og til 4,0 promille i 2027. dette er også maksimalgrensen som er satt i gjeldende lovverk.
- ✓ Når det gjelder midlene fra Havbruksfondet (jfr. kap. 1.6.) tas det utgangspunkt i anslag på inntektene fra Kontali av 29.08.2024 for årene i ØKPL. I tillegg tas det i kommunedirektørens forslag hensyn til merinntektene i 2024 utover det som er anslått fra Kontali, dvs. det legges inn et påslag årlig på 4,2 millioner kroner. Dette er svært usikre midler og muligens noe optimistisk, men argumentet for å gjør det, er at det i forslaget fra kommunedirektøren også ligger en viss buffer i budsjettforslaget ved at det forslås avsatt midler på disposisjonsfondet, bl.a. som følge av disse inntektene. At det fra Regjeringens side nå i ettertid har kommet nye tall i forhold til de frie inntektene, gjør det kanskje enda mer realistisk å legge inn påslaget.
- ✓ I denne ØKPL-perioden ser kommunedirektøren det som helt nødvendig å styrke det økonomiske handlingsrommet og likviditeten til kommunen. Det har derfor vært et utgangspunkt å finne balanse i driftsbudsjettene uten bruk av disposisjonsfondet. I utgangspunktet er det kun noen få engangstiltak som er forslått finansiert ved bruk av midler herfra. Når nå likevel driftssituasjonen er slik som den er, bl.a. ved bruk av midlene fra Havbruksfondet i drift, vil en kunne oppleve betydelige svingninger. Dette skjer bl.a. i 2027 og 2028. Lav tilførsel av midler fra Havbruksfondet i 2027 gjør at en må saldere budsjettet med hele 7,3 millioner kroner fra disposisjonsfondet. Samtidig kan det i 2028 avsettes hele 12,8 millioner kroner til å styrke disposisjonsfondet dersom anslagene holder stikk. Samlet styrkes disposisjonsfondet med 3,0 millioner kroner i ØKPL-perioden. Ved utgangen av perioden vil disposisjonsfondet ligge på 51,4 millioner kroner.

Kommunedirektøren er klar på at disposisjonsfondet bør ligge på dette nivået for en kommune som Aure.

- ✓ Midler tilsvarende 10,0 millioner fra salg av Taftøy næringsområde ligger i investeringsbudsjettet i perioden. Dette bidrar til et noe lavere låneopptak. Tilbakeføring av midler fra Møre og Romsdal fylkeskommune vil ikke kunne benyttes i denne ØKPL-perioden.

For nærmere spesifisering av enhetenes rammer og grunnlag henvises det til kap. 5 - enhetenes budsjettrammer, enhetenes innspill i eget hefte og [budsjettskjema bevilgningsoversikt drift](#).

4.2.1 Årsverk og lønnsutgifter

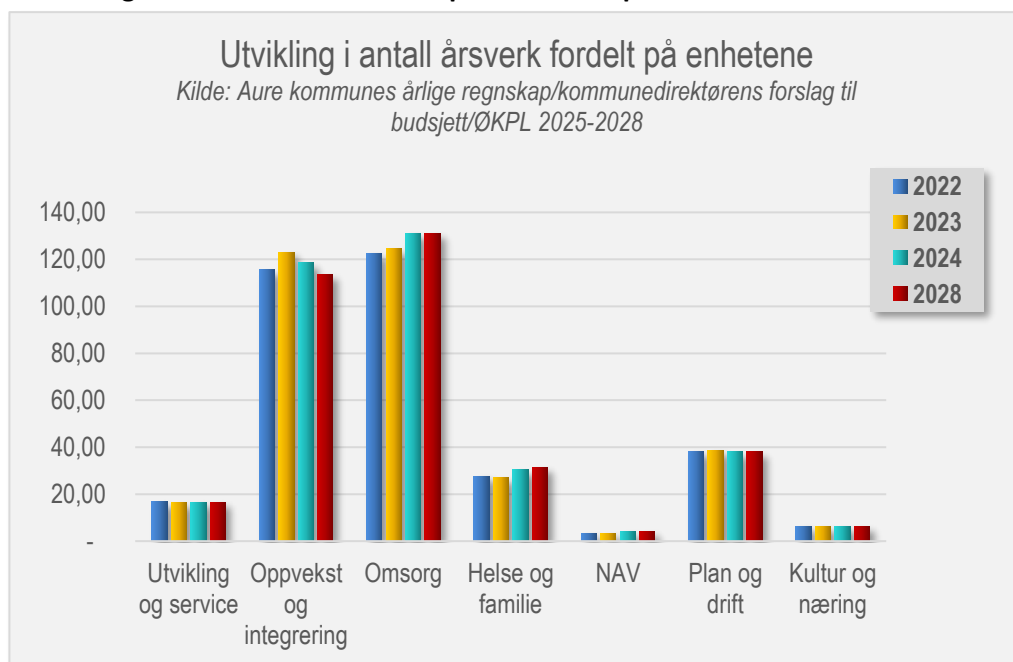
Kommunedirektørens forslag innebærer følgende endringer i forhold til antall årsverk i forslaget til økonomiplan:

Tabell 17 – Årsverk 2024-2028

Tjenesteenheter	Kons. bud. 2024	Endring 2025-2028		Årsverk 2028
		pluss	minus	
Utvikling og service	16,60	-	-	16,60
Oppvekst og integrering	118,50	-	-5,00	113,50
Omsorg	131,15	-	-	131,15
Helse og familie	30,40	1,00	-	31,40
NAV	3,90	-	-	3,90
Plan og drift	38,10	-	-	38,10
Kultur og næring	6,25	-	-	6,25
Sum årsverk	344,90	1,00	-5,00	340,90

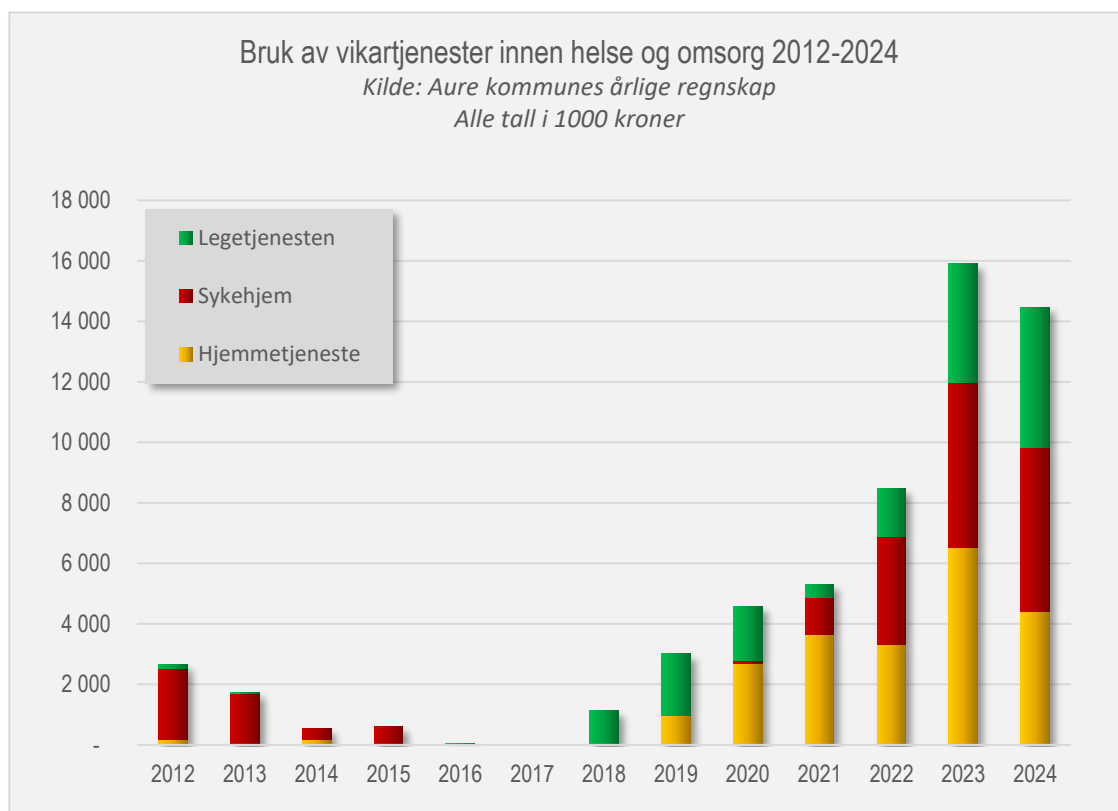
Tabellen tar utgangspunkt i konsekvensjustert budsjett for 2024. Når det gjelder pluss- og minustiltak knyttet til årsverk i perioden, viser tallene i tabellen «full effekt» av tiltakene, dvs. siste års faktiske virkning.

Figur 9 – Utviklingen i antall årsverk fordelt på enhetene i perioden 2022-2028

Figuren viser utviklingen i antall årsverk i den enkelte enhet i Aure kommune i perioden 2022-2028, altså basert på kommunedirektørens forslag til budsjett for 2025/ØKPL 2025-2028. Figuren viser at det skjer en omfordeling av årsverksressursene der omsorg og helse er styrket på bekostning av særlig enhet oppvekst/integrering. For de andre enhetene er det marginale endringer. Som nevnt i kapittel 2.3 (demografikostnader), er dette en utvikling vi må forvente ut fra endring av befolkningsstrukturen på sikt.

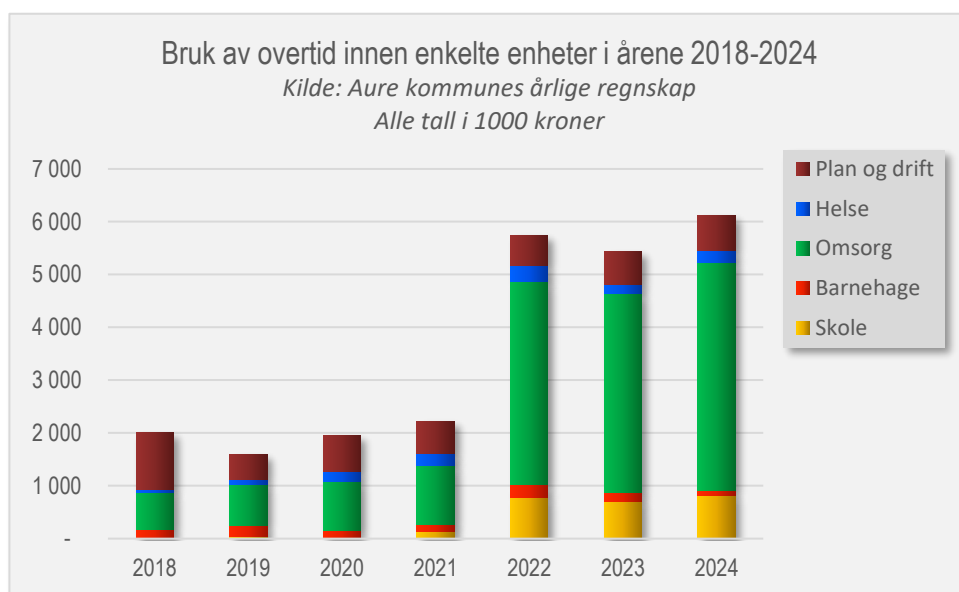
Figur 10 – Kostnader for kjøp av vikartjenester innen omsorg/helse 2012-2024

Aure kommune har på lik linje med svært mange kommuner, betydelige utfordringer i forhold til tilgang på kvalifisert arbeidskraft særlig innen omsorgssektoren. For å opprettholde tjenestetilbudet vil alternativet være kjøp vikartjenester. Særlig årene etter 2021 har hatt store utgifter knyttet til kjøp av vikartjenester. I budsjettet for 2024 ble bemanningen innen omsorg styrket, nettopp i et forsøk på å dempe vikarkostnadene. ØKM for 2. tertial 2024 viser at disse tiltakene ikke er nok for å dempe kostnadsveksten.

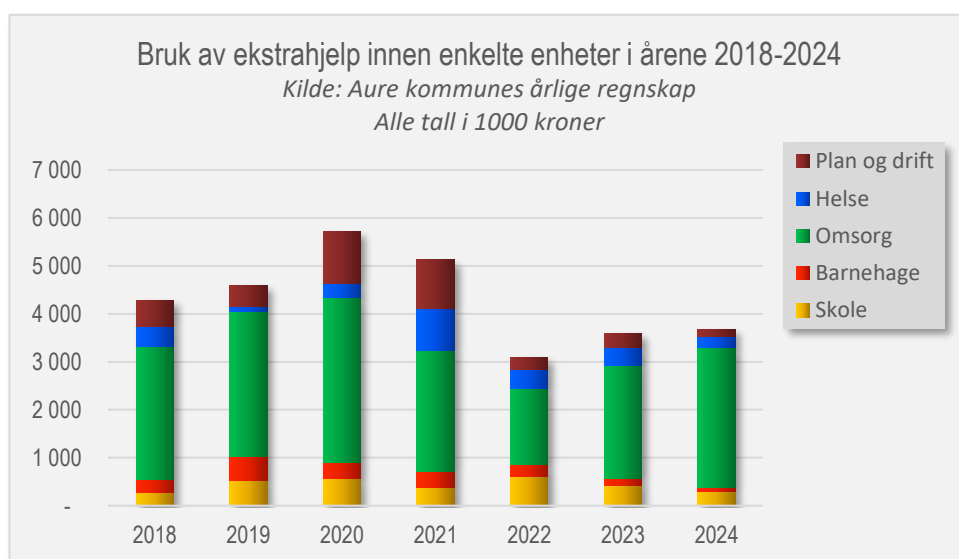
Figuren ovenfor viser utviklingen fra 2012 fram til 2023 (regnskapsførte tall). For 2024 har vi tatt utgangspunkt i revidert budsjett (jfr. ØKM 2. tertial 2024).

Figur 11 – Kostnader knyttet til bruk av overtid i årene 2018-2024

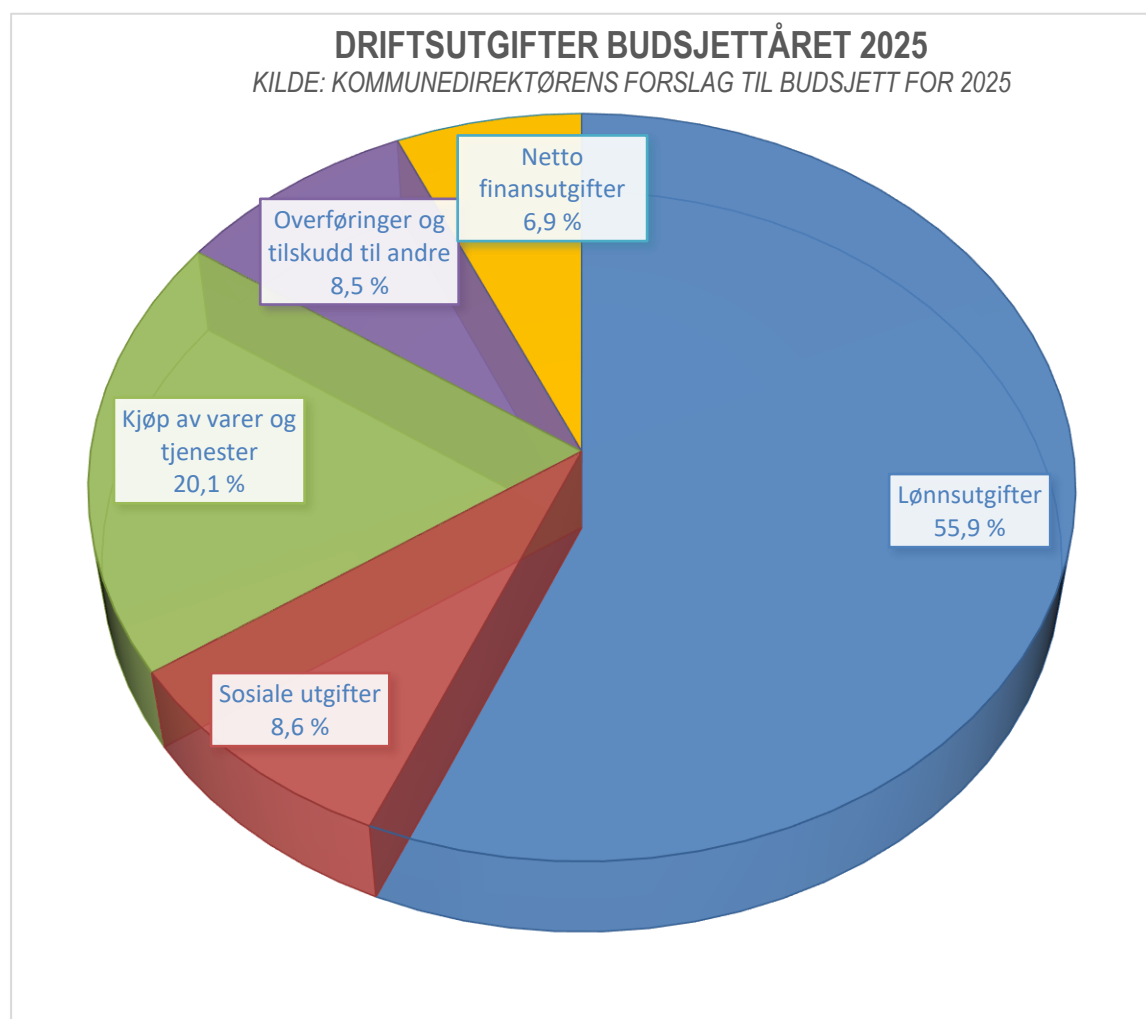
Figuren viser bl.a. en kraftig økning av overtid innen omsorg i perioden 2022-2024. Tallene for 2024 er regnskapsførte tall pr. ØKM 2. tertial 2024. Også skolesektoren har endret seg denne perioden.

Figur 12 – Kostnader knyttet til bruk av ekstrahjelp i årene 2018-2024

Kostnadene til ekstrahjelp har hatt en noe jevnere utvikling i perioden 2018-2024. også her må det bemerkes at tallene for 2024 er foreløpige. Også her er det omsorgssektoren som det største forbruket.

Figur 13 – Fordeling av driftsutgiftene for budsjettåret 2025

Av figuren ovenfor ser vi at lønn og sosiale utgifter utgjør 64,5 % av driftsutgiftene. Tilsvarende tall for 2023 var 62,0 %. Finanskostnadene utgjør 6,9 % av driftsutgiftene. Tilsvarende tall i 2022 var på 4,6 %. Her spiller økte renteutgifter spille inn.

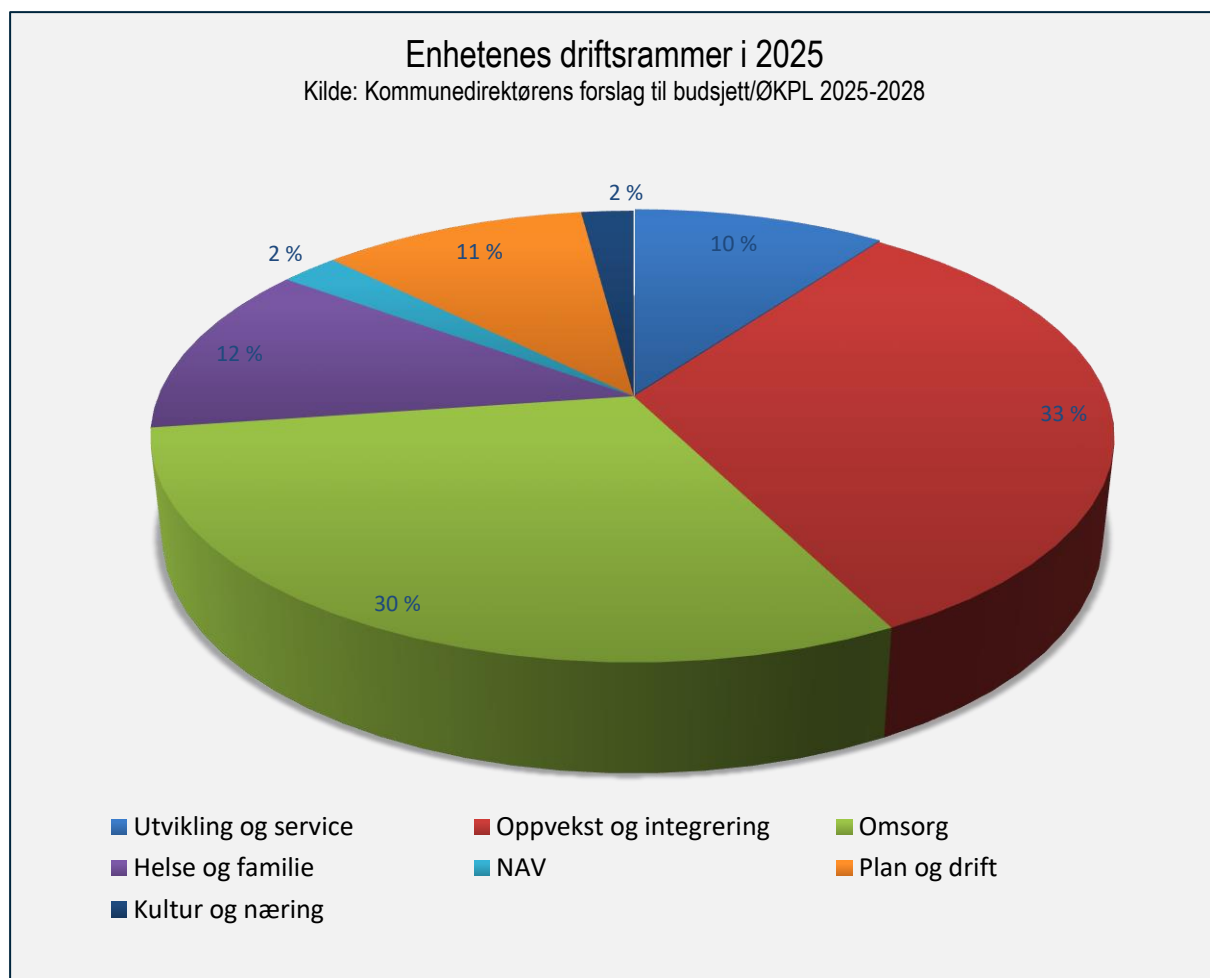
Tabell 18 – Effekten av handlingsdelen i vedtatte lønnspolitiske retningslinjer

Tiltak	Budsjett 2024 Beløp
kr. 50.000,- ekstra til sykepleiere/vernepleiere/spes.sykepleiere	1 800 000
kr 20.000,- ekstra til helsefagarbeidere	922 605
Kompetansetillegg (generelt)	1 115 615
Tillegg kontaktlærere (i tillegg til sentralt tillegg)	845 500
Tillegg ped.ledere	409 500
Lokal stige 12 og 14 år - lærere og barnehagelærere	264 183
Direkteplassering 10 år lærere og barnehagelærere	602 400
Funksjonstillegg lærere/diverse tillegg lærere	556 950
Diverse (fagledertillegg mv.)	458 600
Alle studenter/skoleelever for 20 % tillegg i tarifflønn	400 000
Sum kostnader handlingsdel lønnspolitiske retningslinjer	7 375 353

Tabellen på forrige side viser den kostnadmessige effekten i 2024 i forhold til handlingsdelen i de vedtatte lønnspolitiske retningslinjene for Aure kommune.

4.2.2 Enhetens rammer

Figur 14 – Enhetenes driftsrammer i 2025

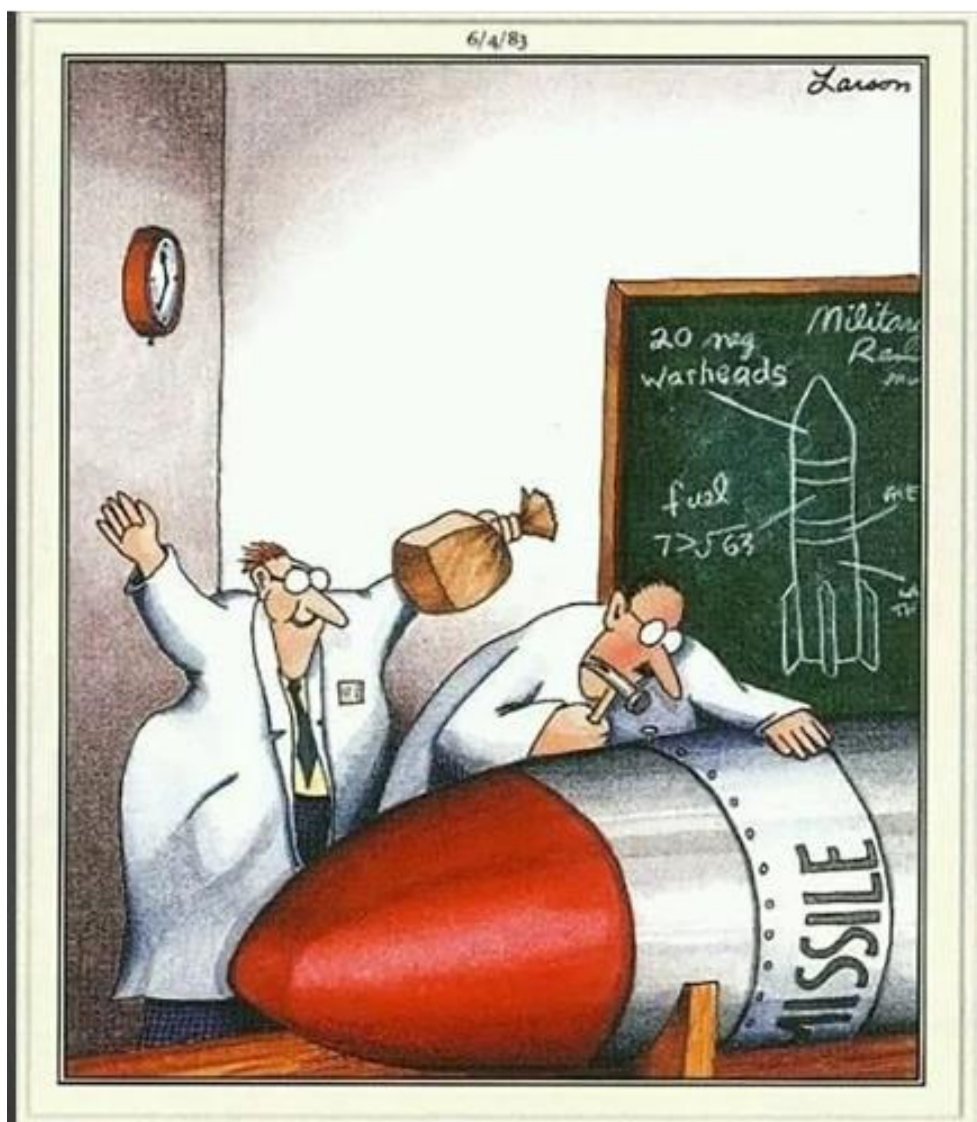

Utgiftsutjevningen (jfr. kap. 1.3.2.) tilsier en viss dreining av utgiftene fra oppvekstsektoren til omsorgssektoren. Dette virker også logisk når en ser på demografien. Likevel vet vi at det kan være ulike forhold som tilsier at dette ikke nødvendigvis vil skje like raskt som tallgrunlaget tilsier. Sammenligner vi eksempelvis tallene i 2025 med regnskapstallene for 2019, ser vi at enhetene omsorg og helse/familie stod for 39 % av driftsbudsjettet i 2019, mens de i 2024 står for 42 % av driftsbudsjettet. Når det gjelder enhet oppvekst/integrering stod de for 32 % av driftsbudsjettet i 2019, mens de i 2024 står for 33 %. Det må i denne sammenhengen tas i betraktning at vi i de siste tre årene har hatt en betydelig økning av ressursene knyttet til mottak av flyktninger som ligger under enhet oppvekst/integrering.

Tabell 19 – Endring i enhetenes driftsrammer

Endring i enhetens driftsrammer					
Enhet	Regnskap 2019	Budsjett 2025	Endring i % 2019-2025	KPI 2019-2025	Korr. For KPI
Utvikling og service	31 778	33 347	4,9	22,3	-17,4
Oppvekst og integrering	85 161	107 612	26,4	22,3	4,1
Omsorg	81 002	100 597	24,2	22,3	1,9
Helse og familie	25 518	40 747	59,7	22,3	37,4
NAV	4 778	7 711	61,4	22,3	39,1
Plan og drift	35 153	35 027	-0,4	22,3	-22,7
Kultur og næring	6 983	6 907	-1,1	22,3	-23,4
Sum drift enheter	270 373	331 948			

Tabellen ovenfor gir et bilde på endringene i driftsrammene til de ulike enhetene når vi sammenligner tall fra regnskap 2019 og forslaget til budsjett for 2025. Det er også tatt hensyn til konsumprisindeksen (KPI) i denne oversikten.

4.2.3 Engangstiltak innarbeidet i budsjettet

Engangstiltak er tiltak som ligger utenfor den daglige driften og som har en klar begrensning i tid. Kun to tiltak er forslått finansiert ved bruk av disposisjonsfond.

Tabell 20 – Engangstiltak i drift

Tall i 1000 kroner

Engangstiltak drift i ØKPL 2025-2028				
Tekst	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Reguleringsplan Kjelklia-Vågsand	-	300	-	-
Reguleringsplan tidligere Aukan fergekai	200	-	-	-
Trygdeboliger bak ABUS (stort etterslep vedlikehold)	-	-	1 500	-
Aure arena brannkrav tribuner	200	-	-	-
ABUS - Utskifting av baldakin	300	-	-	-
Etablering av nødstrømsløsning/Oljefyr - Aure sykehjem	200	-	-	-
Aurelånna, Maling vestvegg mm	-	400	-	-
Tustna helse og omsorgssenter, vinduer og vegger	-	400	-	-
Ladestasjoner Gullstein ombygging Carport	-	80	-	-
Tak garasjer - kontek. verksted,	300	-	-	-
ABUS, lukking brannavvik ungdomsskoleblokk	-	200	-	-
Generell opprusting av veier med grus	500	500	-	-
Generell asfaltering - opprettingslag	-	500	500	500
Opprydding og tilkobling av elektrisk utstyr i verksted	100	-	-	-
Utbedring av bruer	-	500	500	-
Flyfoto og konstruksjon - kartverket	240	244	-	-
Områdeplan Aure sentrum	600	-	-	-
Arealplanarbeid - klimakrav, arealregnskap	300	-	-	-
Utvitelse og oppgradering møterom LØP	150	-	-	-
Planarbeid fastlandssamband Smøla	-	1 775	-	-
Tilskudd til ReMidt	-	1 500	-	-
Sum utgifter	3 090	6 399	2 500	500
Dekkes av disposisjonsfond	-	-3 275	-	-
Dekkes over drift	-3 090	-3 124	-2 500	-500
Sum finansiering	-3 090	-6 399	-2 500	-500

Tabell 21 – Digitaliseringstiltak i drift

Tall i 1000 kroner

Digitaliseringstiltak i drift ØKPL 2025-2028				
Tekst	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
IKT ORKidè - Public portal drift	5	5	5	5
IKT ORKidè - Påkøbla hjelpemiddel	28	28	28	28
IKT ORKidè - Visma veileder barnevern	-12	-12	-12	-12
IKT ORKidè - eEiendom	14	14	14	14
IKT ORKidè - Felles flyktning	123	123	123	123
IKT ORKidè - Framsikt	212	337	337	337
IKT ORKidè - Felles kartsystem	-	353	353	353
Bibliotek (fagsystem - fylkeskommunen)	150	-	-	-
Bredbåndsutbygging i Aure kommune	1 000	-	-	-
Sum driftsutgifter	1 520	848	848	848
Dekkes av disposisjonsfond	-1 000	-	-	-
Dekkes over drift	-520	-848	-848	-848
Sum finansiering	-1 520	-848	-848	-848

Tabell 22 – Digitaliseringstiltak i investering*Tall i 1000 kroner*

Digitaliseringstiltak i investering ØKPL 2025-2028				
Tekst	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
IKT ORKIdè - div. investeringer	634	300	155	125
Sum utgifter	634	300	155	125

4.2.4 Diverse tilskudd

Aure kommune har en rekke tilskuddsordninger i sitt driftsbudsjett. Det kan ofte være vanskelig å definere hva som er tilskudd og hva som er kjøp av tjenester. I forslaget til ØKPL ligger det eksempelvis en overføring til IKT-ORKIdè årlig med vel 4,0 - 4,9 millioner kroner, videre overføring til Nordmøre Kriesenter med 1,0 millioner kroner årlig. Dette defineres eksempelvis her som kjøp av tjenester. Slik vil det være med en rekke kostnader innen de ulike enhetene. Tabellene nedenfor angir en del tilskudd som ligger i økonomiplanen for 2025-2028. Vi har også tatt med tall for 2023 (regnskap) og 2024 (revidert budsjett).

Tabell 23 – Tilskudd 2023-2028*Alle tall i 1000 kroner*

Tilskuddsordninger	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Tilskudd til etablering	-	-	-	-	-	-
Tilskudd til bredbåndsutbygging	2 691	1 560	1 000	-	-	-
Tilskudd kirkelig virksomhet	3 360	3 545	3 545	3 545	3 545	3 545
Partistøtte, div. politisk virksomhet	170	259	559	559	559	559
Tilskudd private barnehager	4 103	5 135	3 800	3 800	3 800	3 800
Tilskudd Frivillighetssentralen	751	865	715	715	715	715
Tilskudd til private veier	150	150	150	150	150	150
Tilskudd til private vannverk	31	200	200	200	200	200
Tilskudd prosjekt fergekai	-	-	-	-	-	-
Planarbeid fastlandssamband Smøla	-	-	-	1 775	-	-
Tilskudd til ReMidt	-	-	-	1 500	-	-
Tilskudd Solskjel Kabelferge SA	835	281	430	430	430	430
Tilskudd næringsvirksomhet mv.	3 375	4 345	1 120	1 120	1 120	1 120
Tilskudd via ungdomsrådet	-	5	5	5	5	5
Tilskudd diverse kulturformål	537	582	582	582	582	582
Sum	16 003	16 927	12 106	14 381	11 106	11 106

4.2.5 Mottak av flyktninger

Aure kommunestyre har i sak 1/24 vedtatt at vi skal kunne bosette inntil 50 flyktninger i 2024. Videre er det vedtatt å ta imot inntil 10 enslige mindreårige.

I forslaget til budsjett 2025/ØKPL 2025-2028 har kommunedirektøren lagt opp til tilsvarende kostnader som i 2024, men med en noe lavere overføring fra staten når det gjelder integreringstilskuddet. Med overføring fra knyttet til enslige mindreårige, blir de samlede inntektene i 2025 som i 2024.

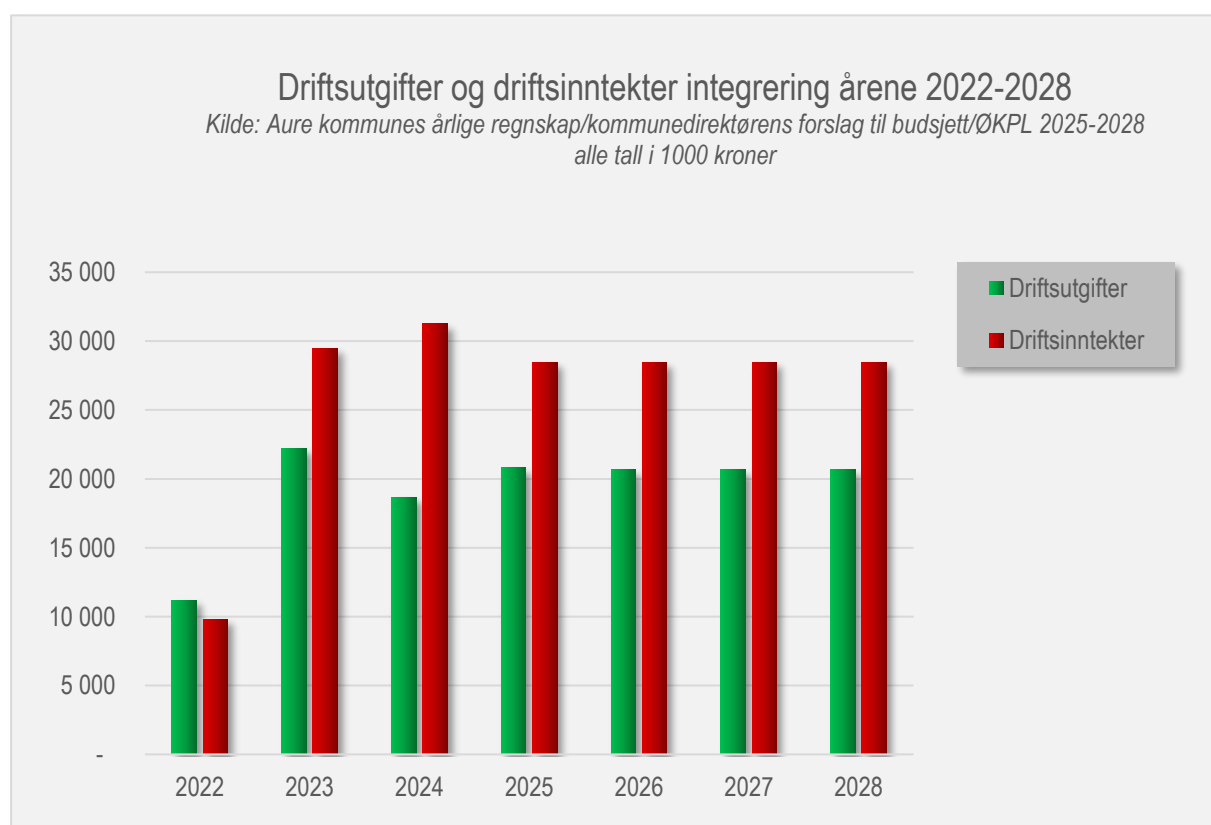
En ser altså for seg å kunne ta imot flere flyktninger uten at dette tilsier en økning i rammene for de enhetene som har det praktiske ansvaret for mottaket og oppfølgingen. Alternativet vil være nedskalering av tjenestene.

Tabellen nedenfor viser inntektene knyttet til tjenesten integrering/voksenopplæring i årene 2021-2027.

Tabell 24 – Inntekter integrering/voksenopplæring

Tekst/år	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev.bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Statlige refusjoner - voksenopplæring	-1 701	-1 570	-1 000	-1 022	-1 022	-1 022	-1 022
Statlige refusjoner - integrering/ensl.m.	-8 113	-27 908	-27 882	-27 446	-27 446	-27 446	-27 446
Bruk av bundne fond			-280	-	-	-	-
Sum	-9 814	-29 478	-29 162	-28 468	-28 468	-28 468	-28 468

Figur 15 – Driftsinntekter og driftsutgifter integrering i årene 2022-2028

I tillegg til driftskostnadene for integrering/voksenopplæring ligger det også inne kostnader til språkopplæring i skole/barnehage samt utgifter innen barnevern og NAV. I tillegg vil det være utgifter i andre avdelinger/enheter som ikke er medtatt her (eks. helsestasjon, legetjenesten).

4.3 Forslag til investeringsbudsjett og finansiering

I dette avsnittet gis det en omtale av kommunedirektørens forslag til investeringer i kommende fireårs-periode. Avsnittet inneholder også en beskrivelse av finansiering av investeringene.

Aure kommune har de senere år gjennomført flere store utbyggingsprosjekter og bygd ut infrastruktur for betydelige beløp. Økonomisk slår dette ut i budsjettene ved at økte kapital- og driftsutgifter legger beslag på en stadig større andel av inntektene våre.

Kommunedirektøren foreslår en investeringsramme på vel 170 millioner kroner i planperioden 2025-2028. Av dette er vel 115 millioner kroner (67,8 %) kommunekassefinansierte investeringer. De resterende investeringene, 55 millioner kroner (32,2 %), er knyttet til selvkost.

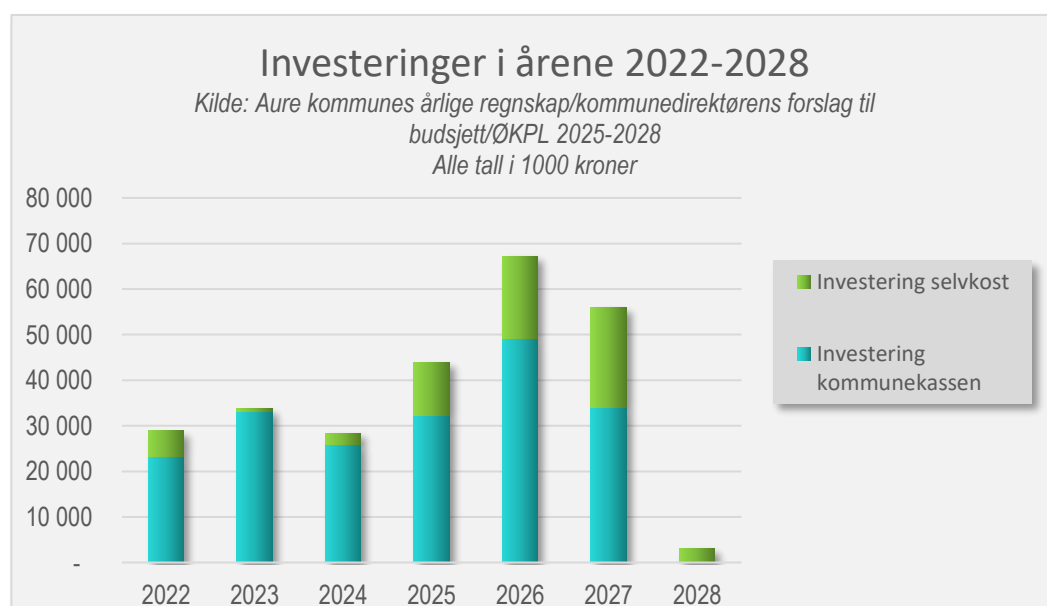
Tabell 25 – Finansiering av investeringene

Finansiering		Tall i 1000 kroner	
Tekst	Beløp	%-vis	
Låneopptak	-138 219	81,2	
Momskompensasjon	-22 010	12,9	
Tilskudd	-	-	
Bruk av fond	-10 000	5,9	
Sum	-170 229	100,0	

De største prosjektene i perioden er:

- ✓ Ny barnehage i Aure sentrum med til sammen 55,6 millioner kroner i årene 2025-2027.
- ✓ Omdisponering/ombygging av adm. bygg Aure sentrum med til sammen 24,0 millioner kroner i 2026-2027.
- ✓ Ombygging/utbedring av Aure helsesenter i henhold til brannrapport, 6,5 millioner kroner i 2025
- ✓ Behandlingsanlegg og høydebasseng Sør-Tustna vassverk med til sammen 35,0 millioner kroner i 2025-2027.
- ✓ Restaurering av ABUS (gammel del) med til sammen 11,4 millioner kroner i 2025-2026

Figur 16 – Investeringer 2022-2028

Detaljert oversikt over investeringsprosjektene og finansiering er inntatt i budsjettskjema bevilgningsoversikt investering og budsjettskjema enkeltprosjekt.

4.4 Lånegjelden

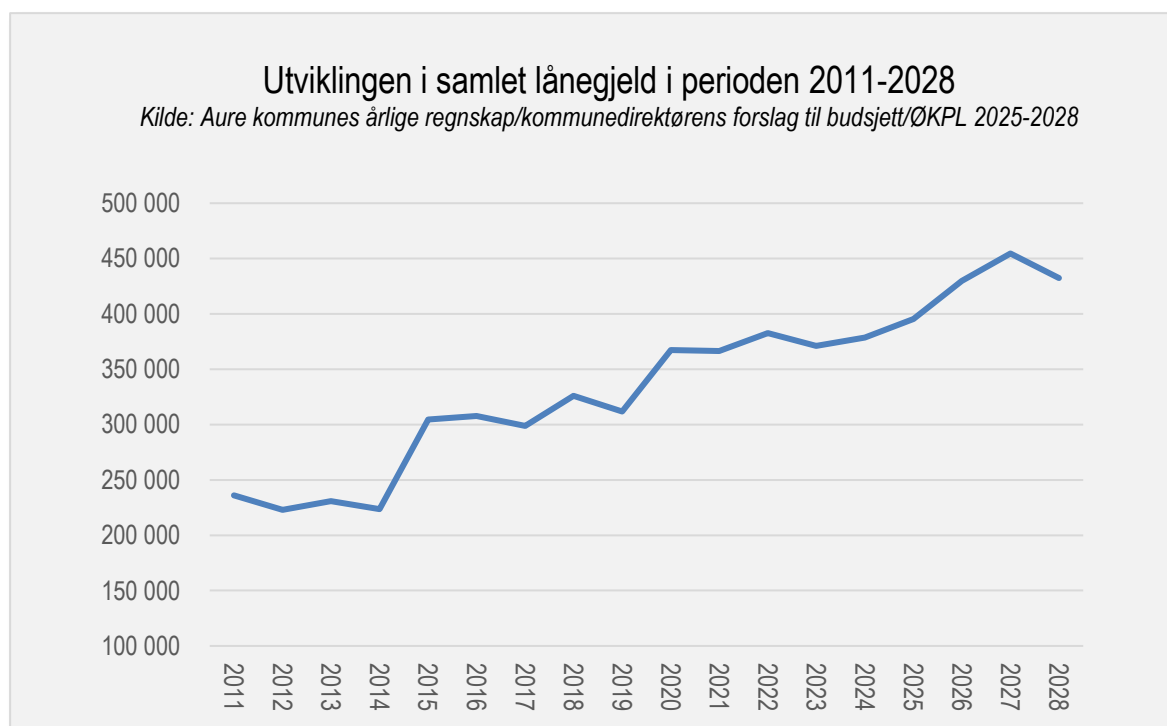
Fra å ha en samlet lånegjeld i 2011 på vel 236 millioner kroner, vil vi ved utgangen av 2027 ha kommet opp i 455 millioner kroner dersom kommunedirektørens forslag til drifts- og investeringsbudsjett blir vedtatt slik det foreligger. Fra 2027 til 2028 vil lånegjelden falle litt og ligge på 432 millioner kroner ved utgangen av 2028. Vi betaler årlige avdrag mellom 18-22 millioner kroner.

Ved utgang av 2024 består lånegjelden av lån til investeringer tilsvarende 357 millioner kroner og lån til videreutlån (startlån) med 21,6 millioner kroner. Nye lån til investeringsformål i perioden 2025-2028 vil være på vel 138 millioner kroner. Det er ikke lagt opp til å ta opp nye startlån i perioden, men kommunedirektøren er åpen for at etterspørselen kan tilsa behov for nye låneopptak selv om det ikke ligger konkret i dette forslaget. Dersom behovet skulle være tilstede for låneopptak vil kommunedirektøren fremme dette som en egen sak til kommunestyret.

Avdrag i perioden er beregnet til vel 80 millioner kroner. Låneporteføljen øker dermed med 58 millioner kroner i økonomiplanperioden.

Aure kommune har også avdragsfrie lån tilsvarende 89 millioner kroner som gir en årlig besparelse i kapitalkostnader (les her; avdrag) på rundt 4,1 millioner kroner. Med en perioden med renteøkning vil effekten av avdragsfriheten avta, da hovedstolen på lånet ikke går ned.

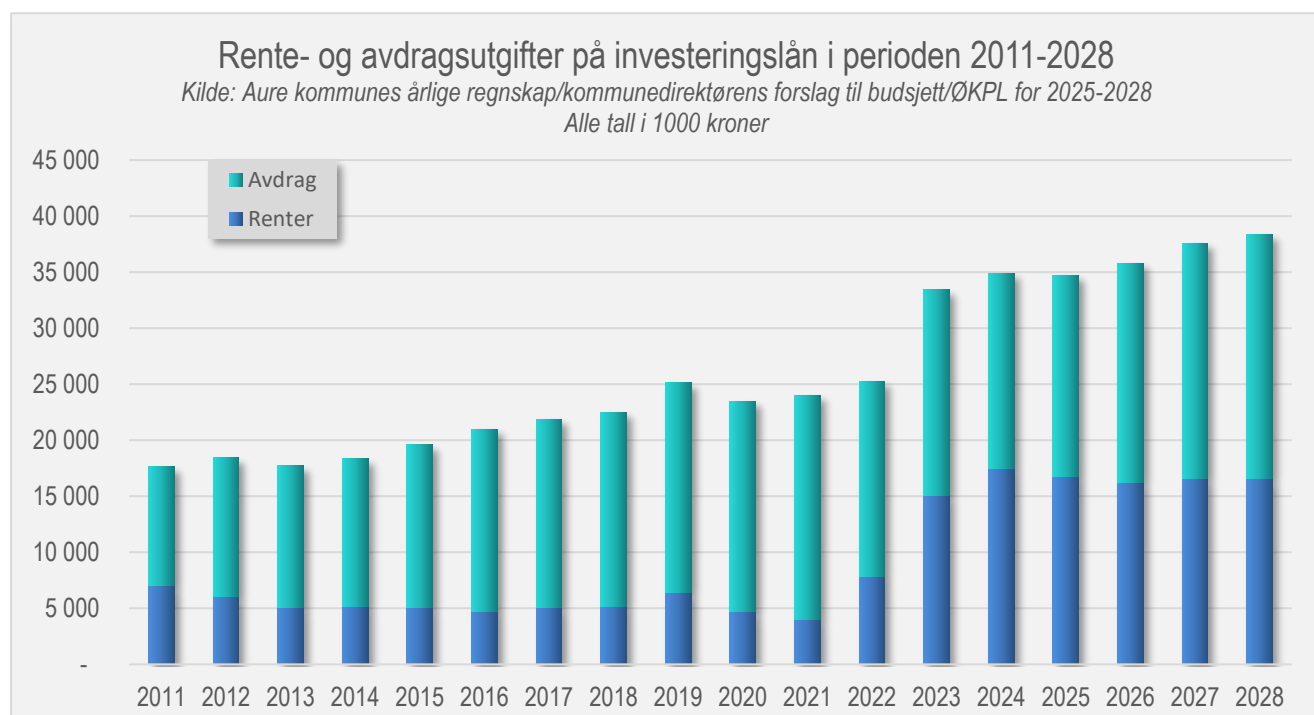
Figur 17 – Utviklingen i lånegjeld i perioden 2011-2028

4.5 Kapitalkostnadene

Låneopptak og derav finanskostnader har økt jevnt de senere årene. I 2011 lå finansutgiftene på 17,7 millioner kroner, mens tilsvarende tall i 2028 vil bli liggende på 38,3 millioner kroner. En del av kapitalkostnadene dekkes over selvkostområdet, av brukerne (leieinntekter) og gjennom statstilskudd (kompensasjonsordninger).

Figur 18 – Rente- og avdragsbelastningen 2011-2028

Figuren ovenfor illustrerer rimelig godt det lave rentenivået vi har hatt over en lang periode. Renten er en viktig faktor for å dempe inflasjon og den økonomiske usikkerheten som følge av situasjonen i Europa og ellers i verden, har gjort det nødvendig å heve rentenivået, også i Norge. Allerede fra 2022 ser vi at oppjustering av rentenivået påvirket kapitalkostnadene. De fleste finansinstitusjoner forventer en viss rentenedgang i løpet av 2025. Som figuren viser, er det tatt hensyn til dette i den fremlagte økonomiplanen. Nedgangen i avdragsbelastningen mellom 2021 og 2022 kan forklares med etableringen av avdragsfrie lån. Tabellen nedenfor gir et inntrykk av den faktiske rente- og avdragsbelastningen når vi justerer for inntektsposter som skal kunne tas med i den andre enden.

Tabell 26 – Korrigert rente- og avdragsbelastning 2023-2028

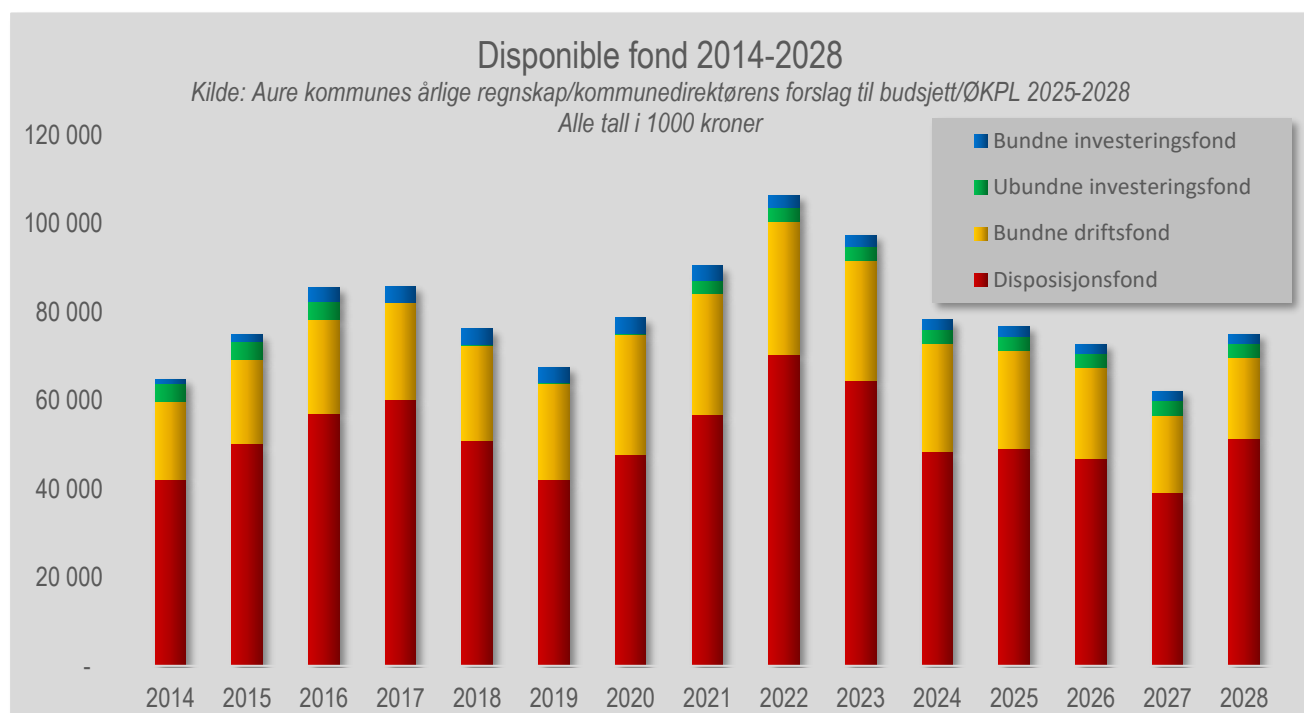
Tekst/År	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Renter	15 067	18 206	17 800	17 125	17 401	17 286
Avdrag	18 355	17 436	17 931	19 517	20 936	21 809
Kapitalkostnader	33 422	35 642	35 731	36 642	38 337	39 095
Selvkost (kalkulatoriske)	-7 050	-7 216	-7 211	-7 647	-8 810	-9 835
Netto FDV eiendom (drift - leieinntekter)	156	-694	-769	-969	531	-969
Rentekompensasjon (statstilsk.)	-1 600	-700	-600	-500	-400	-300
Korr. kapitalkostnader	24 928	27 032	27 151	27 526	29 658	27 991

4.6 Bruk og avsetning fond

Som beskrevet i kapittel 4.2, innebærer kommunedirektørens forslag begrenset bruk av disposisjonsfondet i perioden. Enhetene gjør bruk av bundne fond for å styrke driftsbudsjettet.

Figuren nedenfor viser utviklingen av de ulike fondene.

Figur 19 – Disponible fond 2014-2028

4.6.1 Disposisjonsfondet

I kommunedirektørens forslag ligger det noe få engangstiltak i driftsbudsjettet som er ment å dekkes ved bruk av disposisjonsfond (jfr. kap. 4.2.3). Dette utgjør til sammen 6,3 millioner kroner i perioden 2025-2028. I dette ligger bruk av 1,8 millioner kroner som andel i et felles planarbeid med Smøla – fastlandssamband, tilskudd til ReMidt med 1,5 millioner kroner og tilskudd til næringsformål med årlig 0,5 millioner kroner. I tillegg forslås det brukt til sammen 1,0 millioner kroner innen digitalisering i samme periode (kommunal andel bredbåndsutbygging). For å saldere driftsbudsjettene ser kommunedirektøren seg nødt til å foreslå bruk av disposisjonsfondet med 7,3 millioner kroner i 2027. Dette skyldes lavere inntekter fra Havbruksfondet dette året. Med saldering og bruk av disposisjonsfondet til enkelttiltak utgjør dette til sammen vel 13,5 millioner kroner i årene 2025-2028.

Samtidig foreslås det å avsette til sammen 16,6 millioner kroner på disposisjonsfondet i samme periode, slik at netto avsetning blir på 3,0 millioner kroner. I dette regnestykket må det nødvendigvis tas forbehold om noe optimistisk vurdering av inntekter fra Havbruksfondet (jfr. tildelte midler i 2024). Ut fra disse forutsetningene vil disposisjonsfondet pr. 31.12.2028 være på 51,4 millioner kroner mot 48,3 i 2024 (jfr. ØKM 2. tertial 2024). med de siste signalene fra Regjeringen vedrørende oppjustering av de frie inntektene i 2024, samt noe høyere utbetaling fra Havbruksfondet, kan det være håp om at vi kan redusere bruken av disposisjonsfondet i 2024, altså et bedre utgangspunkt nå vi starter med nytt budsjettår i 2025.

Tabell 27 – Bruk/avsetning disposisjonsfond 2023-2024

Tiltak - driftsbudsjettet	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024
Innestående (saldo) pr. 01.01.	- 70 455	- 64 453	- 64 453
Avlevering av papirarkiv	-	-	-
Taksering av eiendommer	-	-	-
Bredbåndsutbygging (andel Aure kommune)	1 000	1 000	1 000
Ekstraordinært vedlikehold kommunale bygg	1 000	1 000	1 000
Ekstraordinært vedlikehold kommunale veier	500	500	500
Tilskudd til Nordre Nordmøre bru- og Tunnelselskap (NNBT)	300	-	-
Driftstilskudd ANF (næringsutviklingsfondet)	300	100	100
Tilskudd Toppidrettsveka/Norway Events (næringsutviklingsfondet)	300	-	-
Velferdstiltak for ansatte (kommunestyrets vedtak i sak 22/23)	300	-	-
Tilskudd Solskjel Kabelferge SA (k.sak 25/23)	567	-	-
Tilskudd "Klippfiskdagan 2023"	25	-	-
Skilting kommunale veier	-	400	900
Utarbeidelse av boligplan - tilleggsbevilgning	-	-	185
Aure Arena - utvidelse av treningsrom	-	-	300
ABUS - Skifte av ventilasjonsanlegg	-	-	500
TBUS - nytt inngangsparti (ksak 23/24)	-	-	700
Rydding havner	-	-	50
Fergeprosjekt Kjørsvikbugen-Laksåvika - opparb. vei/park.pl./oppst.spl.	-	-	-
Språkopplæring av flerspråklige innbyggere (ksak 4/24)	-	-	125
Årskontingent Norske kjernekraktkommuner (ksak 9/24)	-	-	20
Tilskudd til bølgedemper (ksak 27/24)	-	-	1 725
Tilskudd til etablering av trafostasjon (ksak 25/24)	-	-	1 000
Planarbeid fastlandssamband Smøla	-	-	-
Tilskudd til ReMidt	-	-	-
Tiltak knyttet til næringsutvikling (SNP)	2 400	500	2 600
Overføring til investeringsbudsjettet	1 112	-	-
Saldering av budsjett	9 423	3 579	5 808
Sum bruk av ubundne avsetninger	17 227	7 079	16 513
Midler fra Havbruksfondet	(4 300)	-	-
Mindreforbruk i driftsregnskapet	(6 925)	- 442	- 442
Sum til ubundne avsetninger (overføring fra drift)	- 11 225	- 442	- 442
Sum netto bruk/avsetning disposisjonsfond	6 002	6 637	16 071
Saldo pr. 31.12.	- 64 453	- 57 816	- 48 382

Tabell 28 – Bruk/avsetning disposisjonsfond 2025-2028
Alle tall i 1000 kroner

Tiltak - driftsbudsjettet	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Innestående (saldo) pr. 01.01.	- 48 382	- 49 143	- 46 872	- 39 108
Bredbåndsutbygging (andel Aure kommune)	1 000	-	-	-
Planarbeid fastlandssamband Smøla	-	1 775	-	-
Tilskudd til ReMidt	-	1 500	-	-
Tiltak knyttet til næringsutvikling (SNP)	500	500	500	500
Saldering av budsjett	-	-	7 264	-
Sum bruk av ubundne avsetninger	1 500	3 775	7 764	500
Midler fra Havbruksfondet	- 2 261	- 1 504	-	- 12 834
Mindreforbruk i driftsregnskapet	-	-	-	-
Sum til ubundne avsetninger (overføring fra drift)	- 2 261	- 1 504	-	- 12 834
Sum netto bruk/avsetning disp.fond	- 761	2 271	7 764	- 12 334
Saldo pr. 31.12.	- 49 143	- 46 872	- 39 108	- 51 442

4.6.2 Bundne fond - selvkost

Tabellen nedenfor viser fondsdisposisjonene innen selvkost fra avlagt regnskap 2023 til økonomiplanens år 2028 ut fra utarbeidet modell.

Tabell 29 – Bundne fond selvkost

Fond selvkost			Alle tall i 1000 kroner				
Tekst/år	Balanse Regnskap 2023	Rev.bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028	Balanse regnskap 2028
Vann	-8 158	1 036	1 142	1 636	2 921	-	-1 423
Avløp	710	-324	-	-	-	-	386
Feiing	-838	302	-	-107	-328	-357	-1 328
Kart/oppm.	-15	15	-	-	-	-	-
Sum	-8 301	1 029	1 142	1 529	2 593	-357	-2 365

4.6.3 Bundne fond - enhetene

Det legges opp til å bruke 7,3 millioner kroner av bundne fond i årene 2025-2028. Samtidig foreslås det avsatt 1,0 millioner kroner i samme periode. Ved utgangen av 2023 var bundne fond på 27,3 millioner kroner.

For nærmere spesifisering henvises det til kap. 5 - enhetenes budsjettrammer, enhetenes innspill i eget hefte og [budsjettskjema bevilgningsoversikt drift](#).

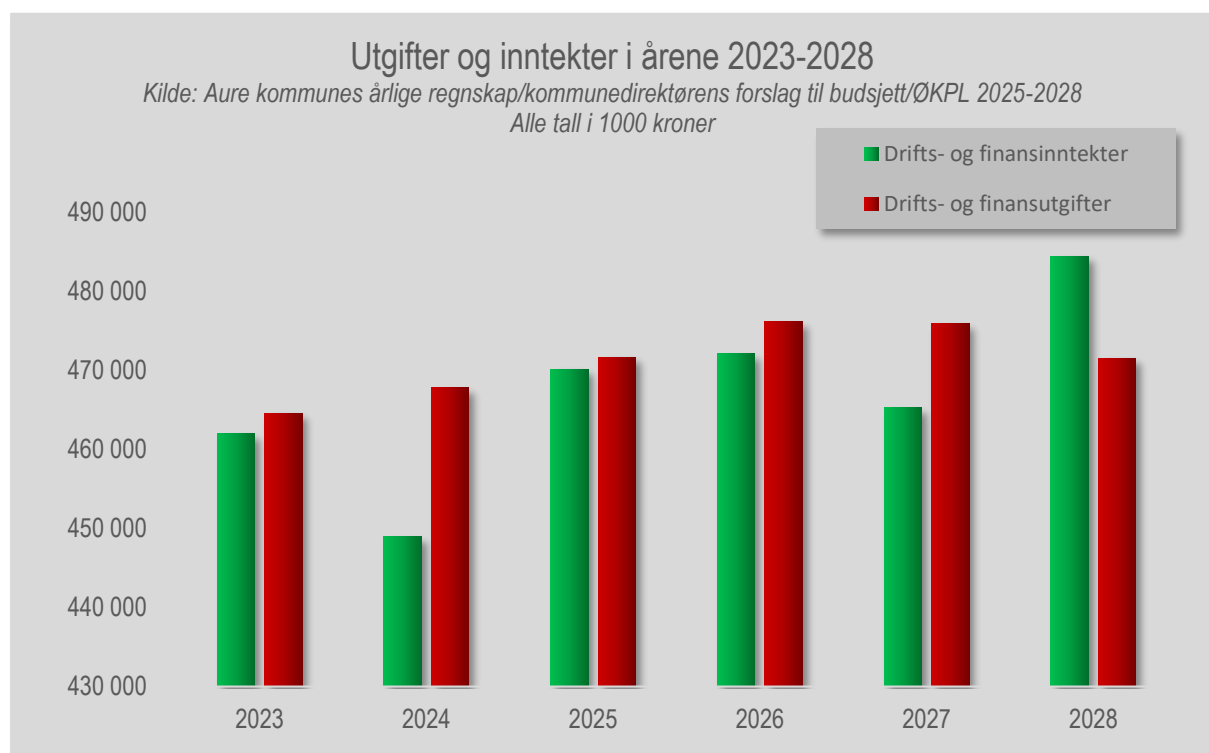
4.7 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er det mest sentrale begrepet for å definere kommunens handlefrihet. Netto driftsresultat viser overskudd på årets drift fratrukket kapitalutgifter. Det anbefales fra sentralt hold at netto driftsresultat over tid bør ligge på 1,75 % av driftsinntektene. Aure kommune har de fleste år kommet ut med positivt netto driftsresultat.

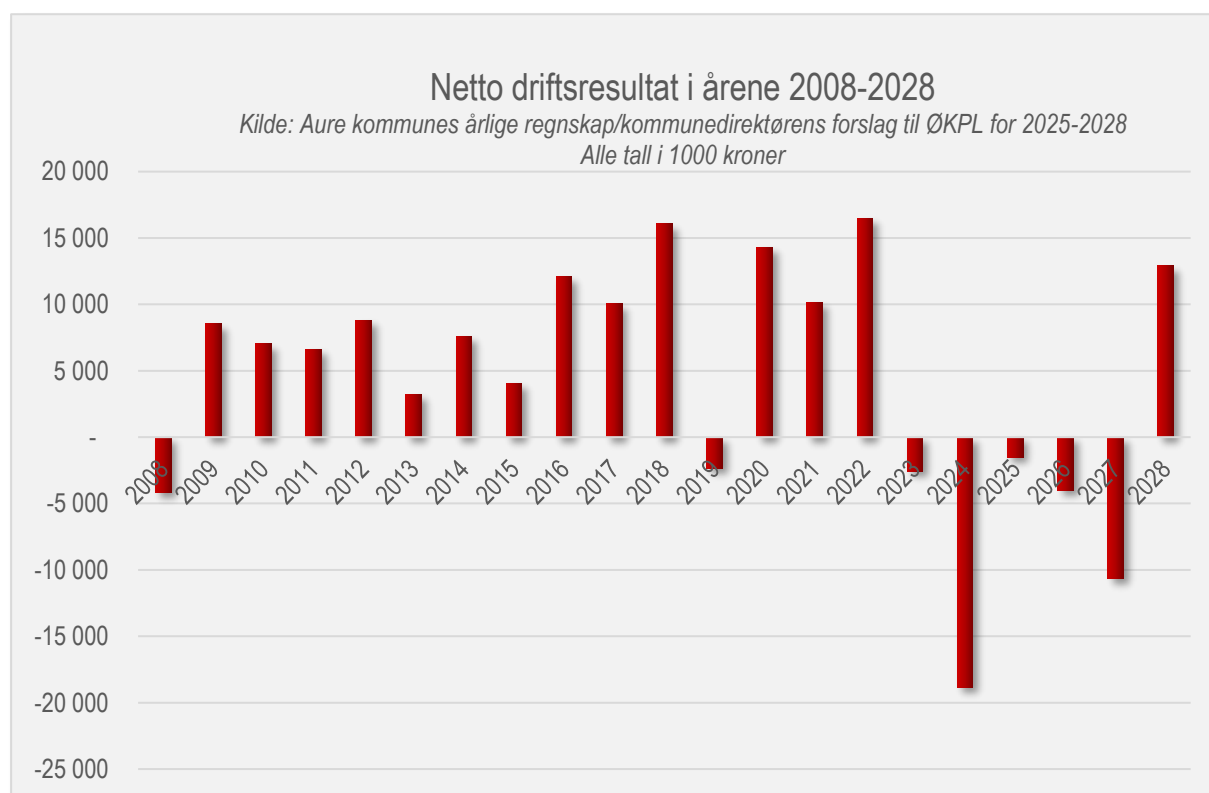
Kommunedirektørens forslag til budsjett 2025/ØKPL 2025-2028 viser at Aure kommune har utfordringer med å holde seg innenfor denne anbefalingen i kommende økonomiplan-periode. Selv med økning av eiendomsskatten på bolig- og fritidseiendommer og bruk av alle midlene fra Havbruksfondet, er netto driftsresultat stort sett negativt. Kun 2028 viser et positivt netto driftsresultat på 12,9 millioner kroner.

Negativt netto driftsresultat krever saldering ved bruk av disposisjonsfond (jfr. kap. 4.6.1). Figuren på neste side viser forholdet mellom drifts- og finansinntektene og drifts- og finansutgiftene i perioden 2023-2028.

Figur 20 – Inntekter og utgifter 2023-2028

Figur 21 – Netto driftsresultat 2008-2028

4.8 Økonomiske måltall - handlingsregler og målsettinger

Det er kommunes ansvar å sørge for en helhetlig og langsiktig økonomiforvaltning. Den nye kommuneloven sier at «kommuner skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid». For å oppnå dette fastsetter den nye loven i § 14-2 at kommunestyret skal vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunenes økonomi. Handlingsreglene og målsettingen skal bidra til å sikre sunn kommuneøkonomi og trygge det finansielle grunnlaget for tjenestene kommunen har ansvar for å levere til innbyggerne. Gjeldende handlingsregel ble vedtatt av kommunestyret i møte 19.12.2019, sak 93/19.

4.8.1 Netto driftsresultat

Målsettingen er at netto driftsresultat bør ligge mellom 1,5 – 2,0 % av driftsinntektene.

Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2025/ØKPL 2025-2028 innebærer følgende:

Alle tall i 1000 kroner

Tekst/år	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Drifts- og finansinntekter	-461 967	-448 911	-470 090	-472 105	-465 216	-484 387
Drifts- og finansutgifter	464 528	467 753	471 611	476 115	475 866	471 475
Netto driftsresultat	2 561	18 842	1 521	4 010	10 650	-12 912
Prosent av driftsinntektene	-0,6	-4,2	-0,3	-0,8	-2,3	2,7

Bare året 2028 er innenfor målsettingen.

4.8.2 Gjeldsgrad

Et rimelig mål i første omgang er å ha en gjeldsgrad på 50 %, for så å redusere denne.

Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2025/ØKPL 2025-2028 innebærer følgende:

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Driftsinntekter	-449 492	-443 178	-465 701	-467 781	-461 199	-480 992
Samlet lånemasse	350 570	357 053	374 901	410 334	436 263	415 079
Andel "kommunekassefinansierte"	227 871	232 084	243 686	266 717	283 571	269 801
Gjeldsgrad	50,7	52,4	52,3	57,0	61,5	56,1

Ingen av årene i ØKPL-perioden er innenfor målsettingen.

4.8.3 Kapitalkostnadenes andel av driftsinntektene

Målsettingen er at kapitalkostnadenes andel av driftsinntektene skal utgjøre om lag 8 %, men med sikte på reduksjon.

Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2025/ØKPL 2025-2028 innebærer følgende:

Alle tall i 1000 kroner

Tekst/År	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Renter	15 067	18 206	17 800	17 125	17 401	17 286
Avdrag	18 355	17 436	17 931	19 517	20 936	21 809
Kapitalkostnader	33 422	35 642	35 731	36 642	38 337	39 095
Selvkost (kalkulatoriske)	-7 050	-7 216	-7 211	-7 647	-8 810	-9 835
Netto FDV eiendom (drift - leieinntekter)	156	-694	-769	-969	531	-969
Rentekompensasjon (statstilsk.)	-1 600	-700	-600	-500	-400	-300
Korr. kapitalkostnader	24 928	27 032	27 151	27 526	29 658	27 991
Skatt på inntekt og formue	(111 257)	(114 626)	-123 626	-127 312	-127 312	-127 312
Ordinært rammetilskudd	(179 788)	(185 020)	-191 404	-188 140	-188 215	-188 257
Eiendomsskatt	(20 247)	(16 650)	-18 760	-22 566	-26 372	-26 372
Fratrekk overføring (Heim/Hitra)	6 361	6 106	5 984	5 791	5 593	-
Midler fra Havbruksfondet	-6 100	-23 697	-18 100	-24 900	-14 300	-30 300
Korrigerte driftsinntekter	-311 031	-333 887	-345 906	-357 127	-350 606	-372 241
Andel av driftsinntektene	8,0	8,1	7,8	7,7	8,5	7,5

Det er kun i ett av årene i ØKPL-perioden som ligger høyere enn målsettingen.

4.8.4 Disposisjonsfond

Målsettingen er at disposisjonsfondet bør være på minst 5 % av driftsinntektene.

Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2025/ØKPL 2025-2028 innebærer følgende:

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	ØKPL 2025	ØKPL 2026	ØKPL 2027	ØKPL 2028
Brutto driftsinntekter	-449 492	-443 178	-465 701	-467 781	-461 199	-480 992
Disposisjonsfond 31.12.	-64 453	-48 382	-49 143	-46 872	-39 108	-51 442
Prosent av driftsinntektene	14,3	10,9	10,6	10,0	8,5	10,7

Alle årene i ØKPL-perioden er innenfor målsettingen.

5 BUDSJETTRAMMER ENHETENE

5.1 Enhet utvikling og service

5.1.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

Utvikling og Service sine oppgaver er å yte interne tjenester, råd og veiledning til hele organisasjonen. Dette omfatter stabs- og støttefunksjoner som lønn-, økonomi- og personalavdeling, IKT-avdeling og servicekontor / Skansen. Innhold og omfang av disse tjenestene er tilpasset enhetenes behov og overordnede føringer. I tillegg yter servicekontoret publikumsrettede tjenester via telefon, skranke og nettsider / sosiale media.

Kommunedirektørens kontor

Kommunedirektørens kontor består av lønnsbudsjett for kommunedirektør og enhetsleder Utvikling og Service. Andre overordnede administrasjonskostnader er også budsjettert her, f.eks. kontingenter for KS og advokatutgifter og annen ekstern konsulentbistand.

Lønn-, økonomi- og personal (LØP)

Lønn- og økonomiavdeling omfatter blant annet økonomisk kontrollerfunksjon, budsjett, årsmelding, lønn og regnskap, fakturering, innfordring, eiendomsskatt, økonomisk analyse og intern rådgivning. *Personalavdelingen* yter støtte og faglig bistand til enhetene innen fagområdene personalforvaltning, lønn, rekruttering og HMS. Stabsfunksjonen omfatter overordnet kompetanseplanlegging, organisasjonsutvikling og annet strategisk personalarbeid. LØP utgjør til sammen 8 årsverk.

Servicekontor

Servicekontoret utgjør 3,5 årsverk. Servicekontoret yter både interne og eksterne tjenester og har blant annet ansvar for sentralbord og publikumsmottak, journalføring og kontrollfunksjoner knyttet til post og arkiv, møtesekretariat for politiske utvalg, gjennomføring av valg, samt nettside og annen informasjonstjeneste.

IKT

IKT-avdelingen har overordnet ansvar for utvikling, drift og vedlikehold av kommunens informasjons- og kommunikasjonsteknologi, og har derfor avgjørende betydning for kommunal virksomhet, på alle tjenesteområder, døgnet rundt. Budsjett omfatter innkjøp / leasing av utstyr, programvare, lisenser og konsulentbistand, hvorav en stor del er knyttet til felles systemer i IKT ORKide. Lokal personalressurs utgjør 2 årsverk.

Politiske organ

Dette ansvarsområde omfatter kommunestyret, formannskapet, hovedutvalg for kommuneutvikling, hovedutvalg for helse og oppvekst andre råd og utvalg, ordfører og varaordfører, stortings- og kommunevalg, kontrollutvalg og revisjon. Servicekontoret er sekretariat for de politiske organene.

Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, herunder arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i vedleggsheftet.

5.1.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028

Tabellen under viser kommunedirektørens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2024-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2025-2028. Deretter følger kommunedirektørens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

Tall i 1000 kroner

Netto driftsramme	2025	2026	2027	2028
Revidert budsjett 2024	31 910	31 910	31 910	31 910
Konsekvensjustering lønn (lønnsark)	1 051	1 051	1 051	1 051
A - Ramme	32 961	32 961	32 961	32 961
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger mv.)				
1 Valg (kommune- og stortingsvalg	284	-	284	-
2 Salg av lønnsressurs - IKT-ORKidé	(92)	(92)	(92)	(92)
3 Utarbeidelse av boliganalyse/boligplan	(435)	(435)	(435)	(435)
4 Innkjøp av trygghetsalarmer - reduserte leasingkostn.	(150)	(200)	(200)	(200)
5 Fagsystem bibliotek	-	(150)	(150)	(150)
6 Tilskudd bredbånd	-	(1 000)	(1 000)	(1 000)
7 kontingenter kommunedirektøren	(13)	(13)	(13)	(13)
8 Avgifter/gebyrer - personalavd.	55	55	55	55
9 utgiftsdekning - personalavd.	35	35	35	35
10 Refusjoner fra enheter for bruk av lærlinger	197	197	197	197
11 Avgifter/gebyrer - servicekontor	8	8	8	8
12 Kontingenter kommunestyret (tjeneste 1000)	601	601	601	601
13 Konsekvensjustering lønn - Aure kyrkjelege fellesråd	150	150	150	150
14 Økning fordelte utgifter (fra selvkost)	(127)	(196)	(267)	(341)
15 Konsekvensjustering godtgjørelse politisk område	6	6	6	6
16 Konsekvensjustert IKT Orkidé fellesløsninger	717	1 513	1 556	1 600
17 Merkostnader (endring av faktureringsrutinene)	200	200	200	200
B - Sum konsekvensjustering	1 436	679	935	621
C - Korrigert ramme (A+B)	34 397	33 640	33 896	33 582
Nye tiltak (+)				
1 Økt årsverk 100 % st. innen innkjøpssamarbeidet	125	125	125	125
2 Ny bilhenger (kyrkjekontoret)	-	-	-	-
3 Økt vedlikehold gravplasser	-	-	-	-
4 Ny grasklipper (kyrkjekontoret)	-	-	-	-
5 Diakonstilling 100 % med Smøla kommune	-	-	-	-
D - Sum nye tiltak (+)	125	125	125	125
Nye tiltak (-)				
1 Forsikring ansatte	(100)	(100)	(100)	(100)
2 Div. Abonnementer	(80)	(80)	(80)	(80)
3 Tilskudd Personal Felles	(30)	(30)	(30)	(30)
4 Lønn lærlinger	(400)	(400)	(400)	(400)
5 Bevertning politikere	(10)	(10)	(10)	(10)
6 Arkivplan.no	(15)	(15)	(15)	(15)
7 Historisk base Visma	(54)	(54)	(54)	(54)
8 Prosjektleder IKTORKidé 2025-2026 (høy konsekvens)	(350)	(350)	-	-
9 Cemasys miljørapportering	(27)	(27)	(27)	(27)
10 Innsparing IKT	(35)	(35)	(35)	(35)
11 Innsparing reiseutgifter	(75)	(75)	(75)	(75)
E- Sum nye tiltak (-)	(1 176)	(1 176)	(826)	(826)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2025)	33 347	32 590	33 196	32 882

5.1.3 Kommunedirektørens kommentarer

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringer foreslått fra enheten er tatt med i kommunedirektørens forslag.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Kommunedirektørens forslag innebærer at Aure kommunes andel av en oppbemanning hos NII (Nordmøre Interkommunale Innkjøpssamarbeid) tas med i budsjettet fra og med 2025. Det er her snakk om styrking av ressursen tilsvarende en 100 % stilling.

Forslagene fra Aure kyrkjelege fellesråd om økt ressurs til vedlikehold gravplasser, ny gressklipper og ny bilhenger, har man ikke funnet rom for.

Når det gjelder digitaliseringstiltak er disse nærmere spesifisert i kap. 4.2.3. Alle tiltak legges inn under IKT felles.

De foreslåtte minustiltakene fra enheten er i sin helhet tatt med i kommunedirektørens forslag. I henhold til et omforent forslag i budsjettkonferansen er det foreslått kutt når det gjelder reiseutgifter. Dette utgjør kr. 75.000,- for enheten og kommer som sådan i tillegg til enhetens opprinnelige kuttforslag.

Minustiltak vurderes som realistiske og forsvarlige.

5.2 Enhet oppvekst og integrering

5.2.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

Grunnskole: Drives etter opplæringsloven. Enheten består av to grunnskoler:

- ✓ Aure barne- og ungdomsskole
- ✓ Tustna barne- og ungdomsskole

Skoleåret 2024/2025 er det 331 elever i grunnskolen i kommunen. Det er til sammen 4,40 årsverk administrasjon, 1,2 årsverk merkantilt personale og 67,87 årsverk lærere og fagarbeidere/assistenter.

Kommunene skal ha et tilbud om skolefritidsordning (SFO) før og etter skoletid for 1.-4. årstrinn og for barn med særskilte behov for 1.-7. årstrinn. På ABUS er det 80 elever som har leksehjelp og 62 elever som har plass på SFO. På TBUS er det 2 elever som har leksehjelp og 22 elever som har plass på SFO.

Barnehage: Drives etter barnehageloven. Enheten består av fire barnehager:

- ✓ Aure sentrumsbarnehage
- ✓ Nordlandet barnehage
- ✓ Steinhaugen barnehage
- ✓ Stemshaug barnehage

Det er 110 barn og 34,56 årsverk personale i de kommunale barnehagene.

Kommunen er også barnehagemyndighet overfor den private barnehagen, Straumsvik barnehage. Det er 16 barn der dette barnehageåret.

Voksenopplæringen og flyktningetjenesten:

Ansvar for grunnskoleopplæring og spesialundervisning for voksne etter Opplæringsloven kap. 4A og undervisning i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere etter introduksjonsloven. Ansvar for mottak og bosetting av flyktninger og gjennomføring av introduksjonsprogrammet for flyktninger mellom 18 og 55 år. I løpet av skoleåret 2023/2024 har det vært totalt 48 elever i voksenopplæringen: 44 elever på opplæring i norsk og samfunnskunnskap. 4 personer har vedtak om spesialundervisning.

I 2022 ble det bosatt 39 ukrainske flyktninger i Aure. I 2023 ble det bosatt 60. I 2024 har Aure Kommune vedtak om å bosette 40 flyktninger og det er per i dag bosatt 32. Det er til sammen 9,4 årsverk ved voksenopplæringen og flyktningetjenesten.

Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, herunder arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i vedleggsheftet.

5.2.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028

Tabellen under viser kommunedirektørens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2024-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2025-2028. Deretter følger kommunedirektørens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

Tall i 1000 kroner				
Netto driftsramme	2025	2026	2027	2028
Revidert budsjett 2024	108 266	108 266	108 266	108 266
Konsekvensjustering lønn (lønnsark)	(44)	(44)	(44)	(44)
A - Ramme	108 222	108 222	108 222	108 222
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger m.v)				
1 Interkommunalt samarbeid - språkopplæring i engelsk for helsefagarbeidere	(125)	(125)	(125)	(125)
2 Bruk av bundet fond (endring fra 2024-budsjettet)	993	993	700	993
3 SFO Nordlandet skole	125	125	125	125
4 Øke logopedhjæmmelen til 100 % - vakanse 50 % felles skole	-	428	428	428
5 Redusert tilskudd til norskopplæring (integrering)	2 100	2 100	2 100	2 100
6 Diverse korrigeringer voksenopplæring/intr.	(2 272)	(2 272)	(2 272)	(2 272)
7 Reduserte driftsutgifter (jfr. bruk av bundne fond)	(593)	(593)	(593)	(593)
8 Disposisjonskonto må nulles ut (ses i sammenheng med kutt på lønn)	382	382	382	382
B - Sum konsekvensjustering	610	1 038	745	1 038
C - Korrigert ramme (A+B)	108 832	109 260	108 967	109 260
Nye tiltak (+)				
1 Spesialpedagog i barnehage 100%	-	-	-	-
2 Alternativ undervisning i skolene 40% stilling	-	-	-	-
3 Midler til mer praktisk undervisning i skolene (bygningmessig mv.)	-	-	-	-
D - Sum nye tiltak (+)	-	-	-	-
Nye tiltak (-)				
1 Stillingskutt til sammen 5 årsverk fordelt på tre år.	(1 062)	(3 250)	(4 250)	(4 250)
2 Ped. programvare (ansvar 2500) konto 11055	(60)	(60)	(60)	(60)
3 Innsparing reiseutgifter (alle enheter)	(98)	(98)	(98)	(98)
E- Sum nye tiltak (-)	(1 220)	(3 408)	(4 408)	(4 408)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2025)	107 612	105 852	104 559	104 852

5.2.3 Kommunedirektørens kommentarer

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringer foreslått fra enheten er med i kommunedirektørens budsjettforslag.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Kommunedirektøren har i sitt forslag ikke funnet rom for å ta inn enhetens forslag til plusstiltak i perioden. Blant annet gjelder dette 100 % stilling som spesialpedagog i barnehagene.

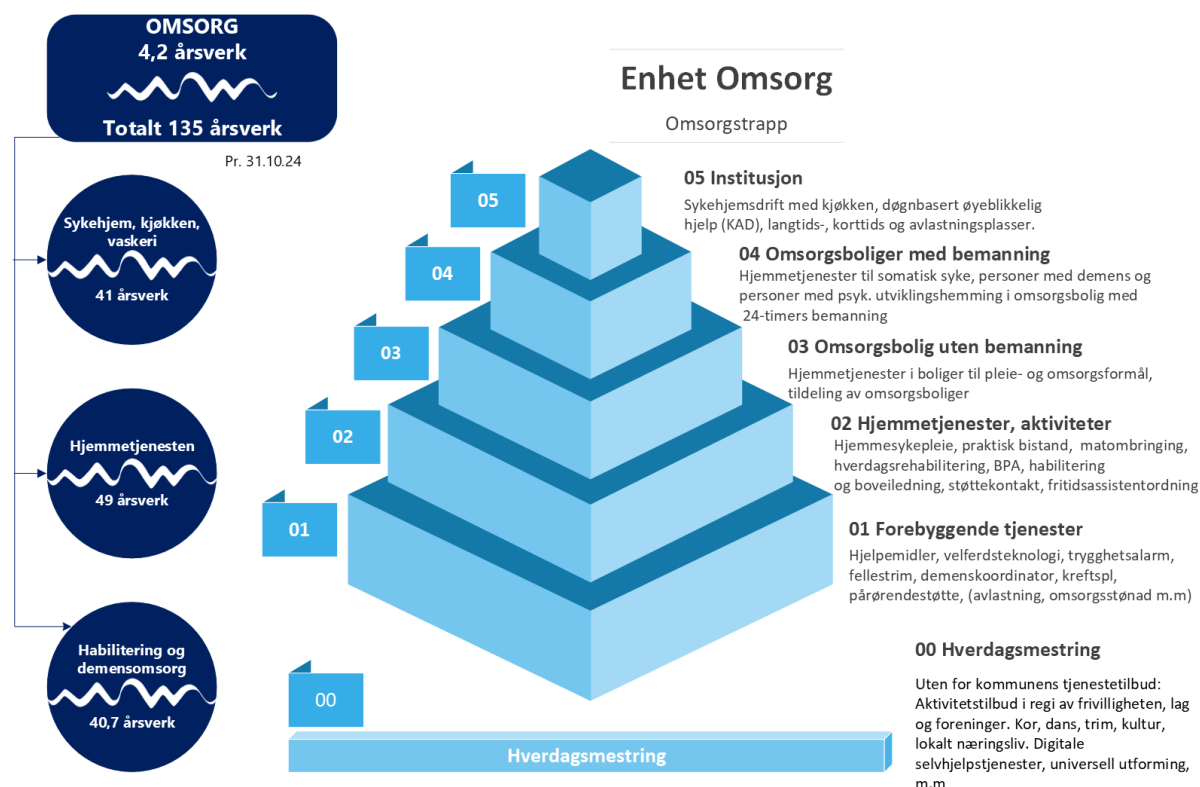
Når det gjelder minustiltak har kommunedirektøren justert enhetens opprinnelige forslag om kutt i årsverk ved at det forslås kutt i 3 årsverk fra og med høsten 2025, med helårsvirkning fra og med 2026. Deretter kutt i 2 årsverk fra høsten 2026, med helårsvirkning fra og med 2027. Effekten i 2027 blir da kutt tilsvarende 5 årsverk.

I henhold til et omforent forslag i budsjettkonferansen er det forslått kutt når det gjelder reiseutgifter. Dette utgjør kr. 98.000,- for enheten og kommer som sådan i tillegg til enhetens opprinnelige kuttforslag.

Minustiltakene vurderes som realistiske og forsvarlige.

5.3 Enhet omsorg

5.3.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, herunder arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i vedleggsheftet.

5.3.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028

Tabellen under viser kommunedirektørens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2024-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2025-2028. Deretter følger kommunedirektørens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

Tall i 1000 kroner				
Netto driftsramme	2025	2026	2027	2028
Revidert budsjett 2024	102 398	102 398	102 398	102 398
Konsekvensjustering lønn (lønnsark)	2 432	2 432	2 432	2 432
A - Ramme	104 830	104 830	104 830	104 830
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger m.v)				
1 Endring tilskudd ressurskrevende brukere	(1 000)	(1 000)	(1 000)	(1 000)
2 Redusere bruk av vikarbyrå	-	-	-	-
3 Tap av inntekter (salg av sykehjemsplasser - Kristiansund kommune)	-	13 518	13 518	13 518
4 Salg av plasser/omdisponering av ressurser	-	(5 000)	(5 000)	(5 000)
B - Sum konsekvensjustering	(1 000)	7 518	7 518	7 518
C - Korrigert ramme (A+B)	103 830	112 348	112 348	112 348
Nye tiltak (+)				
1 Rekrutteringsstrategi for helsepersonell	-	-	-	-
2 Vaktmester hjemmetjenesten 50%	-	-	-	-
3 50% merkantil stilling habilitering & demens	-	-	-	-
4 50% merkantil stilling hjemmetjeneste	-	-	-	-
5 TØRN - habilitering og demensomsorg (6 årsverk)	-	-	-	-
D - Sum nye tiltak (+)	-	-	-	-
Nye tiltak (-)				
1 Redusere bruk av vikarbyrå	(1 000)	(1 000)	(1 000)	(1 000)
2 Prisjustering salg av sykehjemsplasser	(530)	-	-	-
3 Ingen endring av journalsystem (prosjektlederstilling)	(750)	(750)	(750)	(750)
4 Økt egenbetaling trygghetsalarm	(50)	(50)	(50)	(50)
5 Innføre etableringsgebyr trygghetsalarmer	(25)	(25)	(25)	(25)
6 Økt egenbetaling praktisk bistand	(15)	(15)	(15)	(15)
7 Kutt i tjenesten omsorgsstønad	(60)	(60)	(60)	(60)
8 Kutt i tjenesten støttekontakter	(100)	(100)	(100)	(100)
10 Prisjustering salg fra kjøkken/dagsenter	(100)	(100)	(100)	(100)
12 Økte priser på Randi-dagen fra kr. 150,- til kr. 200,-	(35)	(35)	(35)	(35)
13 Salg av korttidsplasser ved THOS	(500)	(1 000)	(1 000)	(1 000)
14 Innsparing reiseutgifter (alle enheter)	(66)	(66)	(66)	(66)
E- Sum nye tiltak (-)	(3 231)	(3 201)	(3 201)	(3 201)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2025)	100 599	109 147	109 147	109 147

5.3.3 Kommunedirektørens kommentarer

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringene foreslått fra enheten er med i kommunedirektørens budsjettforslag.

Det ble fra enhetens side drøftet om man i konsekvensjustert budsjett burde ta med kommunestyrets vedtak om redusert bruk av vikarbyrå i 2025 med 1,0 millioner kroner, dvs. en videreføring av kuttforslaget fra 2024. Med bakgrunn i at kuttforslaget i 2024 ikke har vært mulig å

gjennomføre, ser en det også urealistisk å kutt dette i 2025. Kommunedirektøren slutter seg til denne konklusjonen.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Kommunedirektøren har i sitt forslag ikke funnet rom for å ta inn enhetens forslag til plusstiltak i perioden. Blant annet innebærer dette utvidelsen av TØRN-prosjektet (TØRN innføringssteg 2) settes på vent.

Alle minustiltak fra enheten er tatt med videre. Bl.a. gjelder dette redusert bruk av vikarbyrå med 1,0 millioner kroner fra og med 2025 (jfr. kommunestyrets vedtak i inneværende års budsjett/ØKPL). Som vi husker lå dette kuttet faktisk inne i budsjett 2024, men i ØKM for 2. tertial 2024 blir det fra enhetens side konkludert med at dette ikke er praktisk mulig slik situasjonen er. Kommunestyret hadde ikke merknader til dette i sitt vedtak. For øvrig legges det opp til salg av korttidsplasser ved THOS.

I henhold til et omforent forslag i budsjettkonferansen er det forslått kutt når det gjelder reiseutgifter. Dette utgjør kr. 66.000,- for enheten og kommer som sådan i tillegg til enhetens opprinnelige kuttforslag.

Minustiltakene vurderes som realistiske og forsvarlige.

5.4 Enhet helse og familie

5.4.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

Omfatter barneverntjenesten, ergoterapitjenesten, folkehelsekoordinator, frisklivssentralen, fysioterapitjenesten, helsestasjon/skolehelsetjenesten, jordmortjenesten, kommuneoverlege, kommunepsykolog, legetjenesten og tjenester for psykisk helse og rus.

Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, herunder arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i vedleggs-heftet.

5.4.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028

Tabellen under viser kommunedirektørens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2024-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2025-2028. Deretter følger kommunedirektørens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

Tall i 1000 kroner				
Netto driftsramme	2025	2026	2027	2028
Revidert budsjett 2024	36 893	36 893	36 893	36 893
Konsekvensjustering lønn (lønnsark)	3 733	3 733	3 733	3 733
A - Ramme	40 626	40 626	40 626	40 626
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger m.v)				
1 Konsekvens. felles helse og familie/veteranfest	45	45	45	45
2 konsekvensjustering barnevern	(539)	(539)	(539)	(539)
3 Konsekvensjustering barnevern - enslige mindreårige	2 258	2 258	2 258	2 258
4 Konsekvensjustering legetjenesten	(1 118)	(818)	(818)	(818)
5 Konsekvensjustering fysioterapi	27	27	27	27

6	Konsekvensjustering psykiatri (bruk av fond)	-	-	170	170
7	Refusjon fra staten (ALIS)	(480)	-	-	-
B - Sum konsekvensjustering		193	973	1 143	1 143
C - Korrigert ramme (A+B)		40 819	41 599	41 769	41 769
Nye tiltak (+)					
1	Styrke ergoterapitjenesten med 50% stilling	-	-	-	-
2	Flyktningehelseressurs i legetjenesten 30% stilling	-	-	-	-
3	TIBIR/PMTO	-	-	-	-
D - Sum nye tiltak (+)		-	-	-	-
Nye tiltak (-)					
1	Kutte 1 årsverk i helsestasjon/skolehelsetjenesten	-	-	-	-
2	Kutte 1 årsverk i tjeneste for psykisk helse og rus	-	-	-	-
3	Redusere ressurs kommunepsykolog til 20% stilling	-	-	-	-
4	Redusere ressurs kommuneoverlege til 20% stilling	-	-	-	-
5	Innsparing reiseutgifter (alle enheter)	(72)	(72)	(72)	(72)
E- Sum nye tiltak (-)		(72)	(72)	(72)	(72)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2025)		40 747	41 527	41 697	41 697

5.4.3 Kommunedirektørens kommentarer

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringer foreslått fra enheten er med i kommunedirektørens budsjettforslag.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Kommunedirektøren har i sitt forslag ikke funnet rom for å ta inn enhetens forslag til plusstiltak i perioden. Blant annet gjelder dette styrking av ergoterapitjenesten og flyktningehelseressurs i legetjenesten.

Når det gjelder minustiltakene fra enheten, har kommunedirektøren valgt å ikke gå videre med disse. Bakgrunnen for det er at disse tiltakene vil føre til vesentlig svekkelse av tjenester som er av forbyggende art for mange av kommunens innbyggere. Et kutt her vil påføre andre enheter tilsvarende merutgifter.

I henhold til et omforent forslag i budsjettkonferansen er det foreslått kutt når det gjelder reiseutgifter. Dette utgjør kr. 72.000,- for enheten og kommer som sådan i tillegg til enhetens opprinnelige kuttforslag.

5.5 Enhet NAV

5.5.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

NAV Aure er etablert som et likeverdig partnerskap mellom Aure kommune og Arbeids- og velferdsetaten (NAV) i Møre og Romsdal. Partssamarbeidet er beskrevet i samarbeidsavtale og utøves gjennom et lokalt styringsorgan representert ved kommunedirektøren i Aure kommune og fylkesdirektøren i NAV Møre og Romsdal. NAV-kontoret har en felles enhetlig ledelse, dvs. én leder har det felles administrative og faglige ansvaret for både den kommunale og den statlige delen av virksomheten. Leder er ansatt i NAV Møre og Romsdal, men Aure kommune refunderer lønnsutgifter tilsvarende 58 %.

De tjenester som kontoret har ansvaret for kan sammenfattes til råd og veiledning på sosiale tjenester, arbeidsmarkedstjenester og trygdeytelser.

Kommunale tjenester	Lov om sosiale tjenester i Arbeids- og velferdsforvaltningen,- dvs. generell råd og veiledning ved økonomisk sosialhjelp, økonomi- og gjeldsrådgivning, forebyggende arbeid, rus, Husbankens låne- og tilskuddordninger som f.eks. bostøtte, startlån og boligtilskudd.
Statlige tjenester	Arbeids- og velferdsetatens tjenester som veiledning og oppfølging av arbeidssøkere og arbeidsgivere ved rekruttering og arbeidsformidling, oppfølging og bistand til sykemeldte, bistå og følge opp brukere som trenger hjelp i å beholde og/eller finne høvelig arbeid.
Ansatte	Kontoret har tildelt 3,9 årsverk kommunalt ansatte og 3,1 årsverk statlig ansatte.

Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, herunder arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer, og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i vedleggsheftet.

5.5.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028

Tabellen under viser kommunedirektørens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2024-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2025-2028. Deretter følger kommunedirektørens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

Tall i 1000 kroner				
Netto driftsramme	2025	2026	2027	2028
Revidert budsjett 2024	6 493	6 493	6 493	6 493
Konsekvensjustering lønn (lønnsark)	(10)	(10)	(10)	(10)
A - Ramme	6 483	6 483	6 483	6 483
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger m.v)				
1 Økte sosialhjelpskostnader (jfr. ØKM 2. tertial 2024)	505	505	505	505
2 Økte kostnader kvalifiseringsprogrammet (jfr. ØKM)	213	213	213	213
3 Aure kommunes andel av lønn til leder NAV	510	510	510	510
4 Kjøp av tjenester - økonomisk råd og veiledning	14	14	14	14
B - Sum konsekvensjustering	1 242	1 242	1 242	1 242
C - Korrigert ramme (A+B)	7 725	7 725	7 725	7 725
Nye tiltak (+)				
1	-	-	-	-
2	-	-	-	-
3	-	-	-	-
D - Sum nye tiltak (+)	-	-	-	-
Nye tiltak (-)				
1 Kutt i sosialhjelp	-	-	-	-
2 Innsparing reiseutgifter (alle enheter)	(14)	(14)	(14)	(14)
E- Sum nye tiltak (-)	(14)	(14)	(14)	(14)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2025)	7 711	7 711	7 711	7 711

5.5.3 Kommunedirektørens kommentarer

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringer foreslått fra enheten er med i kommunedirektørens budsjettforslag.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

For å holde kravet om forslag på minustiltak tilsvarende 4 % har enheten foreslått kutt i sosialhjelp med vel 0,3 millioner kroner. Kommunedirektøren anser dette imidlertid som urealistisk da NAV sitt sosialbudsjett er styrket med bortimot 1,0 millioner kroner i 2024 ut over vedtatt budsjett. Kuttforslaget tas dermed ikke med videre.

I henhold til et omforent forslag i budsjettkonferansen er det foreslått kutt når det gjelder reiseutgifter. Dette utgjør kr. 14.000,- for enheten og kommer som sådan i tillegg til enhetens opprinnelige kuttforslag.

5.6 Enhet plan og drift

5.6.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

Plan og drift omfatter følgende tjenesteområder:

- Eiendom, ansvar 6000 - 6099
- Kommunalteknikk, ansvar 6100 - 6199
- Plan- og byggesaker, kart og oppmåling, landbruk, miljø og vilt, ansvar 6300 – 6399

Eiendom

- Tekniske drifts- og vedlikeholdstjenester av kommunale bygg og anlegg
- Renholdstjenester på kommunale bygg
- ENØK og inneklima
- Salg, kjøp, innleie og utleie av kommunale bygg og eiendommer
- Representant i kommunal plan- og byggekomite (ikke fast)
- Gjennomføring av kommunale investerings- og rehabiliteringsprosjekt på kommunale bygg
- Prosjekt- og utviklingsarbeid innenfor kommunal eiendomsforvaltning

Kommunalteknikk

- Samferdsel: kommunale veier, bruer, veilys og trafiksikringsarbeid.
- Vann og avløp: etablere, drifte og vedlikeholde renseanlegg og ledningsnett
- Kommunale kaianlegg
- Saksbehandling: vann og avløp, veier, utslipp fra avløpsanlegg, trafikkplaner, forurensing
- Annet prosjektarbeid
- Klima- og Miljø - forurensning

Plan- og byggesaker, kart og oppmåling, landbruk, miljø og vilt

- Areal- og reguleringsplaner
- Bygge- og delingssaker
- Kart-, oppmålings- og eiendomsarkiv (matrikkel)
- Landbruk, herunder også areal- og eiendomsforvaltning.
- Miljø-, jakt- og viltforvaltning
- I tillegg kommer interne tjenester som oppmåling og stikking for mindre kommunale prosjekter.

Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, herunder arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer, og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i vedleggsheftet.

5.6.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028

Tabellen under viser kommunedirektørens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2024-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2025-2028. Deretter følger kommunedirektørens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

Tall i 1000 kroner				
Netto driftsramme	2025	2026	2027	2028
Revidert budsjett 2024	36 398	36 398	36 398	36 398
Konsekvensjustering lønn (lønnsark)	1 006	1 006	1 006	1 006
A - Ramme	37 404	37 404	37 404	37 404
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger m.v)				
1 Leieinntekter politietaten	(408)	(408)	(408)	(408)
2 Navneskilt kommunale veier	(900)	(900)	(900)	(900)
3 Aure Arena - utvidelse av treningsrom	(300)	(300)	(300)	(300)
4 Aure Arena - brannkrav tribuner	(200)	(200)	(200)	(200)
5 ABUS - utskifting av baldakin	(300)	(300)	(300)	(300)
6 ABUS - lukking brannavvik - ungdomsskoleblokka	(500)	(500)	(500)	(500)
7 ABUS - lukking brannavvik - mellom Arena og fløy mot lærerv.	(1 500)	(1 500)	(1 500)	(1 500)
8 ABUS - utbedring av taklekasjer	(300)	(300)	(300)	(300)
9 ABUS - Skifte av ventilasjonsanlegg	(500)	(500)	(500)	(500)
10 TBUS - nytt inngangsparti	(700)	(700)	(700)	(700)
11 Overflatetredning - utstyr brann	(125)	(125)	(125)	(125)
12 Rydding havner	(80)	(80)	(80)	(80)
13 Bruk av bundet fond (endring fra 2024-budsjettet)	20	20	20	20
14 Etablering av nødstrømsløsning - Aure sykehjem	(200)	(200)	(200)	(200)
15 Områdeplan Aure sentrum	(600)	(600)	(600)	(600)
16 Prosjektering gang- og sykkelvei Aure sentrum-Kjelklia	(250)	(250)	(250)	(250)
17 Deltakelse i prosjektet Geodataplan - andel av kostnadene	100	100	100	100
18 Tilskudd til Møre og Romsdal Fylkeskommune (fergekai K.b.)	-	-	-	-
19 Driftstilskudd Solskjel Kabelferge SA (økning fom. 2025)	170	170	170	170
20 Økte kostnader NIBR (brannsamarbeid)	1 775	1 775	1 775	1 775
21 Økte fordelte utgifter (selvkost)	32	49	67	83
22 Økte inntekter (fordelte utgifter - selvkost)	(4)	(4)	(5)	(3)
23 Korrigering selvkost	(251)	(251)	(251)	(251)
24 Underdekning selvkost - avløp	22	63	101	33
25 Avsetning til bundne fond - naturforvaltning - retting av feil	(70)	(70)	(70)	(70)
26 Ordning med bind og tamponger, ABUS og TBUS	40	40	40	40
27 Avgifter,gebyrer, lisenser	595	595	595	595
28 Økte forsikringspremier. Eiendom ,maskin, biler	69	69	69	69
29 Økt bruk Aure Arena, Økt behov renhold, klist bruk	200	200	200	200
30 Forskjønningstiltak - veger og grender	75	75	75	75
31 Planarbeid fastlandssamband Smøla	-	1 775	-	-
32 Tilskudd til ReMidt	-	1 500	-	-
B - Sum konsekvensjustering	(4 090)	(757)	(3 977)	(4 027)
C - Korrigert ramme (A+B)	33 314	36 647	33 427	33 377
Nye tiltak (+)				
1 Reguleringsplan Kjelklia-Vågsand	-	300	-	-
2 Reguleringsplan tidligere Aukan fergekai	200	-	-	-
3 Trygdeboliger bak ABUS. Stort etterslep	-	-	1 500	-
5 Aure arena brannkrav tribuner	200	-	-	-
6 ABUS - Utskifting av baldakin	300	-	-	-
7 Etablering av nødstrømsløsning/Oljefyr - Aure sykehjem	200	-	-	-
9 Aurelånna, Maling vestvegg mm	-	400	-	-
10 Tustna helse og omsorgssenter, vinduer og vegger	-	400	-	-
11 Ladestasjoner Gullstein ombygging Carport	-	80	-	-

12	Tak garasjer Komtek verksted,	300	-	-	-
13	ABUS, lukking brannavvik ungdomsskoleblokk	-	200	-	-
15	Generell opprusting av veier med grus	500	500	-	-
16	Generell asfaltering - opprettingslag	-	500	500	500
21	Opprydding og tilkobling av elektrisk utstyr i verksted	100	-	-	-
22	Utbedring av bruer	-	500	500	-
23	Flyfoto og konstruksjon - kartverket	240	244	-	-
24	Områdeplan Aure sentrum	600	-	-	-
26	Arealplanarbeid - klimakrav, arealregnskap	300	-	-	-
27	Utvidelse og oppgradering møterom LØP	150	-	-	-
D - Sum nye tiltak (+)		3 090	3 124	2 500	500
Nye tiltak (-)					
1	Økte husleieinntekter	(334)	(334)	(334)	(334)
2	Økt husleie politiet	(30)	(30)	(30)	(30)
3	Kutte vinterdrift Aure sentralbane	(100)	(100)	(100)	(100)
4	Stenge svømmebasseng Aure arena (påske - høstferie)	(130)	(130)	(130)	(130)
5	Redusere frekvens på renhold skole og helseinstitusjoner	(200)	(200)	(200)	(200)
6	Privatisering av 10 km kommunal veg(50 000/ km veg)	(500)	(500)	(500)	(500)
7	Reduksjon kjøp av tjenester	(50)	(50)	(50)	(50)
9	Oppvarming basseng TBUS	-	-	-	-
10	Innsparing reiseutgifter (alle enheter)	(33)	(33)	(33)	(33)
E- Sum nye tiltak (-)		(1 377)	(1 377)	(1 377)	(1 377)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2025)		35 027	38 394	34 550	32 500

5.6.3 Kommunedirektørens kommentarer

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringene foreslått fra enheten er med i kommunedirektørens forslag. I tillegg ble det lagt inn to prosjekter med til sammen 3,3 millioner kroner i 2026. Disse prosjektene er:

- ✓ Fastlandsforbindelse Smøla-Aure –plansamarbeid, 1,775 millioner kroner
- ✓ Tilskudd til ReMidt (opprinnelig avsatt i investeringsbudsjettet for 2024), 1,5 millioner kroner.

Disse tiltakene foreslås dekt ved bruk av disposisjonsfondet.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Når det gjelder plusstiltak har kommunedirektøren i sitt forslag prioritert tiltak som ivaretar liv og helse/akuttiltak. Prioritering av vedlikeholdsetterslep på bygninger og kommunale veier vil bli avgjørende i en periode med mindre ressurser til nettopp dette. Dette innebærer at kommunedirektørens forslag inneholder tiltak relatert til vedlikehold 7,3 millioner kroner i perioden. Øvrige plusstiltak er knyttet til planarbeid. Alle plusstiltak utgjør vel 9,2 millioner kroner. Enhetens forslag var opprinnelig på 12,7 millioner kroner.

Alle minustiltak foreslått fra enheten er tatt med i kommunedirektørens forslag.

I henhold til et omforent forslag i budsjettkonferansen er det foreslått kutt når det gjelder reiseutgifter. Dette utgjør kr. 33.000,- for enheten og kommer som sådan i tillegg til enhetens opprinnelige kuttforslag.

Minustiltakene vurderes som realistiske og forsvarlige.

5.7 Enhet kultur og næring

5.7.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

Kulturområdet omfatter blant annet

- **Aure folkebibliotek.** Består av to likeverdige avdelinger. Gullstein og Aure sentrum (Abus). Avdelinga på Gullstein er fremdeles pakka ned, og det er bare avdelinga i Aure sentrum som er operativ. Ombygging ved sykehjemmet førte til at biblioteket på Gullstein ble midlertidig nedlagt. Igangsatt skisseprosjekt for samlokalisering bibliotek og kulturskole i Idrettsbygget ved Tustna barne- og ungdomsskole (TBUS).
- **Aure kulturskole,** avdeling Sør-Tustna og Aure arena
- **Museum.** Sjøbruksmuseum og kulturminneforvaltning. Drifta overtatt av Nordmørmusea AS 01.01.2023. Aure kommune inn på eiersida i selskapet. Aure kommune eier fortsatt bygningsmassen.
- **Aure arena,** med innendørs og utendørs idrettsanlegg, kultursal og kino
- Kulturorganisasjoner og idrettsråd – direkte kontakt mot lag og foreninger. Årlige dialogmøter mm
- Saksbehandling, tilskuddsordninger (kommunale/regionale/nasjonale)
- Aktivitetstilbud for barn og unge: **UKM:** Et konsept som er under stadig utvikling, og består nå av aktiviteter gjennom hele året. Utstrakt samarbeid med Smøla kommune.
- **Ungdomsklubb:** Ungdomsklubbarbeider ansatt som starta opp 1. september. Her legges det opp til flere ulike aktiviteter gjennom hele året.
- Er med i Kulturnettverk Nordmøre
- Har ansvaret for StikkUT! under fravær av folkehelsekoordinator.
- Kulturelle spaserstokken: Kulturell underholdning for eldre, og brukere av institusjoner i kommunen.
- Tippemidler

Næringsområdet omfatter blant annet

- Arbeide konkret opp mot Strategisk næringsplan (SNP) og tiltaksdelen SNP
- Saksbehandling nærings saker
- Oppfølging/kontakt kommunens næringsliv
- Kommunens næringsfond og næringsutviklingsfond
- HoppID
- Tett kontakt og samarbeid med fylkets næringsavdeling samt Innovasjon Norge, Vindel mm
- Medlem i Trøndelag sørvest – Lakseregionen – Næringsråd og arbeidsgruppe reiseliv/mat
- Tett kontakt opp mot Visit Nordmøre og Romsdal
- Tettstedutvikling
- Bygdevekst Aure og Smøla

Antall årsverk:

Kulturskolen: (2,55 årsverk totalt, fordelt på)

- Kulturskolerektor – 0,6
- Kulturskolelærere – 1,95

Kulturskolen har i alt 11 ansatte. Tidligere har vi kjøpt dansetjenester fra Operaen i Kristiansund. Vi har fremdeles en avtale med Operaen, men fra høsten 2023 har vi egen danselærer. Kulturskolen består fra høsten 2023 av 134 elevplasser fordelt på 112 unike elever.

Aure folkebibliotek:

- 60 prosent stilling biblioteksjef
- 8 prosent stilling bibliotekassistent
- 20 prosent stilling bibliotekassistent

Kultur:

- 50 prosent stilling rådgiver kultur
- 7 prosent stilling rådgiver kultur
- 20 prosent stilling Ungdomsklubbarbeider
- 75 prosent stilling driftssjef Aure arena

Næring:

- 50 prosent stilling rådgiver næring
- 100 prosent stilling kultur- og næringssjef (Herunder også enhetsleder for kultur)

5.7.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2025-2028

Tabellen under viser kommunedirektørens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2024-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2025-2028. Deretter følger kommunedirektørens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

Tall i 1000 kroner				
Netto driftsramme	2025	2026	2027	2028
Revidert budsjett 2024	10 336	10 336	10 336	10 336
Konsekvensjustering lønn (lønnsark)	138	138	138	138
A - Ramme	10 474	10 474	10 474	10 474
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger m.v)				
1 Tilskudd til bølgedemper	(1 725)	(1 725)	(1 725)	(1 725)
2 Anleggsbidrag bygging av trafostasjon	(1 000)	(1 000)	(1 000)	(1 000)
3 Forskjønning og tilskudd NKK tas ut	(70)	(70)	(70)	(70)
4 Tilskudd Toppidrettsveka	-300	-300	-300	-300
5 Driftstilskudd Aure næringsforum	(100)	(100)	(100)	(100)
6 UKM	100	-	100	-
B - Sum konsekvensjustering	(3 095)	(3 195)	(3 095)	(3 195)
C - Korrigeret ramme (A+B)	7 379	7 279	7 379	7 279
Nye tiltak (+)				
1 Prosjekt - inkludering av barn og unge	40	40	-	-
2 Prosjekt - inkludering av barn og unge (bruk av bundne fond)	(40)	(40)	-	-
3 Prosjekt - ungdomsfiske (reduert statstilskudd)	-	-	-	-
4 Tilskudd Aure næringsforum	-	-	-	-
5 Kulturplan	-	-	-	-
6 Tilskudd Toppidrettsveka	-	-	-	-
7 Tilskudd KBK - Nordmørspakken	-	-	-	-
D - Sum nye tiltak (+)	-	-	-	-

Nye tiltak (-)				
1	Midler fra Bygdevekstavtalen (netto)	(400)	(400)	(400)
2	Bonan i byn ?	(30)	(30)	(30)
4	Innsparing reiseutgifter (alle enheter)	(42)	(42)	(42)
E- Sum nye tiltak (-)		(472)	(472)	(472)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2025)		6 907	6 807	6 907

5.7.3 Kommunedirektørens kommentarer

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringene foreslått fra enheten er med i kommunedirektørens forslag.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Kommunedirektøren har i sitt budsjettforslag ikke funnet rom for noen av plusstiltakene foreslått av enheten, bortsett fra prosjektet «inkludering av barn og unge». Prosjektet dekkes ved bruk av bundne fond.

Alle minustiltak fra enheten er tatt med i kommunedirektørens forslag.

I henhold til et omforent forslag i budsjettkonferansen er det foreslått kutt når det gjelder reiseutgifter. Dette utgjør kr. 42.000,- for enheten og kommer som sådan i tillegg til enhetens opprinnelige kuttforslag.

Minustiltakene vurderes som realistiske og forsvarlige.

5.8 Investeringsbudsjettet

5.8.1 Kommunedirektørens kommentarer

På tross av at Aure kommune står ovenfor betydelige økonomiske utfordringer i økonomiplanperioden, anser kommunedirektøren det likevel som nødvendig å realisere og fullføre en del større investeringsprosjekt i denne økonomiplanperioden.

I forhold til enhetenes forslag har kommunedirektøren valgt å forskyve en del prosjekter utover i økonomiplanperioden. Dette både ut fra realisme i gjennomføringen, men også i forhold til kommunens økonomiske situasjon.

Enheten plan og drift har tilkjennegitt at det er til dels store utfordringer i forhold til vedlikeholdssituasjonen for en del av kommunens bygningsmasse. Brannrapporter gjeldende ABUS og Aure helsesenter peker på helt nødvendige behov for utbedring og omfattende vedlikehold. For Aure helsesenter er det foreslått avsatt 6,5 millioner kroner i 2025 som en videreføring av arbeidet oppstartet i 2023. Når det gjelder ABUS ønsker kommunedirektøren å avsette til sammen 11,4 millioner kroner i 2025 og 2026 med sikte på å restaurere gammel del.

Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde planen om bygging av ny sentrumsbarnehage. Tidspunkt for dette er satt til 2025-2027, med til sammen 55,7 millioner kroner. Prosjektet omdisponering/ombygging av administrasjonsbygget/rådhuset i Aure sentrum er tilgodesett med til sammen 24,0 millioner kroner i 2026-2027. Videre ligger det investeringsprosjekter innen selvkost med til sammen 54,8 millioner kroner i perioden, herunder prosjektet behandlingsanlegg/høydebasseng Sør-Tustna vassverk. Av større prosjekt som er uttatt i forhold til inneværende års ØKPL er Helseplattformen med en ramme på 13,0 millioner kroner i 2026. Detaljert oversikt over investeringsprosjektene og finansiering er inntatt i budsjettskjema bevilgningsoversikt investering og budsjettskjema enkeltprosjekt.

Tabellen under vises investeringsbudsjettet for årene 2025-2028 slik det er foreslått av enhetene:

Alle tall i 1000 kroner

Prosj.nr.	Prosjekt (T)	Rev. bud. 2024	Økonomiplan				
			2025	2026	2027	2028	
11003	Orkide - diverse prosjekter	940	160	160	160	-	
12202	Lokaler for politiet i tidligere COOP-bygget	13 400	300	-	-	-	
12401	Oppgradering yttervegger - adm.bygg Aure sentrum	3 000	-	-	-	-	
12402	Omdisp./ombygging - Aure rådhus (skisseprosjekt)	400	-	-	-	-	
22001	Ny barnehage - Aure sentrum	1 000	10 000	35 000	10 650	-	
22201	Bibliotek/kulturskoleavd. TBUS (skisseprosjekt)	200	-	-	-	-	
22301	Aktivitetsområde/treningsområde - TBUS	470	-	-	-	-	
22401	ABUS - lukking brannavvik - utvidelse sprinkleranlegg	1 750	-	-	-	-	
22402	ABUS - lukking brannavvik - fløy sløydsal og skolekjøkken	100	200	-	-	-	
22403	ABUS - renovering barneskolen - skisseprosjekt	200	-	-	-	-	
31901	Anskaffelse av biler (omsorg/helse og familie)	750	-	-	-	-	
32202	Aure helsesenter - lukking brannavvik - ombygging	500	6 500	-	-	-	
32301	Solbakken bosenter - sykesignalanlegg	100	600	-	-	-	
32401	Solbakken bosenter - skisseprosjekt	300	-	-	-	-	
32402	Solbakken - legionellaforebygging	-	500	-	-	-	
32403	Aure helsesenter - bytte av radiatorer	-	-	2 200	-	-	
32404	Aure helsesenter - forbruksvann	-	-	600	-	-	
32405	Aure helsesenter - garderobeanlegg	150	-	-	-	-	
42101	Næringsareal Mjosundet industriområde	175	-	-	-	-	
42201	Auretorget - delprosjekt stedsutvikling Aure sentrum	-	-	-	-	-	
42401	Minnesmerke Solskjel - skisseprosjekt	150	150	-	-	-	
52301	Stemshaug kirke - utbedr. av råde/nytt inngangsparti	-	850	-	-	-	
52302	Oppvarming i kirkene - benkevarmere/varmep.	125	590	590	590	-	
52303	Etablering av minnelunder på Gullstein/Stemshaug	140	-	-	-	-	
52401	Dekomaling i Aure kyrkje	200	-	-	-	-	
61302	Hovedplan for avløp	500	-	-	-	-	
61403	Sør-Tustna vassverk - behandlingsanl. og høydeb.	-	1 000	15 000	19 000	-	
61607	Lesund vassverk - utskifting av sjøledning	-	750	-	-	-	
61612	Rehabilitering ledningsnett (avløp)	500	1 000	1 000	1 000	1 000	
61802	Generell fornyelse av ledningsnett (vann)	250	1 000	1 000	1 000	1 000	
61904	Fornylse av brannnummer (selvkost vann)	250	1 000	1 000	1 000	1 000	
62101	Hovedplan for vann	500	-	-	-	-	
62204	Ombygg. kommunal bygningsmasse - søppelhåndtering	300	200	-	-	-	
62401	Ny driftsstyring Sør-Tustna vannverk	140	-	-	-	-	
62402	Vannledning Klakkan-Vean	200	5 200	-	-	-	
	Aure vannverk - Forlenging Romundset hyttefelt	-	3 000	-	-	-	
62403	Flytting av ambulansekai	-	850	-	-	-	
62404	Mannskapsbil - Leira brannstasjon	700	-	-	-	-	
72101	Opparbeidelse av parkeringsplasser ved turløyper	-	375	-	-	-	
72302	Oppgradering strøsandlager	-	2 400	-	-	-	
72401	Gateløys - Kjelklia	200	-	-	-	-	
72402	Ledalsvegen - oppgradering og forsterkning	732	-	-	-	-	
	Leira brannstasjon - Forprosjekt	-	200	-	-	-	
	Ny bil - FDV kommunalteknikk (vei)	-	850	-	-	-	
	Helseplattformen	-	-	13 000	-	-	
	Aure rådhus - oppgradering	-	-	4 000	20 000	-	
	FDV Eiendom Ny bil driftspersonalet	-	500	-	-	-	
	FDV eiendom ny bil renholdsleder	-	300	-	-	-	
	Kjøling leiligheter Aure omsorgsboliger	-	250	-	-	-	
	Ventilasjon verksted med varmepakke	-	750	-	-	-	
	Energi tiltak, varmepumpe verksted	-	320	-	-	-	
	ABUS, Restaurering gammel del inkl. detaljprosjektering	-	6 400	5 000	-	-	
	Oppgradering Bekkeholmen fiskerihavn	-	-	1 500	-	-	
Sum		28 322	46 195	80 050	53 400	3 000	

Samlet ramme for årene 2025-2028 er i forslaget på 182,6 millioner kroner. I kommunedirektørens forslag opereres det med en samlet ramme på 170,2 millioner kroner.

Av andre større prosjekter som vil måtte vurderes i nærmeste fremtid, men som ikke er direkte tallfestet i denne ØKPL, er utbygging av Solbakken bokollektiv. Enhetsleder har i sin rapport beskrevet utfordringene en har og vil stå ovenfor framover når det gjelder dette tjenestestedet. Ønsket er å kunne foreta en utvidelse av bygget i tråd med behov og etterspørsel. Videre er det fortsatt en viss usikkerhet knyttet til videre investeringsbehov på ABUS. Tiltak lagt inn i dette forslaget til investeringsbudsjett er i utgangspunktet kun knyttet til pålegg og nærmest akutt utbedring. At det vil avdekkes ytterligere behov for utbedringer er ikke unaturlig å tenke seg, bl.a. ut fra analyser som er gjort i forhold til bygningsmassen.

Kommunedirektøren er klar over disse forholdene og det vil trolig bli nødvendig å løfte flere prosjekter inn i investeringsplanene framover, altså i forbindelse med rullering av ØKPL. Likevel må det tas hensyn til at kommunens økonomi ikke kan bære flere større prosjekter samtidig og at det derfor må foretas strenge prioriteringer. Hovedprosjektet i denne økonomiplanen er bygging av barnehage i Aure sentrum.

Øvrige kommentarer knyttet til investeringsbudsjettet på prosjekt som så langt ikke er tallfestet i dette budsjettforslaget/denne økonomiplanen:

- 1) Selskapet Norsk Kjernekraft AS, NEAS, Heim kommune og Aure kommune forhandler om å etablere et prosjektselskap som skal utrede og forstå mulighetene for etablering av kjernekraft i vårt område. Videre skal selskapet arbeide mot konsesjon og etablering/finansiering av evt. kjernekraftproduksjon. Saken er i forhandling og kommunedirektøren kommer tilbake til kapitalbehovet når det er kjent.
- 2) Heim kommune har spurt Aure kommune om å være med på å erverve et felles areal til næringsformål i Heim kommune/Taftøyan. Saken er i forhandling og kommunedirektøren kommer tilbake til kapitalbehovet når det er kjent.
- 3) Enhet for omsorg utreder muligheten for utvidelse av Solbakken Bokollektiv for personer med demens. Saken er i utredning og kommunedirektøren kommer tilbake til kapitalbehovet når det er kjent.
- 4) I budsjettforslag ligger det inne et minimumsbeløp til rehabilitering av barneskoledelen/gamle Aure barneskole. Kommunedirektøren definerer dette som et absolutt minimum og løser ikke garderobe og romutfordringer i et lengre løp. Kommunedirektøren vil jobbe videre med ABUS og småtrinnets behov for å optimalisere plassbehov.
- 5) Etter kommunestyrevedtak jobber kommunedirektøren med boligprosjekt «Hjortåsfoten». Saken er i arbeid og kommunedirektøren kommer tilbake om og når det er klart ift. et kapitalbehov.

Kommunedirektørens forslag ligger under kap. 6.5 Investeringene – enkeltprosjekt.

6 OBLIGATORISKE OPPSTILLINGER - HOVEDOVERSIKTER

6.1 Bevilgningsoversikt drift

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	Økonomiplan			
			2025	2026	2027	2028
Rammetilskudd	-179 788	(185 020)	-191 404	-188 140	-188 215	-188 257
Inntekts- og formueskatt	-111 257	(114 626)	-123 626	-127 312	-127 312	-127 312
Eiendomsskatt	-20 247	(16 650)	-18 760	-22 566	-26 372	-26 372
Andre generelle driftsinntekter	-35 556	(47 982)	-46 146	-52 846	-42 146	-58 046
Sum generelle driftsinntekter	(346 848)	(364 278)	-379 936	-390 864	-384 045	-399 987
Sum drift	328 001	353 211	349 856	362 362	360 288	351 366
Avskrivninger	26 593	-	-	-	-	-
Sum netto driftsutgifter	354 594	353 211	349 856	362 362	360 288	351 366
Brutto driftsresultat	7 746	(11 067)	-30 080	-28 502	-23 757	-48 621
Renteinntekter	-6 536	(4 000)	-3 300	-3 300	-3 100	-2 555
Utbytter	-5 472	(1 733)	-830	-830	-830	-830
Gevinster og tap på finans. omløpsmidler	-	-	-	-	-	-
Renteutgifter	15 061	18 206	17 800	17 125	17 401	17 286
Avdrag på lån	18 355	17 436	17 931	19 517	20 936	21 809
Netto finansutgifter	21 408	29 909	31 601	32 512	34 407	35 710
Motpost avskrivninger	(26 593)	-	-	-	-	-
Netto driftsresultat	2 561	18 842	1 521	4 010	10 650	-12 911
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overført til investeringsbudsjettet	6 218	-	-	-	-	-
Avsetning bundne driftsfond	4 128	70	-	107	328	577
Bruk av bundne driftsfond	(6 906)	(2 841)	-2 282	-1 846	-3 214	-
Avsetning til disposisjonsfond	11 226	442	2 261	1 504	-	12 834
Bruk av disposisjonsfond	(17 227)	(16 513)	-1 500	-3 775	-7 764	-500
Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk	(2 561)	(18 842)	-1 521	-4 010	-10 650	12 911
Dekning av tidl. års regnskapsm. merforbr.	(0)	-	-	-	-	-

6.2 Bevilgningsoversikt drift – enhetene

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	Økonomiplan			
			2025	2026	2027	2027
Netto pr. resultatenhet						
Rådmann med fagstab	3 568	3 294	2 489	2 489	2 840	2 840
Økonomiavdelingen	3 602	4 110	4 516	4 487	4 457	4 426
Personalavdelingen	3 965	3 919	3 636	3 633	3 630	3 627
Servicekontor	2 598	2 263	2 426	2 400	2 373	2 345
IKT-avdelingen	9 805	10 504	11 118	10 706	10 740	10 775
Skansen/Innkjøpssamarbeidet mv.	129	153	277	276	276	276
Kirkelig fellesråd	3 360	3 843	3 993	3 993	3 993	3 993
Politisk virksomhet, inkludert revisjon	4 345	4 407	4 892	4 605	4 888	4 600
Kultur	4	-	-	-	-	-
Sum utvikling og service	31 376	32 493	33 347	32 589	33 197	32 882
Felles skole	8 397	7 444	8 399	6 639	5 639	5 639
Aure barne- og ungdomsskole	38 093	40 206	40 659	40 659	40 659	40 659
Tustna barne- og ungdomsskole	16 336	17 021	17 388	17 388	17 388	17 388
Voksenopplæring	13 021	16 684	13 255	13 255	13 255	13 255
Integrering	3 163	-	-	-	-	-
Felles barnehage	4 505	6 423	4 961	4 961	4 668	4 961
Nordlandet barnehage	3 665	3 562	3 255	3 255	3 255	3 255
Stemshaug barnehage	3 205	4 053	4 771	4 771	4 771	4 771
Steinhaugen barnehage	6 904	6 642	5 572	5 572	5 572	5 572
Aure sentrumsbarnehage	7 579	8 738	9 352	9 352	9 352	9 352
Sum oppvekst og integrering	104 869	110 773	107 612	105 852	104 559	104 852
Felles omsorg	1 558	1 974	1 313	1 313	1 313	1 313
Hjemmetjeneste Nord	26 045	31 709	28 503	28 503	28 503	28 503
Hjemmetjeneste Sør	20 336	23 043	24 058	24 058	24 058	24 058
Barneteam	13	-	-	-	-	-
Habilitering og demensomsorg	11 911	13 585	11 476	11 476	11 476	11 476
Skogan boliger	5 511	5 562	5 790	5 790	5 790	5 790
Solbakken bokollektiv	14 128	14 572	14 399	14 399	14 399	14 399
Felles sykehjem	1	-	-	-	-	-
Aure sykehjem	20 758	24 875	23 090	23 090	23 090	23 090
Aure sykehjem - kjøkken	3 071	2 733	2 841	2 841	2 841	2 841
Tustna helse- og omsorgssenter	(3 106)	-11 123	-12 490	-3 942	-3 942	-3 942
Tustna helse- og omsorgss. - kjøkken	1 947	1 668	1 617	1 617	1 617	1 617
Sum omsorg	102 173	108 598	100 597	109 145	109 145	109 145

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	Økonomiplan			
			2025	2026	2027	2027
Netto pr. resultatenhet						
Felles helse og familie	3 837	4 884	5 654	5 654	5 654	5 654
Barnevernstjenester	12 010	10 679	10 234	10 234	10 234	10 234
Barnevernstj. - enslige mindreårige	514	456	3 103	3 103	3 103	3 103
Helsestasjon	2 207	2 844	3 324	3 324	3 324	3 324
Jordmortjenesten	177	436	615	615	615	615
Legetjenester - Aure	16 974	12 053	11 289	12 069	12 069	12 069
Legetjenester - Tustna	(130)	-	-	-	-	-
Psykiatritjenester	2 359	3 115	3 667	3 667	3 837	3 837
Fysioterapitjenester	1 203	2 065	2 476	2 476	2 476	2 476
Ergoterapitjenester	338	361	385	385	385	385
Sum helse og familie	39 489	36 893	40 747	41 527	41 697	41 697
NAV	4 491	7 093	7 711	7 711	7 711	7 711
Sum NAV	4 491	7 093	7 711	7 711	7 711	7 711
FDV Eiendom	19 422	18 884	16 716	16 543	16 960	15 457
FDV Kommunalteknikk	12 400	12 515	13 463	14 463	13 963	13 463
FDV Selvkost	106	201	22	1 563	101	33
Plan, byggsak, oppmåling, miljø	3 473	3 898	4 826	5 825	3 526	3 547
Sum plan og drift	35 401	35 498	35 027	38 394	34 550	32 500
Næring	5 413	8 222	2 312	2 312	2 312	2 312
kultur	4 936	4 422	4 595	4 495	4 595	4 495
Sum kultur og næring	10 349	12 644	6 907	6 807	6 907	6 807
Premieavvik pensjon	1 974		-	-	-	-
Kalkulatoriske kapitalkostnader	-7 051	-7 216	-7 211	-7 647	-8 810	-9 835
Overføringer fra kommuner	-	-530	-530	-530	-530	-
Overføringer til kommuner	5 831	6 106	5 984	5 791	5 593	-
Overføringer til staten	37		-	-	-	-
Banktjenester, leasing PC-utstyr m.v.	61	86	83	84	83	84
Avsatt til lønnsøkning/premieavvik		8 002	17 300	20 900	23 300	26 100
Avsetning tap på fordringer	300		-	-	-	-
Sum fellesutgifter	1 152	6 448	15 626	18 598	19 636	16 349
Sum drift enheter	329 300	350 440	347 574	360 623	357 402	351 943
Korrigerings (bruk/avsetn. fond)	-1 299	2 771	2 282	1 739	2 886	-577
Sum drift (overføres)	328 001	353 211	349 856	362 362	360 288	351 366

6.3 Økonomisk oversikt drift

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	Økonomiplan			
			2025	2026	2027	2028
Driftsinntekter fordelt på art						
Rammetilskudd	(179 788)	-185 020	-191 404	-188 140	-188 215	-188 257
Inntekts- og formueskatt	(111 257)	-114 626	-123 626	-127 312	-127 312	-127 312
Eiendomsskatt	(20 247)	-16 650	-18 760	-22 566	-26 372	-26 372
Andre skatteinntekter	-	-	-	-	-	-
Andre overføringer og tilskudd fra staten	(35 556)	-47 982	-46 146	-52 846	-42 146	-58 046
Overføringer og tilskudd fra andre	(57 648)	-31 356	-36 824	-27 781	-27 796	-27 251
Brukerbetaling	(9 054)	-8 985	-9 110	-9 110	-9 110	-9 110
Salgs- og leieinntekter	(35 942)	-38 559	-39 831	-40 026	-40 248	-44 644
A - sum driftsinntekter	-449 492	-443 178	-465 701	-467 781	-461 199	-480 992
Driftsutgifter fordelt på art						
Lønnsutgifter	243 645	257 810	263 618	263 863	264 290	264 165
Sosiale utgifter	36 629	38 953	42 331	42 378	42 438	42 427
Kjøp av varer og tjenester	113 252	95 832	89 216	91 373	89 225	87 021
Overføringer og tilskudd til andre	37 580	39 516	40 715	41 859	41 576	38 767
Avskrivninger (kun regnskap)	26 593	-	-	-	-	-
Fordelte utgifter	-	-	-	-	-	-
B - sum driftsutgifter	457 699	432 111	435 880	439 473	437 529	432 380
C - Brutto driftsresultat (overskudd) C=A-B	8 207	-11 067	-29 821	-28 308	-23 670	-48 612
Finansinntekter- og utgifter						
Renteinntekter	(7 003)	-4 000	-3 559	-3 494	-3 187	-2 565
Utbytter	(5 472)	-1 733	-830	-830	-830	-830
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-	-	-
Renteutgifter	15 067	18 206	17 800	17 125	17 401	17 286
Avdrag på lån	18 355	17 436	17 931	19 517	20 936	21 809
D - Netto finansutgifter	20 947	29 909	31 342	32 318	34 320	35 700
Netto driftsresultat						
Motpost avskrivninger (kun regnskap)	(26 593)	-	-	-	-	-
E - Netto driftsresultat (overskudd) E=C-D	2 561	18 842	1 521	4 010	10 650	-12 912
Disp. eller dekning av netto driftsresultat						
Overført til investeringsregnskapet	6 218	70	-	107	328	577
Avsetning bundne driftsfond	4 128	-	-	-	-	-
Bruk av bundne driftsfond	(6 906)	-2 841	-2 282	-1 846	-3 214	-
Avsetning til disposisjonsfond	11 226	442	2 261	1 504	-	12 835
Bruk av disposisjonsfond	(17 227)	-16 513	-1 500	-3 775	-7 764	-500
Bruk av tidl. års regnskapsmessige mindreforbruk	-	-	-	-	-	-
Dekning av tidligere års regnskapsm. merforbruk	-	-	-	-	-	-
F - Sum disp. eller dekn. av nto. driftsresultat	-2 561	-18 842	-1 521	-4 010	-10 650	12 912
G - Fremført til inndekn. i senere år (merforbr.)	-0	-	-	-	-	-

6.4 Bevilgningsoversikt investering

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2023	Rev. bud. 2024	Økonomiplan			
			2025	2026	2027	2028
Investeringer i varige driftsmidler	31 415	28 322	43 909	67 170	56 025	3 125
Tilskudd til andres investeringer	231	-	-	-	-	-
Investeringer i aksjer/andeler i selskaper	1 135	-	-	-	-	-
Utlån av egne midler	-	-	-	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-	-	-	-
Sum investeringsutgifter	32 781	28 322	43 909	67 170	56 025	3 125
Kompensasjon for merverdiavgift	-3 570	-1 903	-5 630	-9 720	-6 660	-
Tilskudd fra andre	-2 027	-	-	-	-	-
Salg av varige driftsmidler	-168	-	-	-	-	-
Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-	-	-
Utdeling fra selskaper	-	-	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-	-	-	-
Bruk av lån	-22 078	-23 919	-35 779	-54 950	-46 865	-625
Sum Investeringsinntekter	-27 843	-25 822	-41 409	-64 670	-53 525	-625
Videreutlån	3 517	2 000	2 000	1 000	1 000	1 000
Bruk av lån videreutlån	-6 005	-2 000	-2 000	-1 000	-1 000	-1 000
Avdrag på lån til videreutlån	834	876	1 078	1 080	1 082	1 077
Mottatte avdrag på videreutlån	-459	-600	-600	-600	-620	-700
Netto utgifter videreutlån	-2 113	276	478	480	462	377
Overføring fra drift	-6 218	-	-	-	-	-
Avsetning bundne driftsfond	-	-	-	-	-	-
Bruk av bundne driftsfond	-375	-276	-478	-480	-462	-377
Avsetning til ubundne investeringsfond	168	-	-	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	-	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
dekning av tidligere års udekket beløp	3 600	-	-	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetn.	-2 825	-2 776	-2 978	-2 980	-2 962	-2 877
Fremført til inndekning i senere år	-	-	-	-	-	-

6.5 Investeringene - enkeltprosjekt

Alle tall i 1000 kroner

Prosj.nr.	Prosjekt (T)	Rev. bud.	Økonomiplan				
			2024	2025	2026	2027	2028
11003	Orkide - diverse prosjekter	940	634	300	155	125	
12202	Lokaler for politiet i tidligere COOP-bygget	13 400	300	-	-	-	-
12401	Oppgradering yttervegger - adm.bygg Aure sentrum	3 000	-	-	-	-	-
12402	Omdisp./ombygging - Aure rådhus	400	-	4 000	20 000	-	-
22001	Ny barnehage - Aure sentrum	1 000	10 000	35 000	10 650	-	-
22201	Bibliotek/kulturskoleavd. TBUS (skisseprosjekt)	200	-	-	-	-	-
22301	Aktivitetsområde/treningsområde - TBUS	470	-	-	-	-	-
22303	Oppgradering/nybygg ABUS (jfr. brannrapport)	-	-	-	-	-	-
22401	ABUS - lukking brannavvik - utvidelse sprinkleranlegg	1 750	-	-	-	-	-
22402	ABUS - lukking brannavvik - fløy sløydsal og skolekjøkken	100	200	-	-	-	-
22403	ABUS - renovering barneskolen - skisseprosjekt	200	-	-	-	-	-
31901	Anskaffelse av biler (omsorg/helse og familie)	750	-	-	-	-	-
32202	Aure helsesenter - lukking brannavvik - ombygging	500	6 500	-	-	-	-
32301	Solbakken bosenter - sykesignalanlegg	100	600	-	-	-	-
32401	Solbakken bosenter - skisseprosjekt	300	-	-	-	-	-
32402	Solbakken - legionellaforebygging	-	500	-	-	-	-
32403	Aure helsesenter - bytte av radiatorer	-	-	2 200	-	-	-
32404	Aure helsesenter - forbruksvann	-	-	600	-	-	-
32405	Aure helsesenter - garderobeanlegg	150	-	-	-	-	-
42101	Næringsareal Mjosundet industriområde	175	-	-	-	-	-
42201	Auretorget - delprosjekt stedsutvikling Aure sentrum	-	-	-	-	-	-
42401	Minnesmerke Solskjel - skisseprosjekt	150	150	-	-	-	-
52301	Stemshaug kirke - utbedr. av råde/nytt inngangsparti	-	900	-	-	-	-
52302	Oppvarming i kirkene - benkevarmere/varmepumpe	125	450	250	-	-	-
52303	Etablering av minnelunder på Gullstein/Stemshaug	140	400	-	-	-	-
52401	Dekormaling i Aure kyrkje	200	-	-	-	-	-
	Maling Gullstein kirke	-	-	-	520	-	-
61302	Hovedplan for avløp	500	-	-	-	-	-
61403	Sør-Tustna vassverk - behandlingsanl. og høydeb.	-	1 000	15 000	19 000	-	-
61607	Lesund vassverk - utskifting av sjøledning	-	750	-	-	-	-
61612	Rehabilitering ledningsnett (avløp)	500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
61802	Generell fornyelse av ledningsnett (vann)	250	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
61904	Fornyelse av brannkummer (selvkost vann)	250	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
62101	Hovedplan for vann	500	-	-	-	-	-
62204	Ombygg. kommunal bygningsmasse - søppelhåndtering	300	200	-	-	-	-
62301	Mobile pausebrakker - kommunalteknikk	-	-	-	-	-	-
62401	Ny driftsstyring Sør-Tustna vannverk	140	-	-	-	-	-
62402	Vannledning Klakkan-Vean	200	4 000	-	-	-	-
	Aure vannverk - Forlenging Romundset hyttefelt	-	3 000	-	-	-	-
62404	Mannskapsbil - Leira brannstasjon	700	-	-	-	-	-
70501	Trafikksikkerhetstiltak (jfr. trafikksikkerhetsplan)	-	-	-	-	-	-
72101	Opparbeidelse av parkeringsplasser ved turløyper	-	375	-	-	-	-
72302	Oppgradering strøsandlager Tennhaugen	-	-	-	2 400	-	-
72401	Gatelys - Kjelklia	200	-	-	-	-	-
72402	Ledalsvegen - oppgradering og forsterkning	732	-	-	-	-	-
	Leira brannstasjon - Forprosjekt	-	200	-	-	-	-
	Ny bil - FDV kommunalteknikk (vei)	-	850	-	-	-	-
	Ny bil - driftspersonale FVD Eiendom	-	500	-	-	-	-
	Ny bil - renholdsleder FVD Eiendom	-	-	-	300	-	-
	Aure omsorgsboliger - kjøling av leiligheter	-	250	-	-	-	-
	Verkstedbygg - Ventilasjon med varmepakke	-	750	-	-	-	-
	Verkstedbygg - Energiltak varmepumpe	-	-	320	-	-	-
	ABUS - restaurering gammel del inkl. detaljprosjektering	-	6 400	5 000	-	-	-
	Bekkeholmen fiskerihavn - oppgradering	-	-	1 500	-	-	-
	Aukan kai - utbedring	-	2 000	-	-	-	-
Sum		28 322	43 909	67 170	56 025	3 125	

7 KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

Kommunedirektøren foreslår at kommunestyret forelegges følgende innstilling:

1) Skattevedtak 2025

- a) For inntekts- og formuesskatt skal høyeste tillatte skattesats legges til grunn.
- b) I medhold av § 12 annet ledd i forskrift om gjennomføring av fordeling av skatt mv. mellom skattekreditorene avsettes en tilbakeholdt margin på bankkonto med 11 %.
- c) I medhold av eiendomsskattelovens § 2 og § 3 bokstav a, skal følgende utskrivingsalternativ benyttes for skatteåret 2025:

Faste eiendomar i heile kommunen.
- d) Generell skattesats settes til 7 promille (eiendomsskattelovas § 13)
- e) For bolig- og fritidseiendommer settes skattesatsen til 2,0 promille.
- f) For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (eiendomsskattelovas § 8 C-1).
- g) For skatteåret 2025 unntas bygning av historisk verdi, jfr. esktl. § 7 bokstav b. Med bygning av historisk verdi menes bygninger som er automatisk fredet eller vedtaksfredet etter kulturminneloven. I tillegg innvilges følgende eiendommer fritak for eiendomsskatt (jfr. esktl. § 7, bokstav a):

Eiendommer eller deler av eiendommer der det drives ikke-kommersiell virksomhet som arbeid innenfor livssyn, helse, idrett og kultur. All kommersiell virksomhet skal betale skatt på vanlig måte.
- h) Eiendomsskatten skal betales i 12 terminer (månedlig), jfr. eiendomsskattelovens § 25 første ledd, i skatteåret.

2) Budsjettvedtak 2025

- a) Kommunedirektørens forslag til driftsbudsjett med nettorammer for tjenesteenhetene vedtas slik det går fram av det spesifiserte oppsett i kapittel 6.1 - 6.2 i budsjettdokumentet.
- b) Investeringsbudsjett med finansiering vedtas slik det går fram av kapittel 6.4 - 6.5 i budsjettdokumentet.

- c) Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta opp lån i h.ht. økonomireglementet, og startlån til videre utlån i Husbanken på inntil 2 millioner kroner. Kommunedirektøren gis videre fullmakt til å gjennomføre refinansiering av lån.

3) Handlings- og økonomiplan for 2025-2028

Forslag til handlings - og økonomiplan slik det går fram av oppsett i kapittel 6 vedtas som økonomisk retningsgivende for kommunenes virksomheter. Dette innebærer at:

- a) Administrasjon og kommunale organer i sitt planarbeid prioriterer de forskjellige tiltak i samsvar med den tidsrekkefølge som er forutsatt i planen.
- b) Ved senere forslag til årsbudsjett legges handlings- og økonomiplanen til grunn. De enkelte årsbudsjett må likevel tilpasses de endrede forutsetninger som måtte følge av for eksempel de årlige reviderte nasjonalbudsjett, kommuneøkonomiproposisjoner, statsbudsjettforslag, m.m.

Kommunedirektøren i Aure, 11. november 2024

Håvard Sagli